

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU OGÓLNEGO GMINY SKOCZÓW

Skoczów, listopad 2025 r.

WYKONAWCA:

ARCHIMEDES Paweł Duś
ul. Listopadowa 56
43-300 Bielsko-Biała

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. Kama Kotowicz

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	5
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	5
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko	6
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	7
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	9
2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania..	9
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu	13
2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu	13
2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	26
2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami.....	27
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	30
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	30
3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia	40
3.2.1. Podział fizyczny – geograficzny i ukształtowanie terenu	40
3.2.3. Złoża kopalin.....	46
3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna	47
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	49
3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	58
3.6. Gleby	59
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego.....	61
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	62
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu	65
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	65
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.....	68
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	68
5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.....	71
5.2.1. Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	71
5.2.2. Integralność obszaru Natura 2000.....	73
5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	74
5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni	74
5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów	76
5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne	76
5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców.....	76
5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków.....	76
5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska.....	80
5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne	80
5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych.....	80
5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych	83
5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny	83

5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu	84
5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian	84
5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi	85
5.8. Oddziaływanie skumulowane	85
5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	86
5.10. Podsumowanie	86
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	90
6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie	90
6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie	90
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	95
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	95
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu dokumentu na środowisko	95
10. Spis rysunków, fotografii i tabel	95
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	97

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Plan Ogólny to dokument planistyczny gminy, który został wprowadzony przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688). Plan ogólny uchwała rada gminy i stanowi on akt prawa miejscowego.

Rada Miejska Skoczowa podjęła uchwałę Nr LIV/582/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Skoczów w dniu 18 grudnia 2023 r.

Projekt dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Skoczów” będący przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, dalej określa się też jako: *Plan*, projekt *Planu*, *POG Skoczów*.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 ust. 1 oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi dowód w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 57) oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym (art.58). Następnie w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest uzyskanie wymaganych opinii w zakresie projektu Planu Ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu wraz ze sposobem ich rozstrzygnięcia będą dostępne w Uzasadnieniu udostępnionym wraz z Podsumowaniem przebiegu SOOŚ po przyjęciu dokumentu Planu Ogólnego.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2012 r. poz. 358);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
8. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
9. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.);

12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2022 poz. 840);
13. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U.2022 poz. 672);
14. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U.2022 poz. 2409 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.);
18. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.);
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 845);
21. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
22. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
23. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Skoczów.

Prognoza wskazuje na wczesnym etapie potencjalne kolizje z obszarami przyrodniczymi (rozdział 5), kulturowymi (rozdział 5) bądź ewentualne konflikty społeczne (rozdział 5). Prognoza także w sposób uzasadniony przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody (rozdział 6). Opracowanie analizuje i ocenia wpływ realizacji ustaleń projektu planu na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną (podrozdział 5.3.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

W związku z art. 54 ust. 1 w/w ustawy przedmiotowy projekt dokumentu wymaga zasięgnięcia opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku projekt dokumentu jaki i prognoza oddziaływania na środowisko podlegają też uzgodnieniu.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W myśl art. 52 ust 1 w ustawy ooś, analiza zawarta w prognozie ooś dostosowana jest do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu, a informacje w niej zawarte zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W związku z tym – w prognozie dokonano opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określono możliwe zmiany spowodowane realizacją zapisów planu. Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie.

Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie ooś, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skoczów (uchwała nr XX/224/2016 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 21 czerwca 2016 roku);
2. Strategia rozwoju Gminy Skoczów na lata 2023– 2030+ (uchwała nr LVI/620/2024 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 20 marca 2024 roku);
3. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Bielsko-Biała, listopad 2007 r.;
4. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Skoczów na lata 2025– 2028 (projekt listopad 2024 roku);
5. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (uchwała nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 czerwca 2025 roku)
6. plan zagospodarowania województwa śląskiego tj. „Plan Zagospodarowania Województwa Śląskiego 2020+” (uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 roku);
7. Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ 2024;
8. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
9. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
10. Statystyka Regionalna oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
11. Bilans Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r. Ministerstwo Środowiska;
12. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie śląskim” [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO;
13. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r.;
14. J. M. Matuszkiewicz „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” PAN IGiPZ Prace Geograficzne Nr 158;
15. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.

16. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziemia W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica* 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania

Gmina miejsko – wiejska Skoczów położona jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Gminy sąsiadujące to: gmina Brenna, miasto Ustroń, gmina Goleszów, gmina Dębowiec, gmina Strumień, gmina Chybie, gmina Jasienica. Gmina Skoczów obejmuje miasto Skoczów wraz z dziesięcioma sołectwami: Bładnice, Harbutowice, Kiczyce, Kowale, Międzyświeć, Ochaby, Pierściec, Pogórze, Wilamowice i Wiślica. Powierzchnia obszaru gminy to ok. 63 km², z czego obszar miejski to około 10 km².

Gmina Skoczów położona jest ok. 68 km od Katowic, 25 km od Bielska– Białej i 12 km od Cieszyna. Leży na skrzyżowaniu ważnych dróg krajowych Katowice – Bielsko– Biała – Cieszyn (S52) oraz Katowice – Wiśła (DK81). Obszar gminy jest dobrze skomunikowany. Przez teren gminy przebiegają linie kolejowe o znaczeniu państwowym: linia nr 190 Skoczów– Goleszów, linia nr 157 Dębina– Skoczów. Przez teren gminy Skoczów przebiegają drogi krajowe:

- droga krajowa S52 (klasy ekspresowa),
- droga krajowa nr 81 (klasy główna ruchu przyspieszonego),

drogi wojewódzkie: nr 944

drogi powiatowe:

- 2602 S Skoczów – Brenna,
- 2613 S Międzyświeć – Goleszów,
- 2614 S Skoczów – Kisielów – Ogrodzona,
- 2615 S Wiślica – Skoczów,
- 2616 S Kaczyce Dolne – Kończyce Wielkie – Dębowiec – Skoczów,
- 2617 S Dębowiec – Międzyświeć,
- 2619 S Cieszyn – Gumna – Dębowiec – Ochaby – Kiczyce,
- 2638 S Skoczów – Landek,
- 2639 S Zaborze – Pierściec,
- 2640 S Pierściec – Wieszczęta – Rudzica,
- 2641 S ul. Dolny Bór.

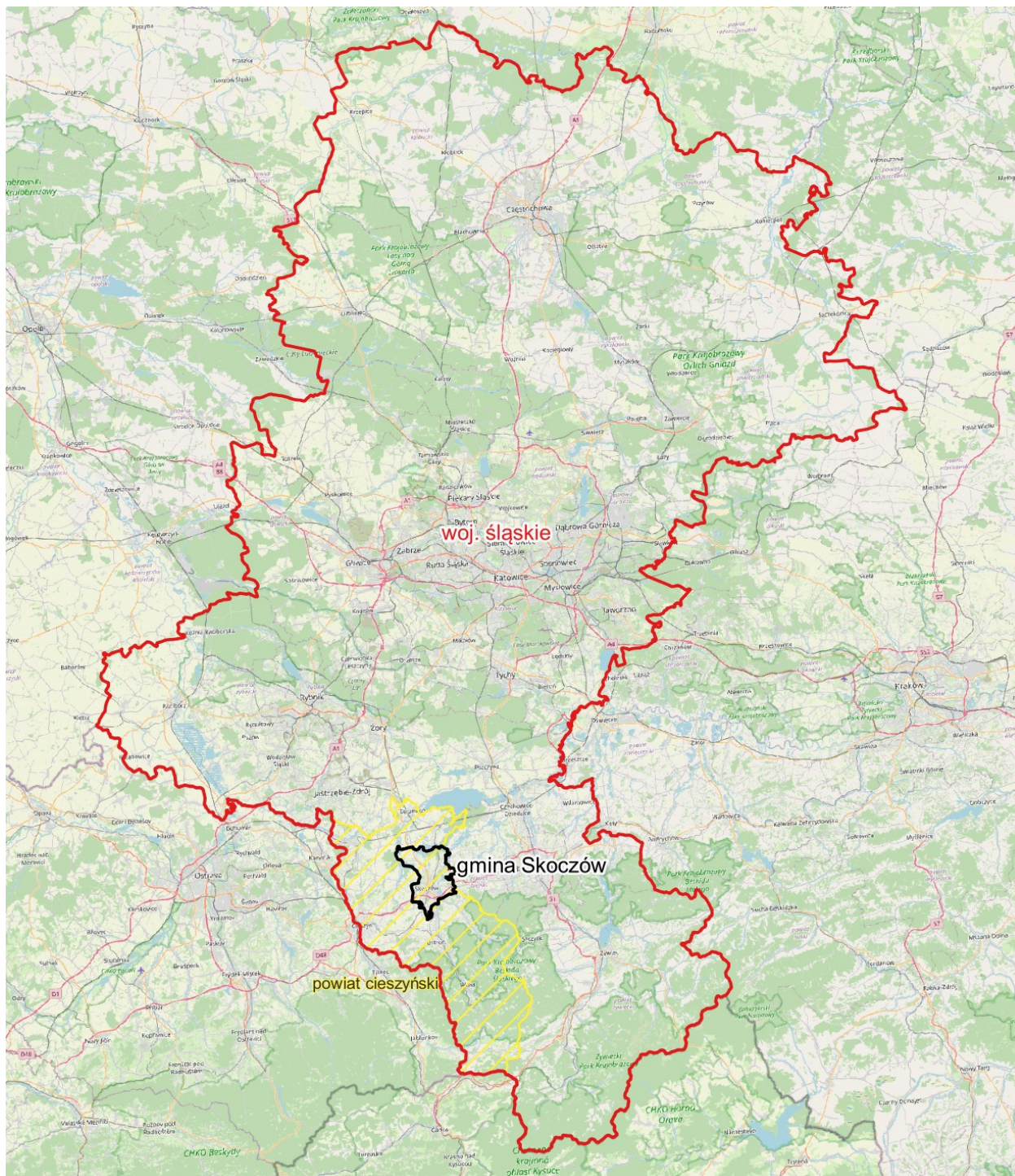
Gmina Skoczów posiada sieć kanalizacyjną o długości 175,9 km, którą w 2023 roku odprowadzono 756,7 dm³ ścieków. Do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadzą 4 137 przyłączy. W poniższej tabeli przedstawiona została szczegółowa charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Skoczów w roku 2023.

Na obszarze gminy Skoczów znajduje się następująca, istniejąca infrastruktura elektroenergetyczna:

- linie napowietrzne wysokiego ciśnienia (WN– 110kV),
- linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (SN– 15kV),
- linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN– 0,4kV),

Przez gminę przebiega linia napowietrzna najwyższych napięć 220kV, relacji: Bujaków– Liskowice, Bierań– Komorowice, w zarządzie Polskie Sieci Elektroenergetyczne S. A.

Rysunek 1. Położenie gminy na tle granic administracyjnych powiatu cieszyńskiego i województwa śląskiego

źródło: mapa OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, styczeń 2025 r.

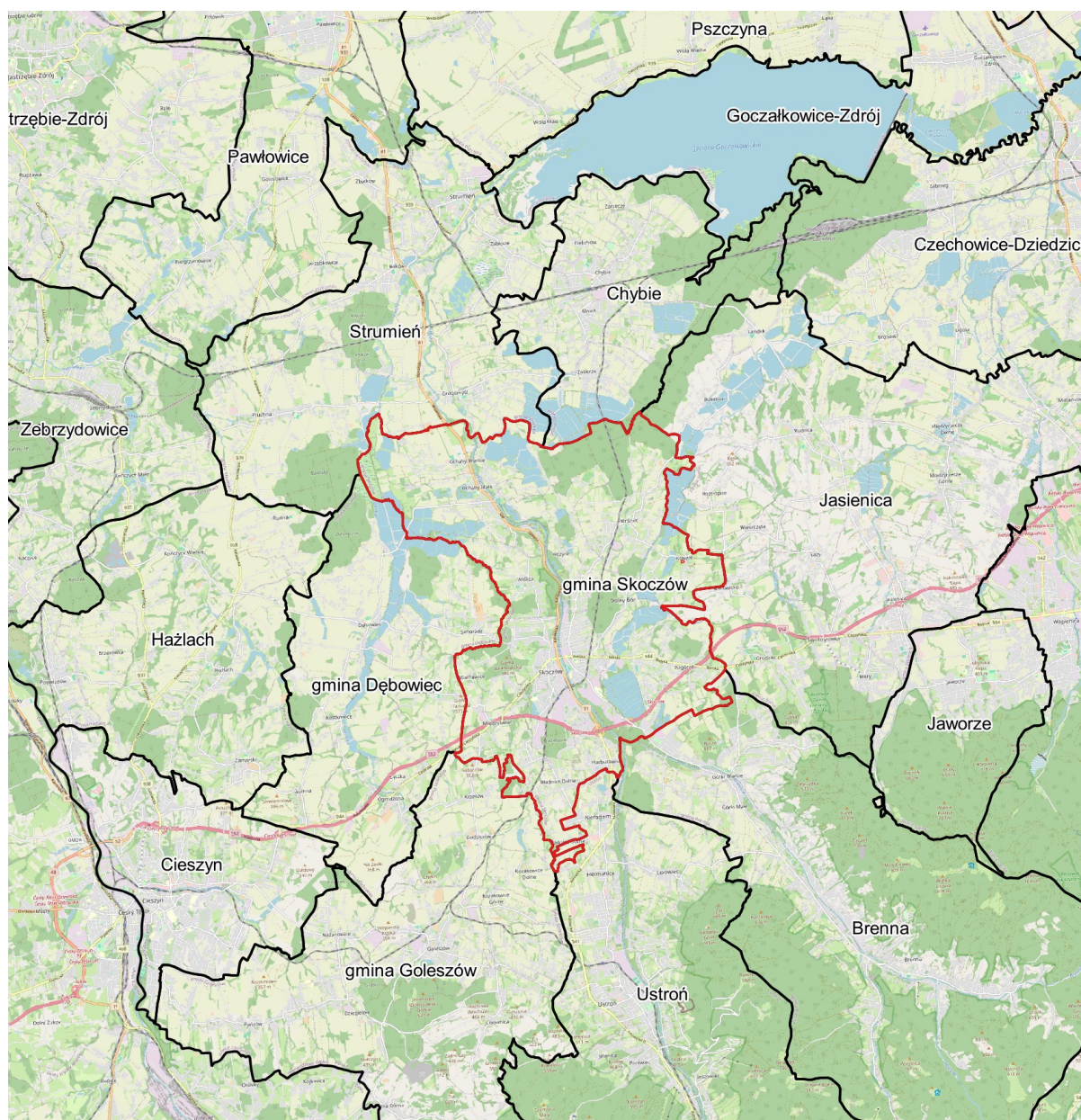
Na obszarze gminy zlokalizowana jest następująca infrastruktura gazownicza:

- gazociąg wysokiego ciśnienia Cieszyn – Skoczów (Interkonektor):
 - fragment nitki głównej o parametrach DN500 MOP 6,3 MPa rok budowy 2010;
- gazociąg wysokiego ciśnienia Komorowice – Skoczów:
 - fragment nitki głównej o parametrach DN300 PN 6,3 MPa rok budowy 1994,
 - odgałęzienie do stacji gazowej Pogórze o parametrach DN200 MOP 5,5 MPa rok budowy 2005,

- odgałęzienie do stacji gazowej Skoczów ul. Wiślańska o parametrach DN100 PN 6,3 MPa rok budowy 1997;
- gazociąg wysokiego ciśnienia Skoczów – Cieszyn
 - fragment nitki głównej o parametrach DN300 PN 2,5 MPa rok budowy 1994,
 - odgałęzienie do stacji gazowej Skoczów ul. Wiślicka o parametrach DN100 MOP 2,0 MPa rok budowy 2009;
- stacja gazowa Skoczów ul. Wiślicka;
- stacja gazowa Skoczów ul. Wiślańska;
- stacja gazowa Skoczów – Pogórze ul. Bielska.

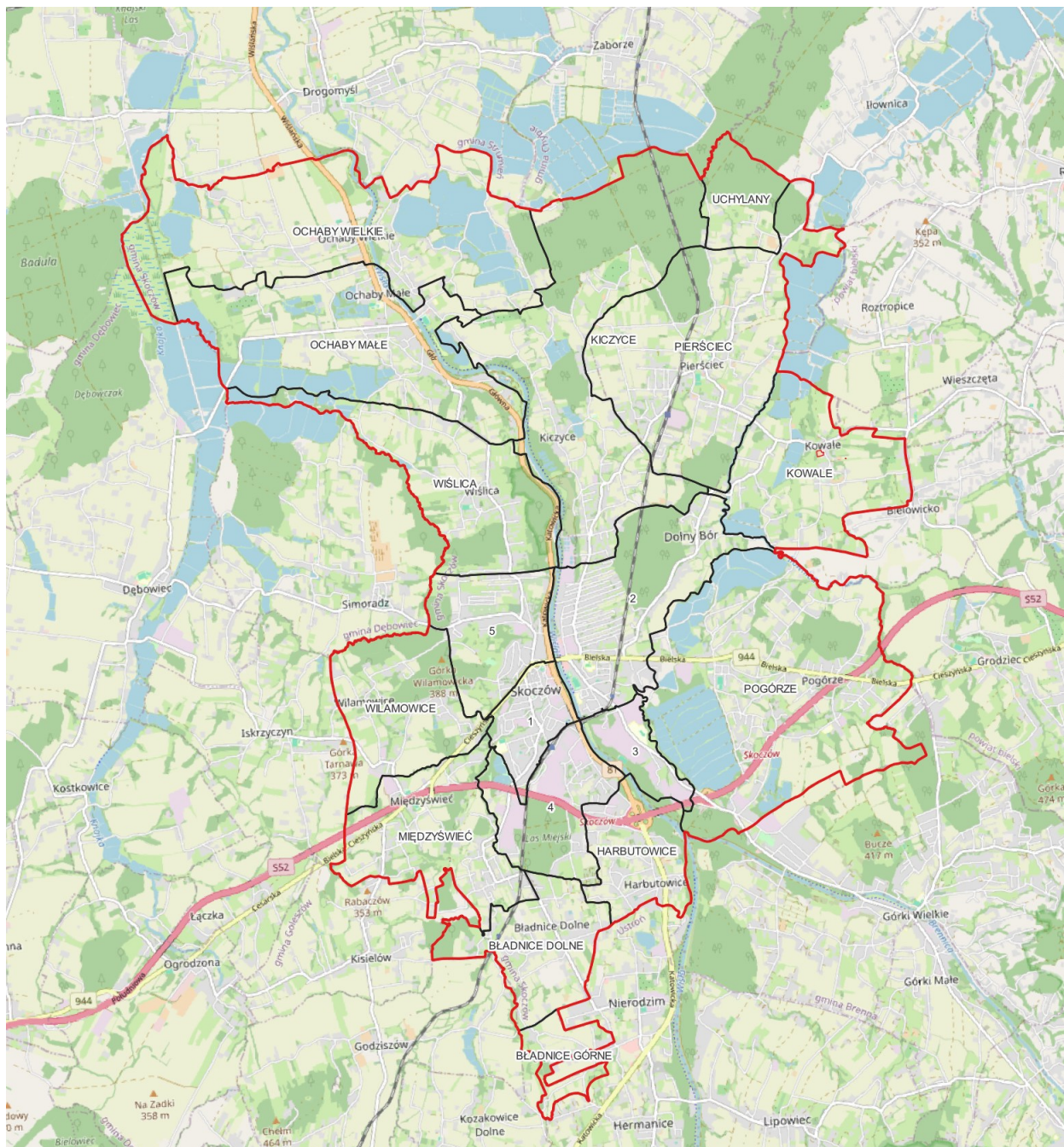
Na obszarze gminy Skoczów (obwód Pogórze) planowana jest realizacja zadania inwestycyjnego „Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia S– K– O DN500; MOP 8,4MPa – Etap V od ŚNO Pogórze (wraz ze służą) do ZZU „Wapienica” – odc. 14,63 km– projekt”.

Rysunek 2. Gminy sąsiadujące

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

Rysunek 3. Podział gminy Skoczów na obręby

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu

2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu

Zakres Planu Ogólnego Gminy Skoczów zawiera:

ustalenia i wymogi określone w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 z późn.zm.) oraz w rozporządzeniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).

Zgodnie z art. 13h ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera między innymi wyjaśnienie przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3.

Na terenie gminy Skoczów wyznaczono 12 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SU – strefa usługowa,

SP – strefa gospodarcza,

SR - strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

1. SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

2. SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

3. SU – STREFA USŁUGOWA

Profil podstawowy obejmuje: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

4. SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

5. SP - STREFA GOSPODARCZA

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

6. SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

7. SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA

Profil podstawowy obejmuje: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

8. SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI

Profil podstawowy obejmuje: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

9. SC – STREFA CMENTARZY

Profil podstawowy obejmuje: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

10. SG – STREFA GÓRNICTWA

Profil podstawowy obejmuje: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

11. SO – STREFA OTWARTA

Profil podstawowy obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

12. SK – STREFA KOMUNIKACYJNA

Profil podstawowy obejmuje: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.

Obszar gminy jest w 100% pokryty planami miejscowymi. Wyznaczenie stref w projekcie POG Skoczów opiera się więc głównie na ustaleniach obowiązujących planów.

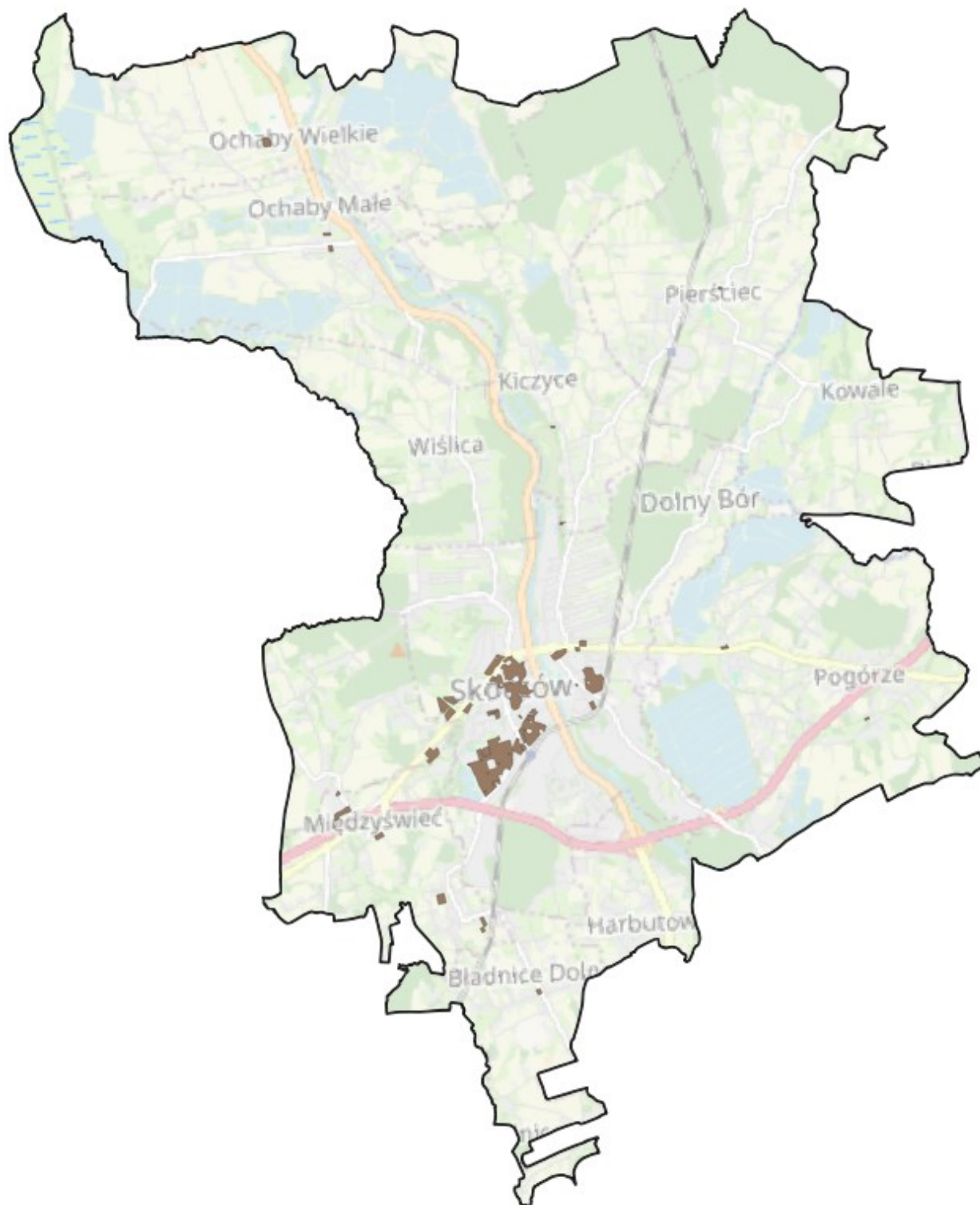
Największe rezerwy terenu z zabudową mieszkaniową wielorodzinną występują w mieście Skoczów. To tutaj wyznaczono dodatkowe strefy SW, na których obecnie nie występuje tego typu zabudowa.

Rysunek 4. Strefa SW na terenach gruntów rolnych i budowlanych w Skoczowie

Największe tereny wyznaczone pod strefy SW w Skoczowie, które obecnie stanowią grunty rolne RIV wyznaczono na północ od ul. Cieszyńskiej (DW 944). Tereny nie stanowią uzupełnienia zabudowy (nie sąsiadują bezpośrednio z zabudową wielorodzinną) a ich powierzchnia to ok. 0,7ha, 0,8ha i 1,0ha.

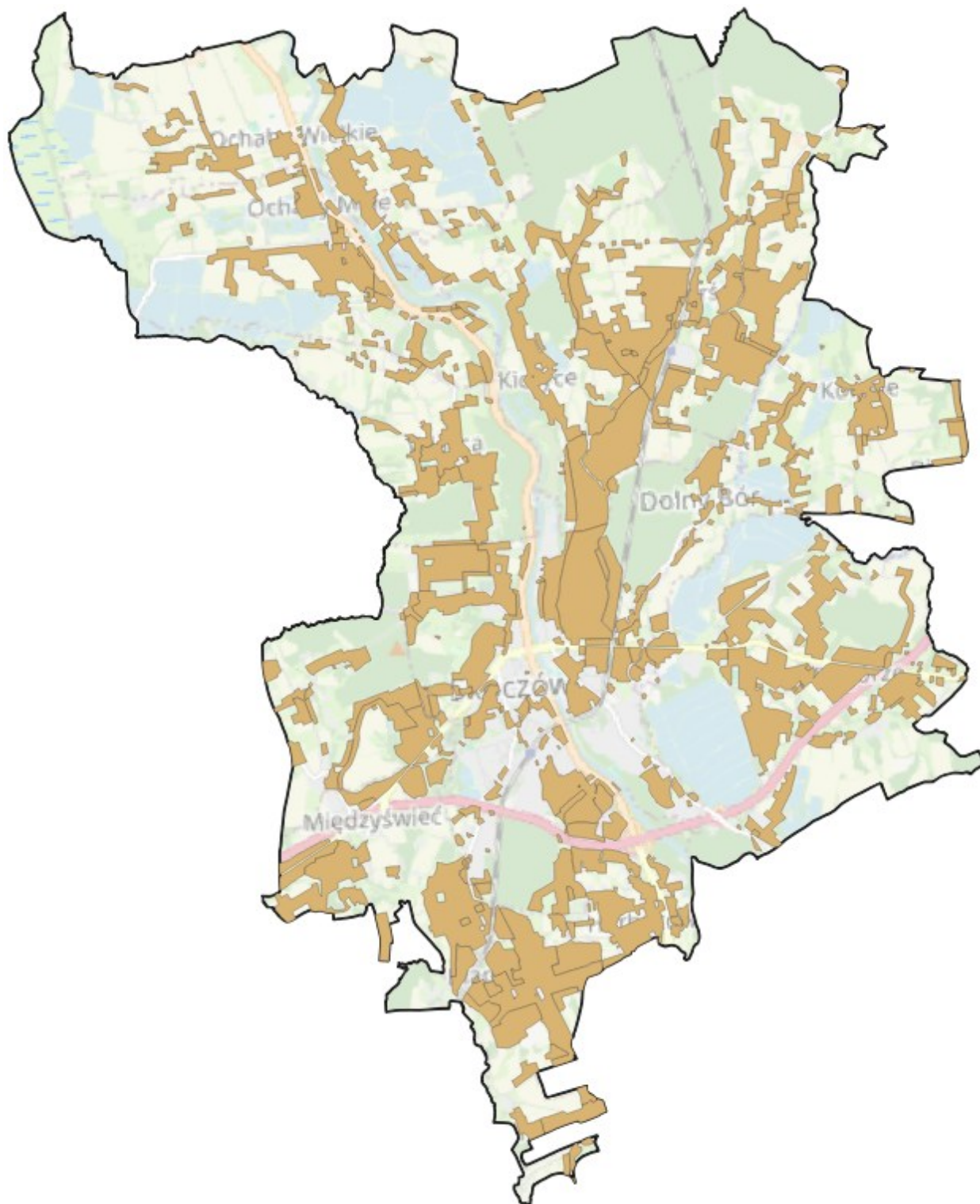
Rysunek 5. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW

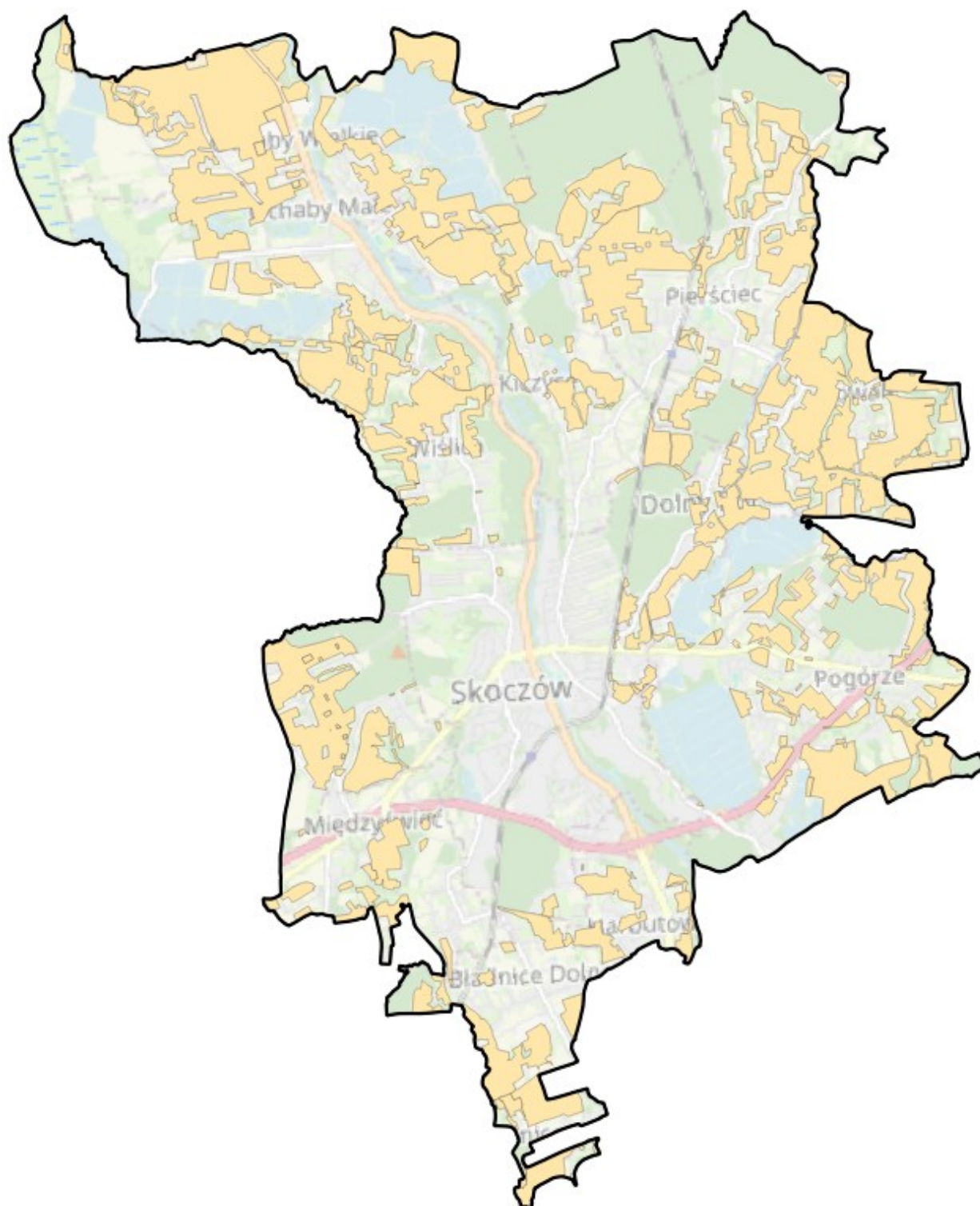
Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy w istniejących jednostkach osadniczych na terenie całej gminy. Właściwie, na terenie całej gminy nie wyznacza się nowych jednostek, które stanowiłyby nowe osiedla mieszkaniowe.

Ustalony profil funkcjonalny dodatkowy stref SJ przewiduje dla części stref możliwość rozwoju zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, która może stanowić element uzupełniający rozwój terenów profilu podstawowego. Wszystkie strefy wyznaczono w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy.

Rysunek 6. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ

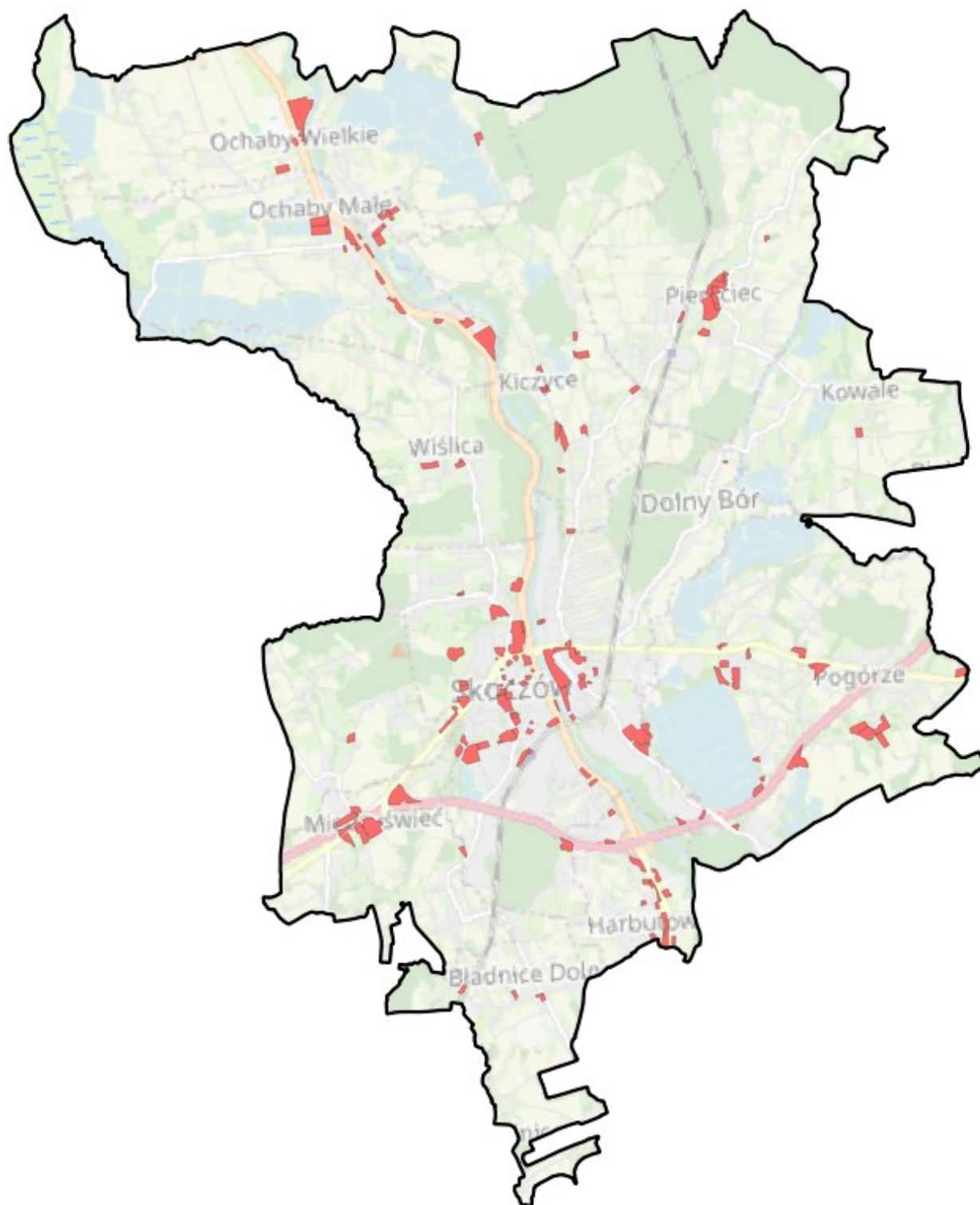

Rysunek 7. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ

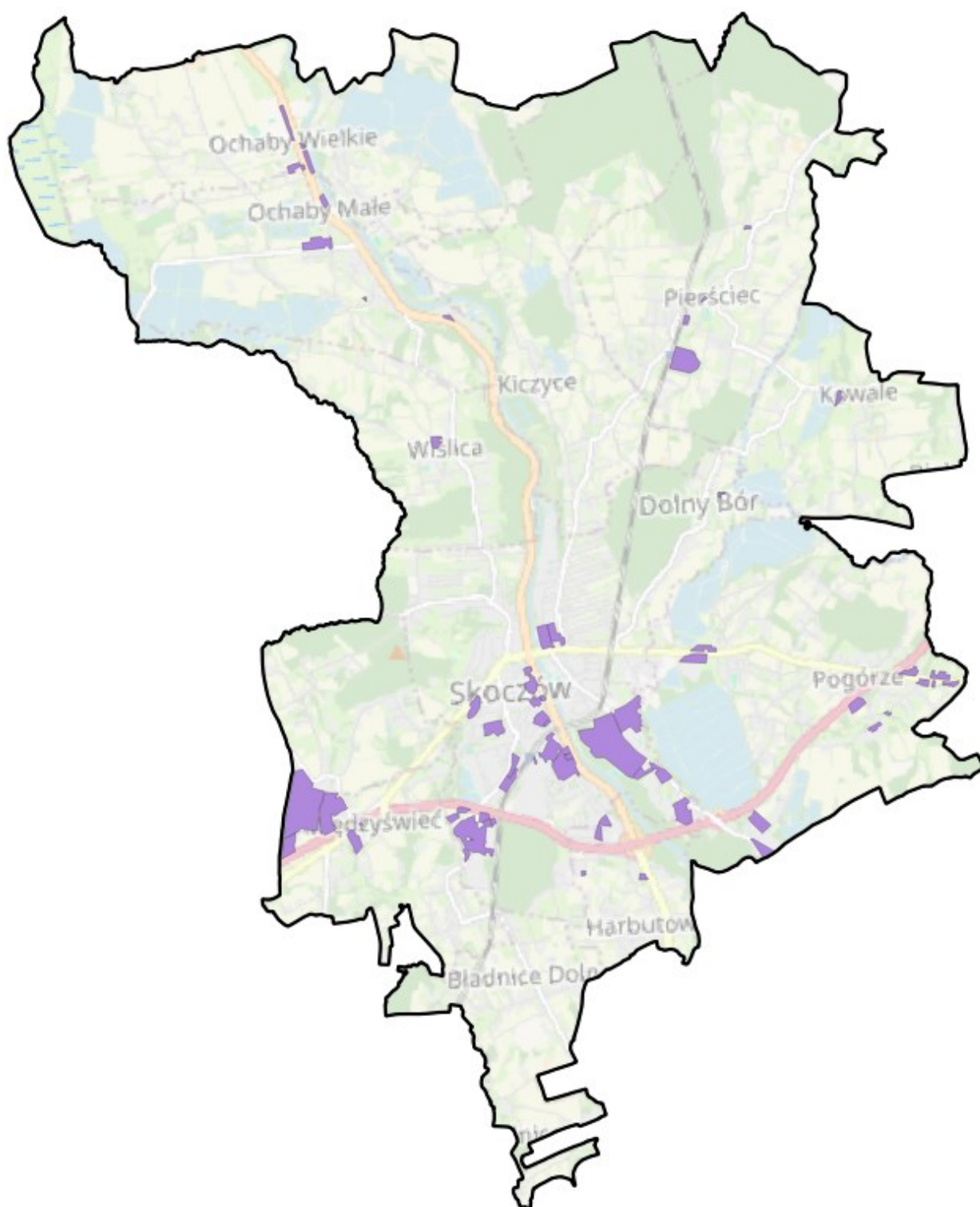
Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową SZ wskazano głównie na terenie istniejącej zabudowy zagrodowej (w tym fragmenty otwartych gruntów ornych, upraw, tereny lasów, wód oraz skupiska zieleni nieurządzonej) oraz jako uzupełnienie bądź kontynuację tego typu zagospodarowania. Ponadto, ustalony profil dodatkowy przewiduje możliwość rozwoju usług, które mogą stanowić element wspierający i uzupełniający rozwój terenów profilu podstawowego.

Rysunek 8. Strefa usługowa – SU

Strefy usług wyznaczono na terenach istniejących terenów usługowych – głównie w Skoczowie. Wzdłuż DK81 i S52 wyznaczono strefy usług, co wynika bezpośrednio z ustaleń obowiązujących mpzp.

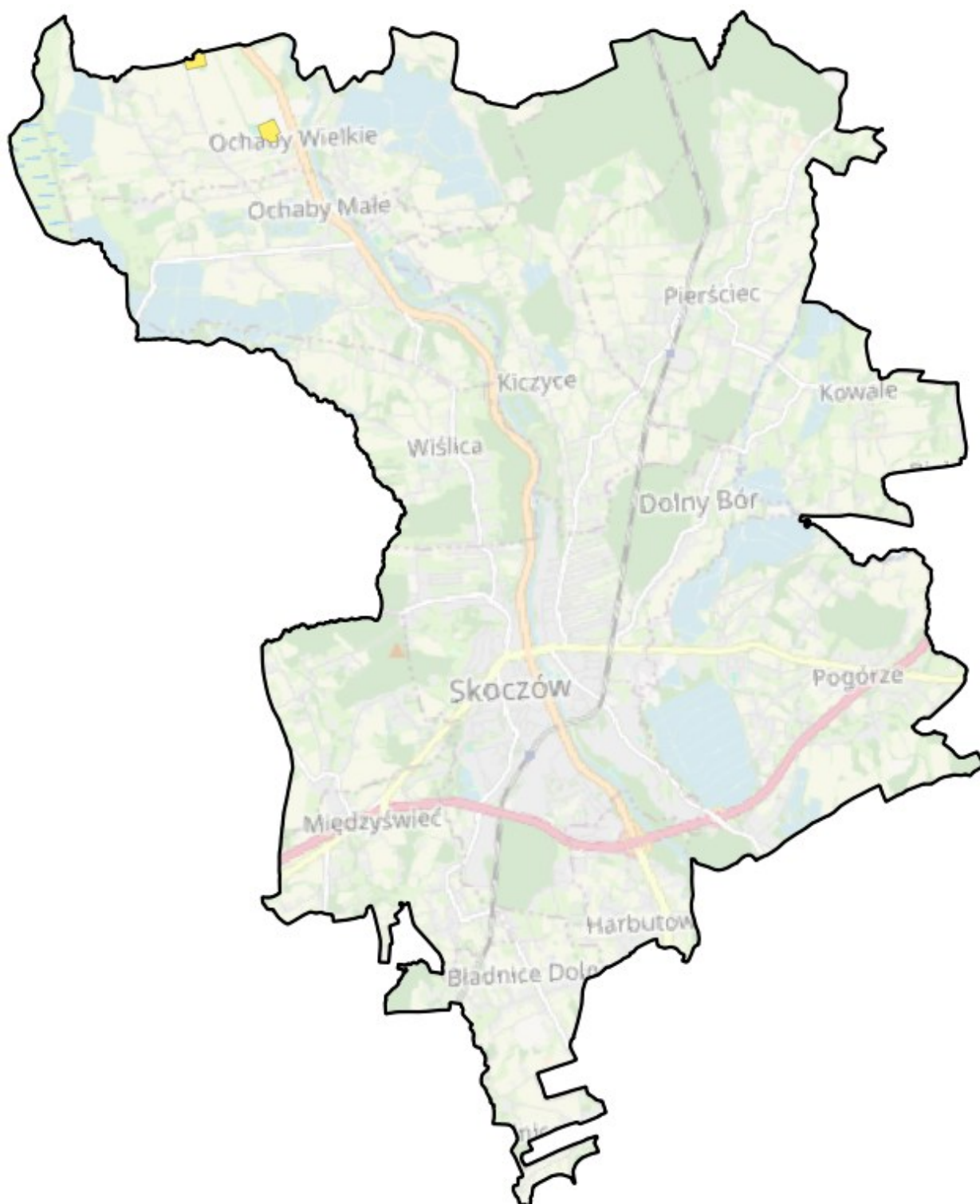
Rysunek 9. Strefa gospodarcza – SP

Strefy gospodarcze SP zostały w pierwszej kolejności wyznaczone na terenach istniejącej zabudowy tego typu, następnie na terenach przewidzianych do rozwoju funkcji produkcyjno-gospodarczej w dotychczasowych aktach planowania przestrzennego. Największą zmianę wprowadzono w Wilamowicach, wprowadzając strefy, które uzupełniają obecne tereny przemysłowe o powierzchnię

ok. 26 ha nowej funkcji. W profilu dodatkowym ujęto tereny wód, tereny lasów i tereny zieleni naturalnej tak, by kształtować funkcje na tym terenie w oparciu o istniejące zagospodarowanie.

Rysunek 10. Strefa produkcji rolniczej SR

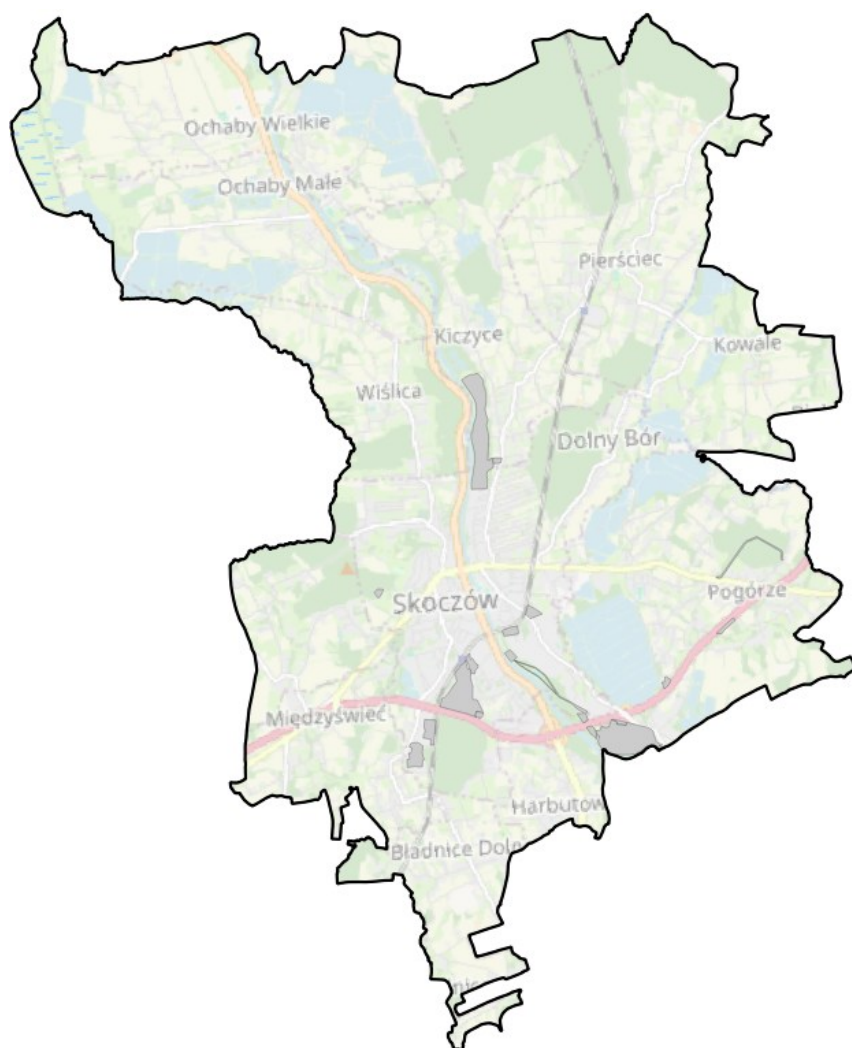

Strefy produkcji rolniczej wyznaczono na podstawie obecnego zagospodarowania terenu.

Rysunek 11. Strefa produkcji rolniczej SR

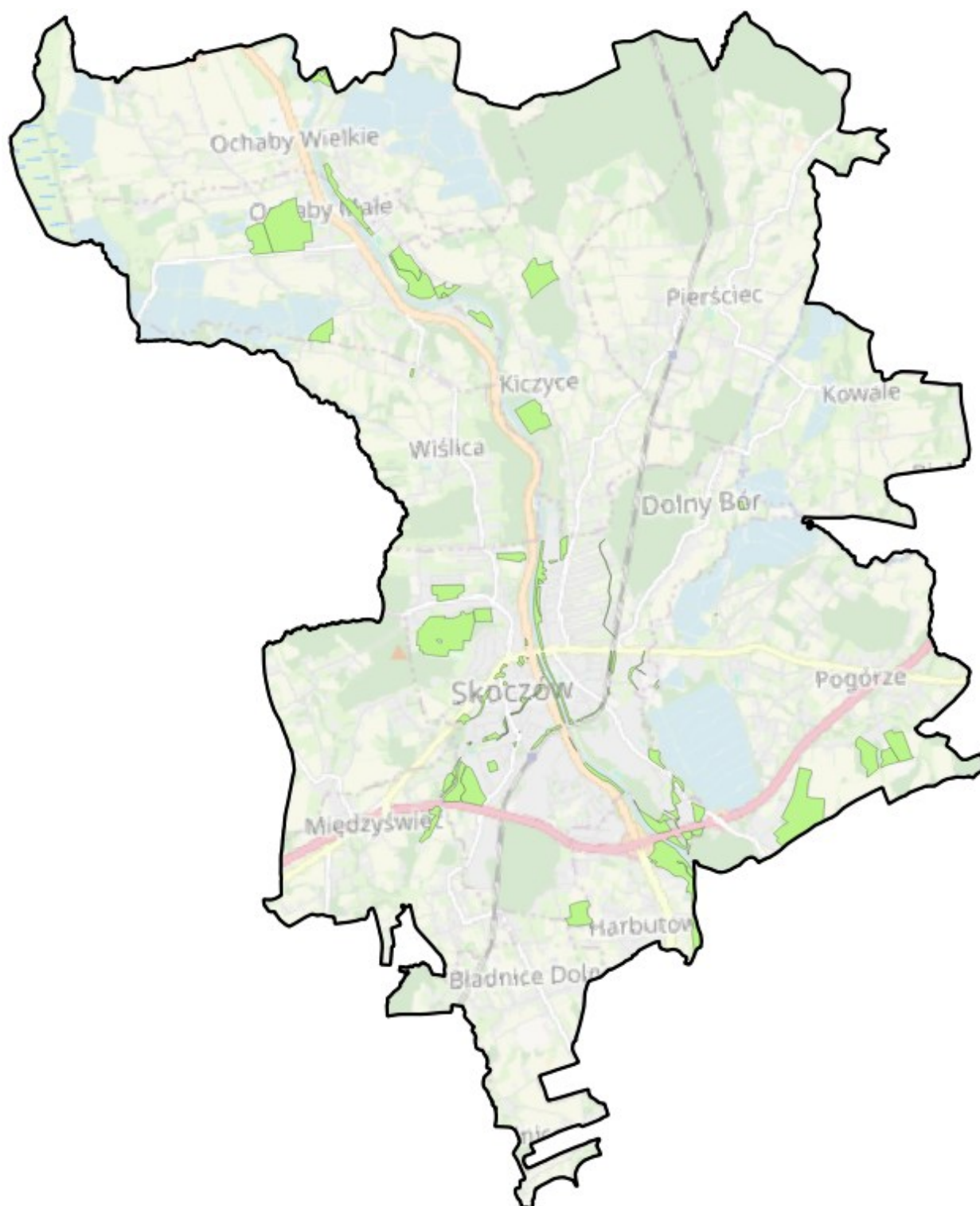

Rysunek 12. Strefa infrastrukturalna SI

Strefę SI wyznaczono na terenie istniejących obiektów infrastruktury technicznej oraz rezerwę terenową pod powiększenie istniejącej oczyszczalni ścieków.

Rysunek 13. Strefa zieleni i rekreacji – SN

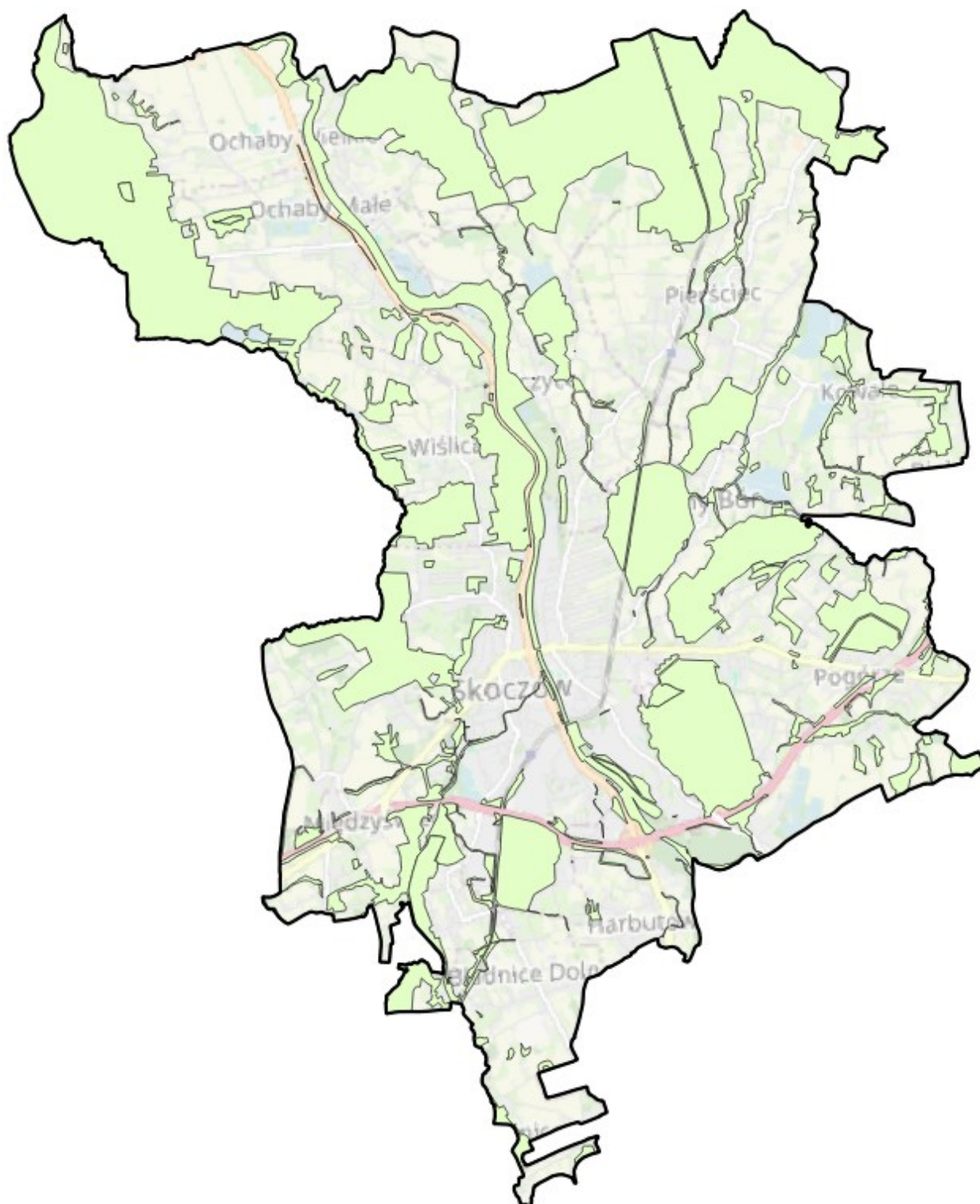
Strefy zieleni i rekreacji w Planie ogólnym to przede wszystkim bulwary nad Wisłą, istniejące boiska i tereny sportowe, tereny istniejących terenów rekreacyjnych i tereny, gdzie planuje się zachować istniejące tereny bez zabudowy.

Rysunek 14. Strefa cmentarzy – SC

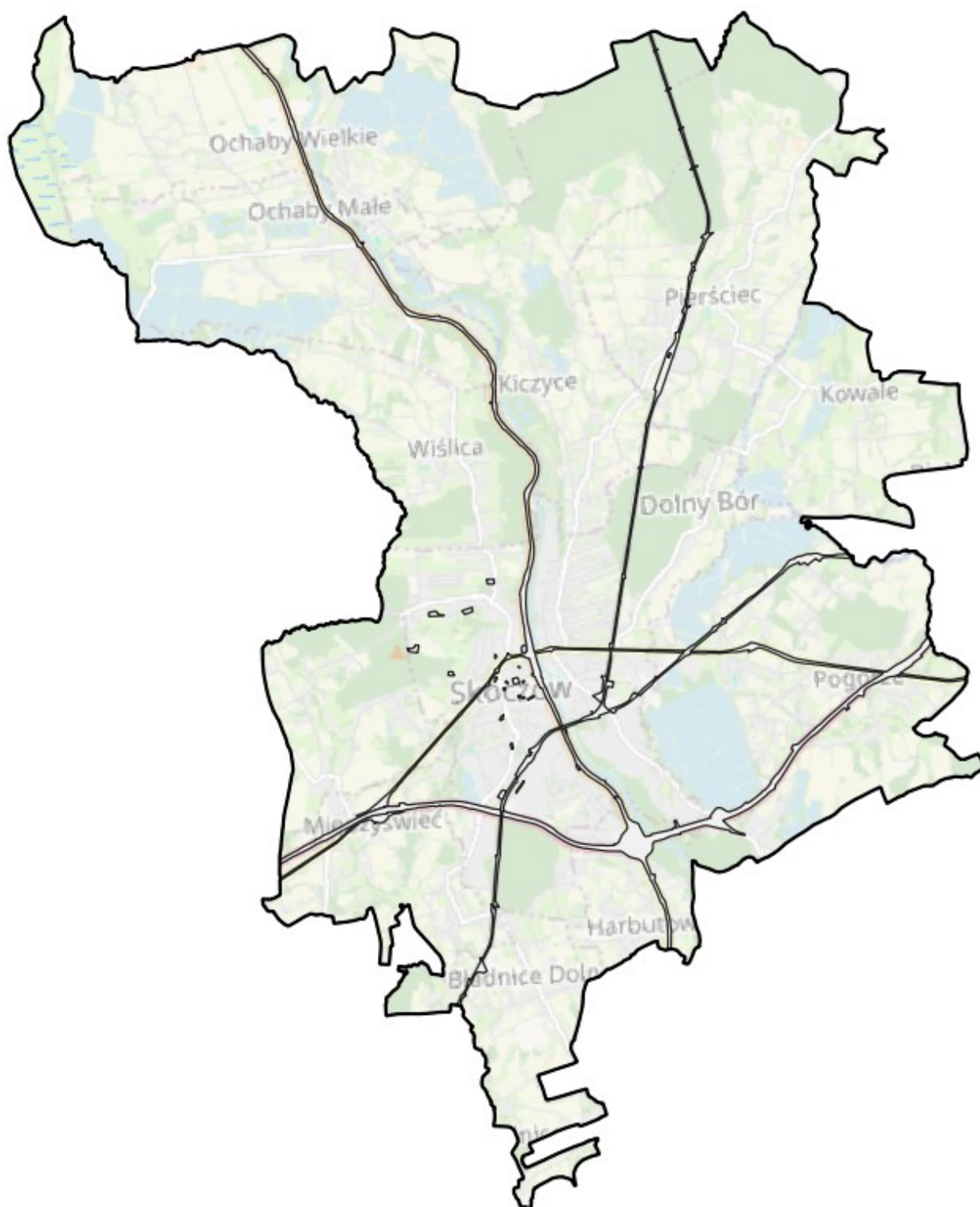
Strefy cmentarzy SC zostały wyznaczone w miejscach istniejących cmentarzy czynnych. Profil dodatkowy przewiduje teren usług handlu detalicznego, teren usług kultu religijnego, teren zieleni naturalnej, teren lasu i teren wód.

Rysunek 15. Strefa otwarta – SO

Strefy otwarte SO zostały wyznaczone w miejscach istniejących otwartych gruntów ornych, łąk, pastwisk oraz kompleksów leśnych i wód, w tym na terenie objętym ochroną jako Obszar Natura 2000.

Rysunek 16. Strefa komunikacyjna - SK

2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Projekt *Planu* zakłada realizację polityki przestrzennej, która ma na celu zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę ich życia i poczucia dobrostanu. Ze wszystkich stref wyznaczonych w projekcie Planu można przewidzieć możliwość realizacji przedsięwzięć, które będą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zgodnie z § 3.1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), zalicza się następujące:

§ 3.1. pkt 54:

zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a);

§ 3.1. pkt 54a:

zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a – z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych;

§ 3.1. pkt 55:

zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze;

§ 3.1. pkt 58:

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 52, 54–57 i 59, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

§ 3.1. pkt 91:

zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;

Z katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wyłączone są zamierzenia inwestycyjne polegające na budowie instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej. Sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej określony został w § 7 rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1117).

Instalacje niespełniające tych kryteriów kwalifikują się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zatem takich, dla których obowiązek oceny oddziaływania na środowisko może zostać nałożony.

2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami

W projekcie dokumentu wykazano powiązania z następującymi dokumentami rangi regionalnej:

❖ ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

„Plan Zagospodarowania Województwa Śląskiego 2020+” został przyjęty uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 roku. Gmina Skoczów została zaliczona do obszarów:

- wiejskiego obszaru funkcjonalnego,
- obszaru górskiego,
- obszaru terenów zamkniętych,
- obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi,
- obszaru ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszaru udokumentowanych złóż kopalin,
- obszaru przygranicznego,
- obszaru wymagającego rewitalizacji.

W dokumencie wyznaczono kluczowe cele, takie jak rozwój gospodarczy, poprawa dostępności transportowej i infrastrukturalnej, ochrona środowiska oraz kształtowanie krajobrazów kulturowych.

Plan zawiera również zasady dla obszarów wiejskich, obejmujące ochronę historycznych układów, ograniczenie rozpraszania zabudowy oraz dbałość o ekosystemy rzeczne. Dokument podkreśla konieczność równoważenia rozwoju gospodarczego z ochroną zasobów naturalnych i kulturowych regionu.

Dokumenty rangi lokalnej:

❖ Strategia Rozwoju Gminy Skoczów na lata 2023– 2030+

„Strategia Rozwoju Gminy Skoczów na lata 2023– 2030+” została przyjęta uchwałą nr LVI/620/2024 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 20 marca 2024 r. Strategia opiera się na trzech wzajemnie przenikających się wymiarach: społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

W strategii sformułowano wizję rozwoju gminy, która brzmi:

„Gmina Skoczów miejscem nowoczesnym, zapewniającym mieszkańcom, turystom i przedsiębiorcom możliwości rozwojowe i wysoką jakość życia w czystym środowisku.”

W strategii formułowano następujące cele strategiczne i cele operacyjne:

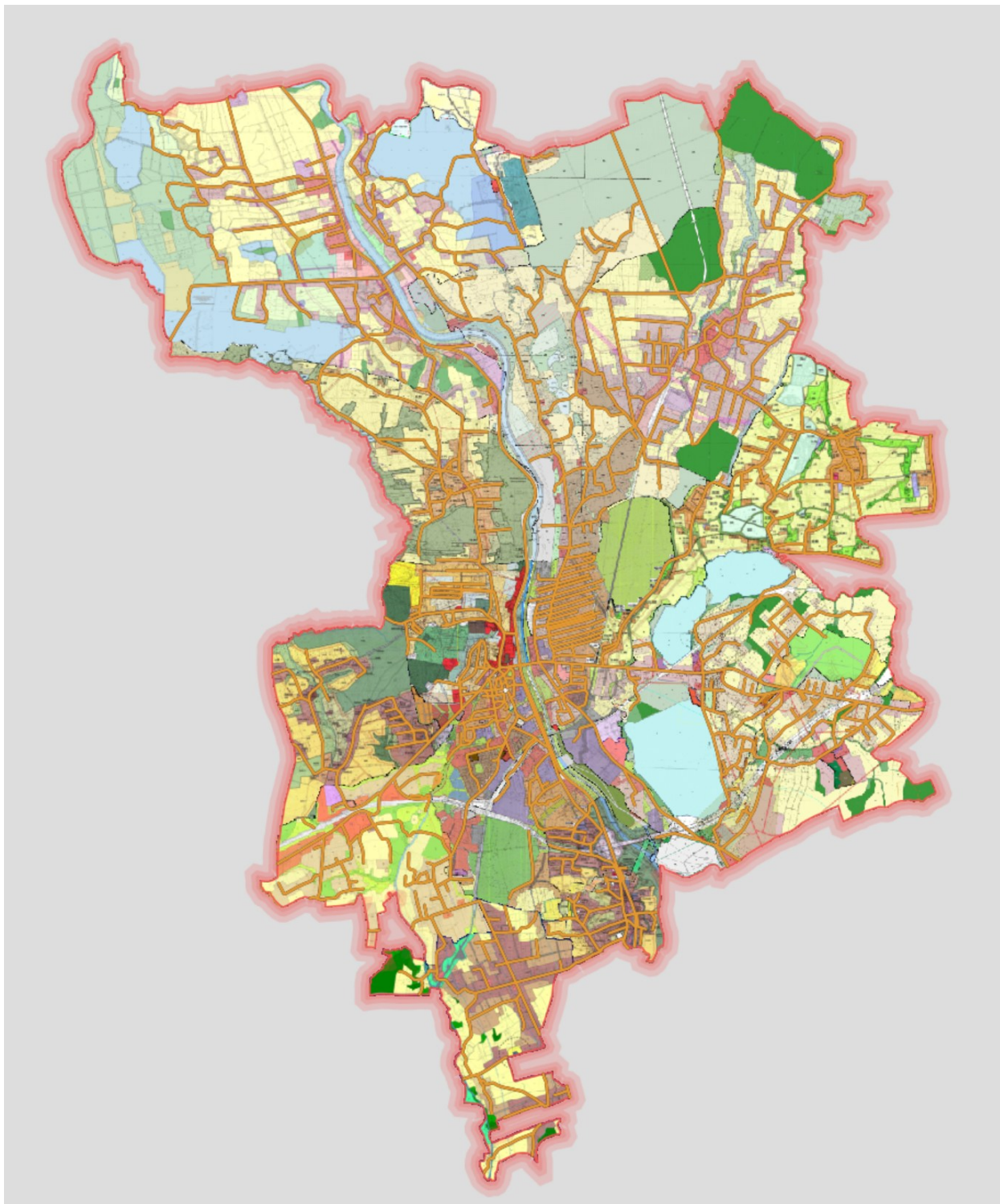
1. w wymiarze gospodarczym – cel strategiczny A: Gmina Skoczów miejscem zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości:

- cel operacyjny A1: Gmina Skoczów miejscem dla rozwoju konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki,
- cel operacyjny A2: Silna lokalna przedsiębiorczość;
- 2. w wymiarze społecznym – cel strategiczny B: Gmina Skoczów miejscem przyjaznym dla mieszkańców:
 - cel operacyjny B1: Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych w Gminie Skoczów,
 - cel operacyjny B2: Aktywny mieszkaniowiec i rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
 - cel operacyjny B3: Atrakcyjny i efektywny system edukacji w Gminie Skoczów;
- 3. w wymiarze przestrzennym – cel strategiczny C: Wysoka jakość środowiska i przestrzeni w Gminie Skoczów:
 - cel operacyjny C1: Wysoka jakość środowiska w Gminie Skoczów,
 - cel operacyjny C2: Efektywna infrastruktura,
 - cel operacyjny C3: Atrakcyjne warunki zamieszkania i dostosowanie do zmian klimatycznych.

❖ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 1998 – 2024 pokrywające w 100% teren gminy.

Rysunek 17. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Źródło: System Informacji Przestrzennej Gminy Skoczów: <https://sip.gison.pl/skoczow>

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA¹

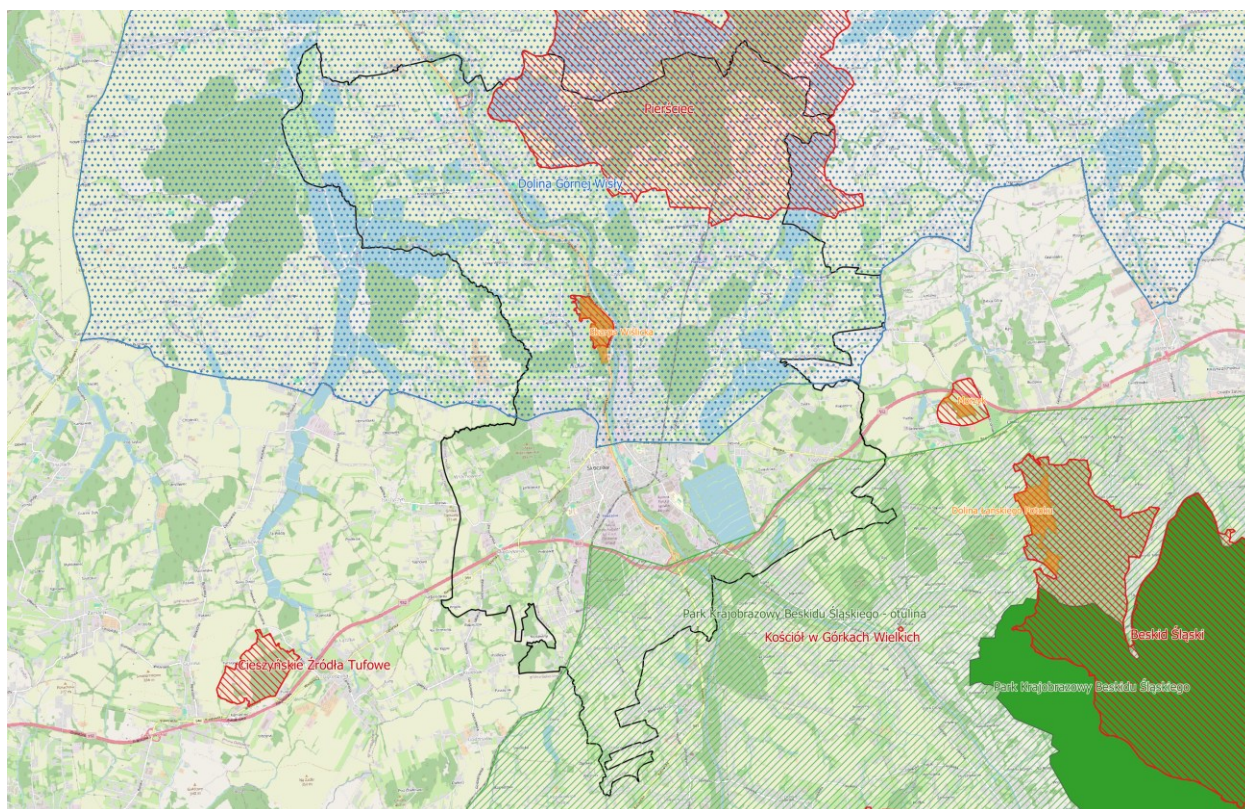
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych

W granicach opracowania zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn.zm.):

- Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001,
- Obszar Natura 2000 „Pierściec” PLH240022,
- Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001,
- Rezerwat „Skarpa Wiślicka”,
- Zespół przyrodniczo–krajobrazowy „Kaplicówka”,
- 15 pomników przyrody.

Ponadto, Gmina leży w zasięgu otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego

Rysunek 18. Gmina Skoczów z oznaczonymi formami ochrony przyrody

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego

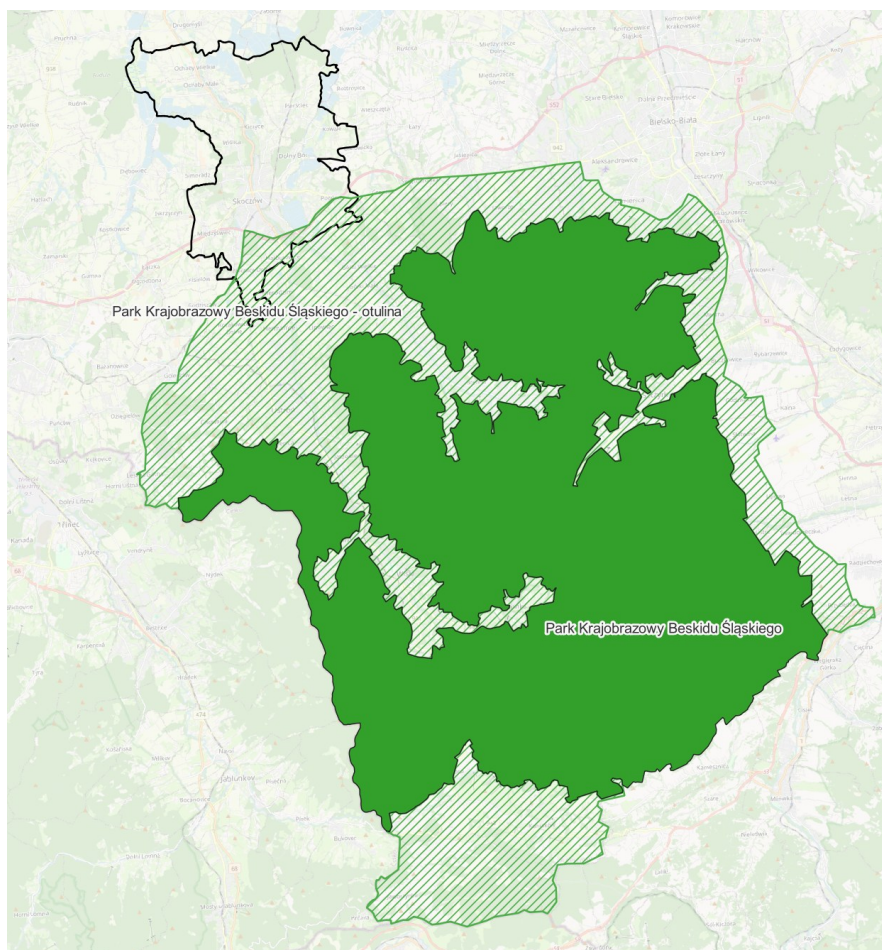
Park ustanowiony Rozporządzeniem Nr 10/98 Woj. Bielskiego z 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9, poz. 111) w celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, przy równoczesnym rozwoju funkcji dydaktyczno-naukowych, turystycznych i rekreacyjnych.

¹ Opis środowiska przyrodniczego stanowi fragmenty Opracowania ekofizjograficznego (2007 r.) oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skoczów

Obszar Parku ² charakteryzuje się urozmaiconą budową geologiczną. Podczas ruchów górotwórczych osady fliszowe z okresu kredy zostały oderwane od starszego podłoża, pofałdowane i ponasuwane na siebie w postaci płaszczowin. Najważniejszą jednostką strukturalną tworzącą zrąb górotworu Beskidu Śląskiego jest płaszczowina śląska. Na terenie parku występuje największe skupisko jaskiń w Beskidach oraz różnego rodzaju form skalnych: baszt, ambon i murów o wysokościach przekraczających niejednokrotnie kilkanaście metrów. Skupiska takie często ukryte są w trudno dostępnych miejscach, między innymi na Kościelcu, Wytrzyszczonie, pod Halą Jaskową, czy też w rejonie Magurki Radziechowskiej.

Pierwotnie prawie całą powierzchnię Parku zajmowały lasy. Dominowały drzewostany bukowo-jodłowo-świerkowe, przy czym udział świerka wzrastał wraz z wysokością nad poziomem morza. Wraz z rozwojem osadnictwa znaczna część powierzchni leśnej zajęta została pod uprawy polowe. Piętro pogórza (do ok. 500 m n.p.m.) zajmują pola rolne i łąki oraz tereny zurbanizowane, a niewielki fragment stanowią łągi i grądy. Dla piętra regla dolnego (500-1000 m n.p.m.) charakterystycznym typem roślinności są buczyny z domieszką świerka, jodły i jaworu. Obecnie jednak dominują świerczyny wtórnego pochodzenia. Partie szczytowe powyżej 1000 m n.p.m. to regiel górny z wysokogórskim borem świerkowym. W nadleśnictwach Ustroń i Wisła występuje świerk istebniański – ekotyp cechujący się najlepszymi w Europie parametrami odpornościowymi i wzrostowymi.

Rysunek 19. Położenie projektu planu na tle granic Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego wraz z jego otuliną

źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych

² Opis Parku pochodzi z oficjalnej strony Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego

Rozległe i zwarte kompleksy leśne, będące pozostałością Puszczy Karpackiej, są miejscem obecności rzadkich, jak również pospolitych gatunków zwierząt. Lista ssaków obejmuje łącznie ok. 35 gatunków, m.in. ssaki kopytne, takie jak: jeleń, sarna, dzik, czy drapieżniki – wilk, ryś, lis i rzadziej niedźwiedź. W jaskiniach odnotowano wiele gatunków zimujących nietoperzy, np. gacka wielkoucha, nocka dużego, podkowca małego. Faunę ptaków reprezentują: głuszc, jarząbek, siwerniak, drozd obrożny, dzięcioł trójpalczasty i orzechówka oraz duże ptaki drapieżne. Nad potokami zaobserwować można pliszkę górską, pluszcza, zimorodka, czy siewczkę rzeczną. Na terenie parku gady reprezentowane są przez jaszczurki: zwinkę i żyworódkę, beznogiego padalca, jadowitą żmiję zygzakowatą oraz zaskrońca. Stwierdzono występowanie 13 gatunków płazów, w tym: 4 gatunków traszek, 2 gatunków kumaków, salamandry plamistej, rzekotki drzewnej, 2 gatunków ropuch i 3 gatunków żab.

Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001

Obszar przebiega w odległości ok. 1,4 km od granic planu. Dla tego obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 13 grudnia 2013 r. Wymienia przedmioty ochrony obszaru:

- 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinosoincanae*, olsy źródłiskowe).

Dla obszaru został ustanowiony Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 13 grudnia 2013 r. Plan Zadań Ochronnych, zgodnie z którym dla przedmiotów ochrony wskazuje się cele działań ochronnych:

1. dla siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* określono poniższe cele działań ochronnych, mając na względzie co najmniej utrzymanie siedliska w obszarze. Jako cel ogólny określono również konieczność tworzenia warunków dla rozwoju roślinności wskaźnikowej. Ponadto jako cel działań ochronnych wskazano rozpoznanie czynników wpływających na skład chemiczny wód w źródłach. W związku z identyfikacją zagrożeń mogących powodować mechaniczne niszczenie siedliska lub inicjujących procesy erozyjne konieczne jest podjęcie działań w celu ich wykluczenia lub ograniczenia. W enklawie Morzyk zidentyfikowano zagrożenie związane z konserwacją terenu wokół linii energetycznej w obrębie płatu siedliska. Dlatego konieczne jest podjęcie działań w celu zapewnienia rozwoju roślinności, która osłaniać będzie ten płat. Działania zostaną również ukierunkowane na wspomaganie procesu biodepozycji martwicy wapiennej. Ze względu na fakt, że część źródeł została prowizorycznie ujęta, zachodzi konieczność likwidacji tych ujęć w celu unaturalnienia wypływu wód, co wpłynie na uwarunkowania wytrącania się martwicy wapiennej. Celem działań będzie także dążenie do poprawy wskaźników „Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych” i „Obce gatunki inwazyjne”. Nie określa się celów ani działań dla zagrożenia wynikającego z pozbywania odpadów z gospodarstw domowych z uwagi na fakt, że utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gmin;
2. dla siedlisk leśnych: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinosoincanae*, olsy źródłiskowe) określono poniższe cele działań ochronnych, mając na względzie co najmniej utrzymanie siedlisk w obszarze. W celu poprawy wskaźników

parametrów specyficzna struktura i funkcje siedlisk, wpływających na obniżenie ich oceny ogólnej, jako cele określono konieczność dokonania przebudowy struktury i „postarzenie” drzewostanów oraz zwiększenie biomasy i wymiarów martwych drzew. Ze względu na fakt, że dobrze wykształcony system leśny ma drzewa we wszystkich fazach rozwojowych, tj. młodnik, tyczkowińę, drągowińę, drzewostan dojrzewający, drzewostan dojrzały, starodrzew, a także drzewa rozkładające się, konieczne jest zwiększenie ilości martwego drewna, w celu poprawy wskaźników parametru struktura i funkcje ocenionych na poziomie niezadowolającym i złym.

Rysunek 20. Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001 na terenie gminy Skoczów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych

Obszar Natura 2000 „Pierściec” PLH240022

Obszar Natura 2000 obejmuje Stary Młyn w Pierścę, oraz przyległe stawy, ciekі wodne, pola uprawne i obszary leśne. Nietoperze zasiedlają stuletni młyn, będący parterowym, murowanym budynkiem mieszkalnym, zbudowanym na planie prostokąta, z dwuspadowym, blaszanym dachem, zlokalizowanym w Pierścę. W pobliżu znajdują się drzewa i krzewy w sadzie gospodarstwa. Budynek otoczony jest od północy i zachodu drzewami i zarośla nadrzecznymi, porastającymi brzegi potoku Bajerka. Stanowią one zarówno miejsce żerowania dla nietoperzy, jak również korytarz ekologiczny wykorzystywany przez nietoperze do bezpiecznych przelotów na żerowiska. Przedmiotem ochrony w obszarze PLH240022 jest podkowiec mały - 1303, ujęty w załączniku II Dyrektywy siedliskowej.

Obowiązuje Zarządzenie z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pierściec PLH240022

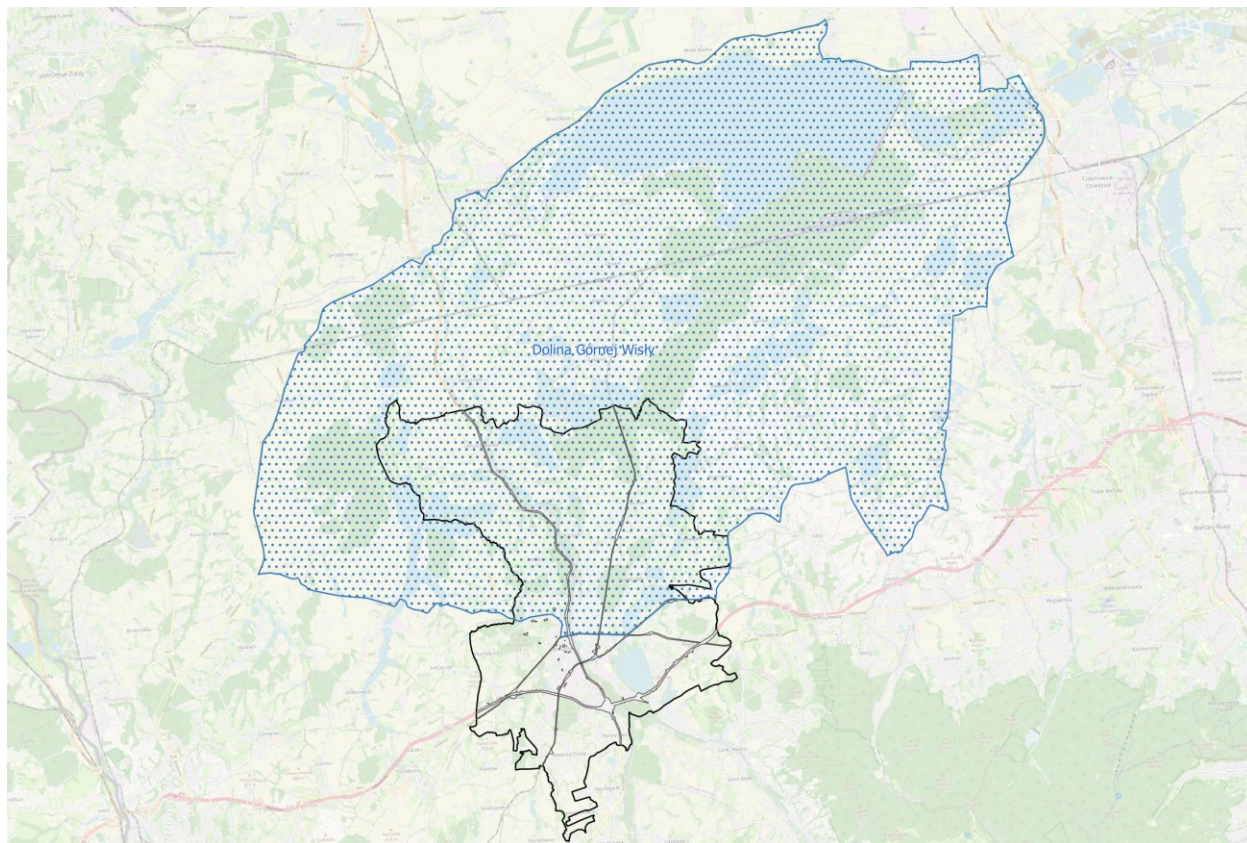
Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001

Obszar obejmuje Zbiornik Goczałkowicki i przyległe stawy hodowlane. Zb. Goczałkowicki jest zbiornikiem wody pitnej i jest on wyłączony z masowej rekreacji (kąpiel, sporty wodne), a uprawianie wędkarstwa jest tu możliwe tylko z brzegu i to w ograniczonym zakresie. Poziom wody w zbiorniku jest zmienny i w niektóre lata bywa niższy nawet o 2 m od średniej wieloletniej. Na stawach prowadzona jest intensywna hodowla karpia, a jesienią odbywają się polowania. Obszar ostoi jest gęsto zamieszkany,

a zabudowa jest rozproszona wśród pól uprawnych. Niewielkie lasy to głównie lasy liściaste o charakterze łąkowym.

Obowiązuje Zarządzenie nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 wraz ze zmianą z dnia 7 grudnia 2022 r.

Rysunek 21. Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001 na terenie gminy Skoczów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych

Przedmioty ochrony:

A005 Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*)

A008 Zausznik (*Podiceps nigricollis*)

A022 Bączek (*Ixobrychus minutus*)

A023 Ślepowron (*Nycticorax nycticorax*)

A029 Czapla purpurowa (*Ardea purpurea*)

A043 Gęgawa (*Anser anser*)

A051 Krakwa (*Anas strepera*)

A055 Cyranka (*Anas querquedula*)

A056 Płaskonos (*Anas clypeata*)

A059 Głowienka (*Aythya ferina*)

A 061 Czernica (*Aythya fuligula*)

A123 Kokoszka (*Gallinula chloropus*)

A136 Sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*)

A162 Krwawodziób (*Tringa totanus*)

A176 Mewa czarnogłowa (*Larus melanocephalus*)

A179 Śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*)

A193 Rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*)

A196 Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*)

A197 Rybitwa czarna (*Chlidonias niger*)

A321 Mucholówka białoszyja (*Ficedula albicollis*)

Rezerwat „Skarpa Wiślicka”

Data uznania: 1996-12-24

Powierzchnia [ha]: 29,0300

Rodzaj rezerwatu: leśny

Typ rezerwatu: fitocenotyczny

Podtyp rezerwatu: zbiorowisk leśnych

Typ ekosystemu: leśny i borowy

Podtyp ekosystemu: lasów wyżynnych

W skład rezerwatu wchodzi obszar oznaczony w planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Ustroń na dzień 1 stycznia 1997 r. - jako oddziały leśne obrębu Hażlach: 74b, c, 75a, b, c, d, f, g.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanów bukowych oraz zbiorowisk łęgowych o charakterze naturalnym wraz z całym bogactwem gatunkowym flory i fauny.

Obowiązuje Zarządzenie Nr 25/2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Skarpa Wiślicka".

Rysunek 22. Rezerwat „Skarpa Wiślicka”

źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kaplicówka”

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Kaplicówka” ma powierzchnię 35,525 ha. Został on powołany do życia 28 sierpnia 2003 roku w celu ochrony cennego krajobrazu wzgórza „Kaplicówka” oraz występujących na jego terenie chronionych gatunków roślin oraz zwierząt. Zespół wchodzi w skład obszaru sieci Natura 2000.

Obowiązuje Uchwała Nr XI/160/2003 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia formy ochrony przyrody poprzez ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego z dnia 11 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2003 r. Nr 91, poz. 2399) wraz ze zmianą z dnia 11 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2004 r. Nr 6, poz. 217).

Rysunek 23. Granice zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Kaplicówka”

źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych

15 pomników przyrody

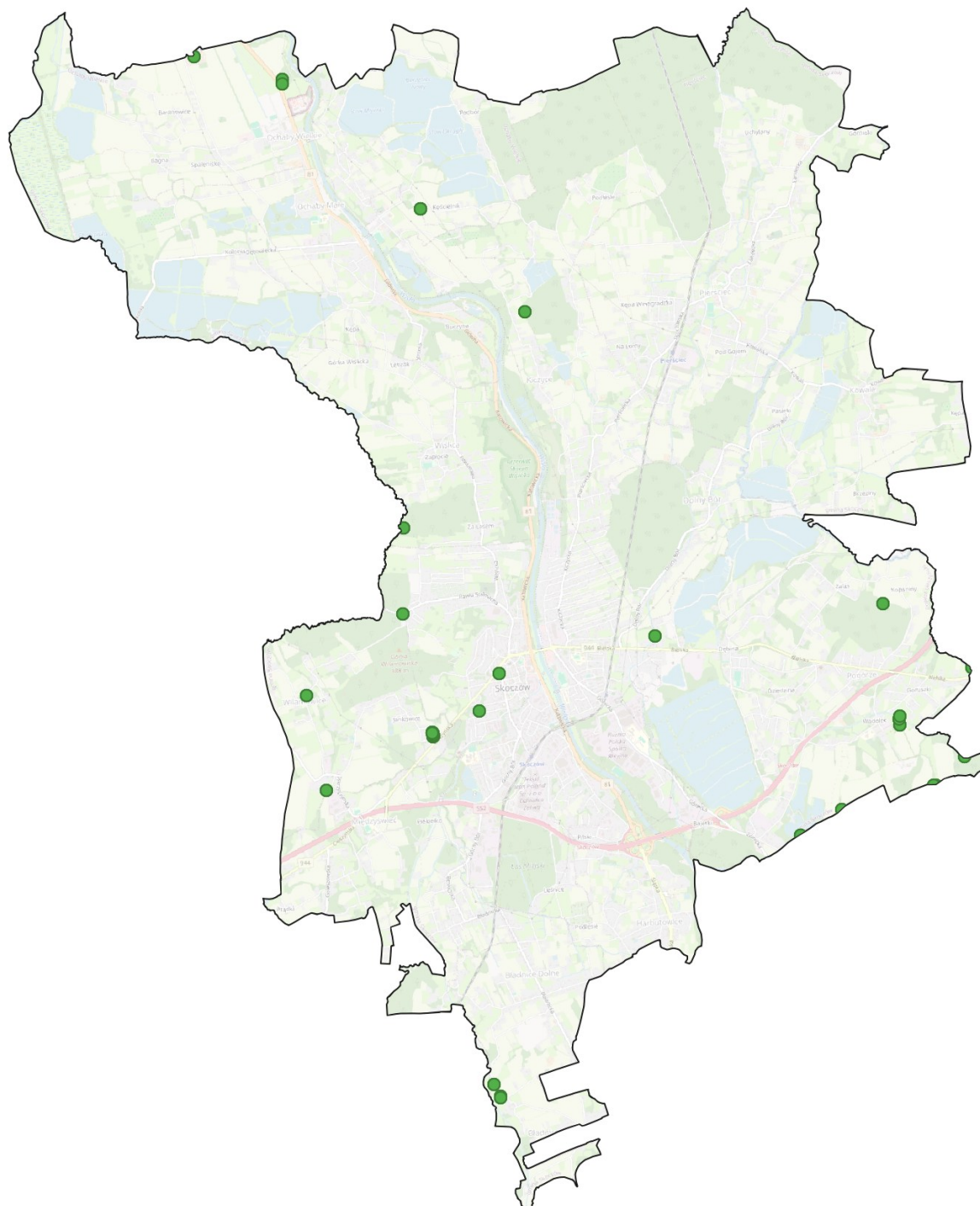
Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Aktualna jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dlatego dla tych pomników przyrody obowiązują zakazy wynikające z aktów ustanawiających, które są uwzględnione w obowiązującej ustawie z 2004 r. (art. 45 ust. 1).

Podstawą wprowadzenia aktualnych danych o obiektach objętych ochroną jako pomniki przyrody, w tym weryfikacja ich położenia i parametrów, jak również wprowadzenie zakazów zgodnych z obowiązującą ustawą, jest uchwała rady gminy. Zasadnym jest zatem aby rada gminy jako organ nadzorujący od 2009 r. pomniki przyrody uregulowała stan prawny ww. pomników przyrody w celu dostosowania

do obowiązujących przepisów prawnych wydając uchwałę aktualizującą w sprawie pomników przyrody³.

Rysunek 24. Lokalizacja pomników przyrody na terenie gminy

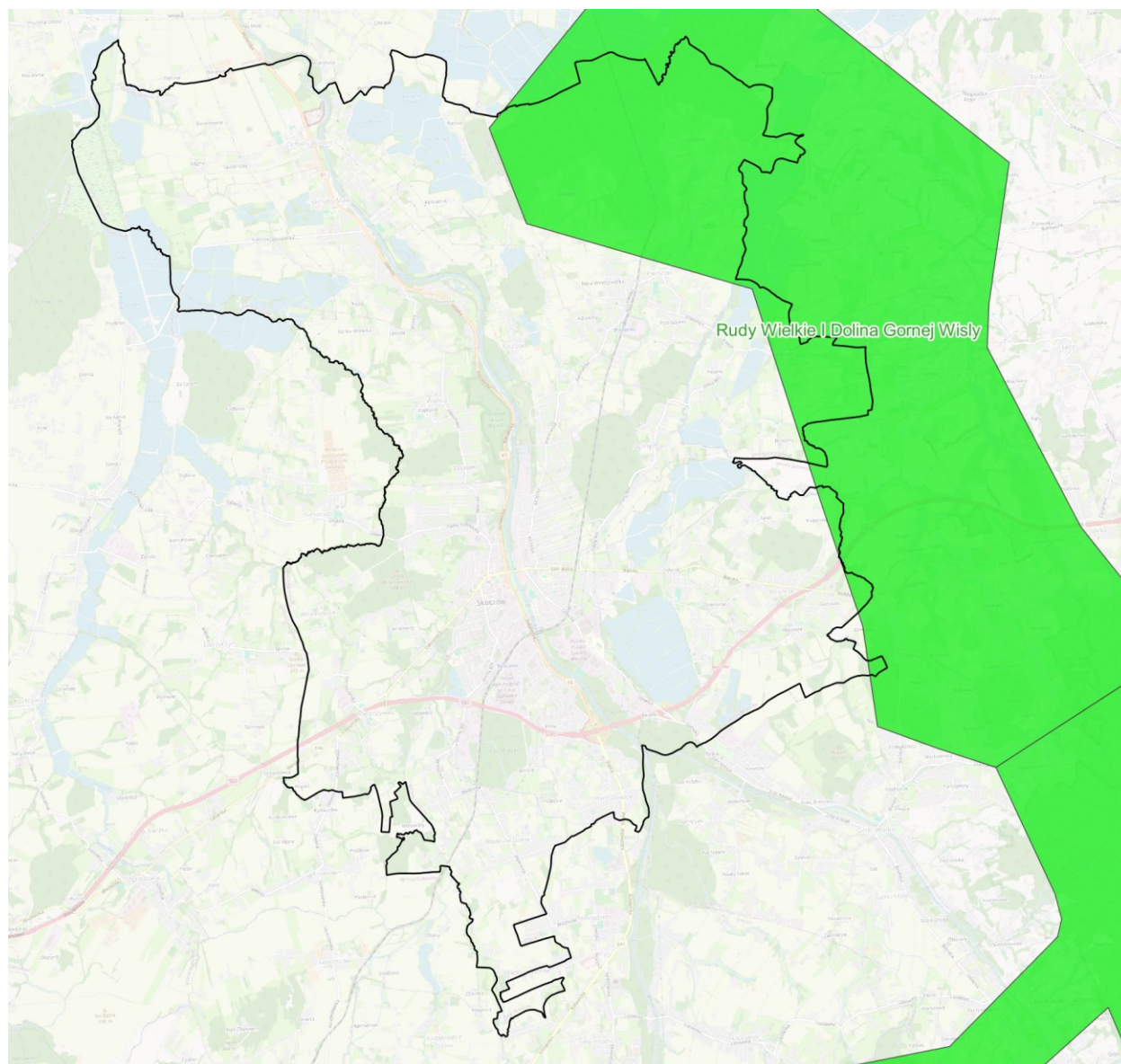
źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych

³ Zgodnie z „Rekomendacjami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych” wydanymi w 2018 r.

Według badań wykonanych na zlecenie Ministra Środowiska przez Polską Akademię Nauk - Zakład Badania Ssaków w Białowieży w 2005 roku przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły.

Wg opracowanej w 2011 r. (opublikowanej w 2012 r.) mapy korytarzy ekologicznych istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej w ramach projektu pn. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M. 2005, zaktualizowany w latach 2010 — 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży): **Lasy Pszczyńskie - Beskid Śląski KPd-15A.**

Rysunek 25. Korytarze ekologiczne w rejonie gminy Skoczów

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

Na podstawowy system przyrodniczy gminy składają się: doliny rzek i cieków wraz z towarzyszącymi im terenami łąki i pastwisk, stanowiące korytarze ekologiczne i wentylacyjno – klimatyczne.

Rysunek 27. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie województwa śląskiego

źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+

3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia

3.2.1. Podział fizyczno – geograficzny i ukształtowanie terenu

Według podziału fizyczno-geograficznego przedstawionego przez zespół pod redakcją: Andrzeja Richlinga, Jerzego Solona, Andrzeja Maciasa, Jarosława Balona, Jana Borzyszkowskiego i Mariusza Kistowskiego⁴, teren gminy Skoczów znajduje się w następującej strukturze regionalnej:

⁴ W związku z przyjęciem przez Polskę Europejskiej Konwencji Krajobrazowej Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zleciła opracowanie pn. *Identyfikacja i ocena krajobrazów - metodyka oraz główne założenia*, które pokazało potrzebę weryfikacji granic mezoregionów fizycznogeograficznych wyznaczonych wcześniej przez J.Kondrackiego. W 2018 r. zespół ekspertów pod red. J. Solona dokonał aktualizacji podziału regionalnego Polski, czego efektem jest publikacja pn. *Regionalna geografia fizyczna Polski* wydana w 2021 r. przez zespół pod redakcją: Andrzeja Richlinga,

provincia: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51)

❖ podprovincia: Podkarpacie Północne (512)

makroregion: Kotlina Oświęcimska (512.2)

mezoregion: Dolina Górnej Wisły (512.22)

❖ podprovincia: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)

makroregion: Pogórze Zachodniobeskidzkie (513.3)

mezoregion: Pogórze Śląskie (513.32)

Pod względem tektonicznym Dolina Górnej Wisły należy do zapadliska górnośląskiego obejmującego fragment obniżenia tektonicznego na północnym przedpolu Karpat, wypełnionego osadami zanikającego morza miocenckiego. Podłoże zbudowane jest z trzeciorzędowych iłów, a na nich spoczywają osady czwartorzędowe o znacznej miąższości. Rzeźba jednostki ma równinno-dolinny charakter. Dno doliny Wisły o szerokości 3–10 km i niewielkim spadku leży na wysokości 265–215 m n.p.m. W rzeźbie wyróżniają się obniżenia starorzeczy oraz płaskie terasy o wysokości względnej do 10 m. Monotonny płaski krajobraz urozmaicają liczne wały i groble, a także wysoka na 54 m hałda Kopalni Silesia w Czechowicach-Dziedzicach i 20 m hałdy w Brzeszczach.

Od południa dolina Wisły ograniczona jest kilkadziesiąt metrów wyżej wzniesioną strefą podgóorską, zbudowaną z miocenickich iłów i piasków, na których spoczywają żwiry karpackie i osady zlodowacenia Sanu. W dnie doliny Wisły dominują ropy i mułki, miejscami z domieszką piasków – mady, a na terasach nadzalewowych, wznoszących się około 7–10 m nad poziomem rzeki, piaski i mułki oraz gliny piaszczyste. W ich obrębie pojawiają się różnowiekowe poziomy stożków Wisły i jej dopływów zbudowane z mułków z wkładkami torfów, piasków oraz serii żwirowo-piaszczystych. Przy granicach doliny dominują lessy i mułki lessopodobne. Pod względem klimatycznym analizowany obszar znajduje się w zasięgu regionu klimatycznego Śląsko-Krakowskiego. Charakteryzuje się klimatem umiarkowanym, łagodnym. Głównym elementem systemu hydrograficznego i osią regionu jest Wisła, do której spływają z Karpat rzeki Biała, Soła i Skawa, a z terenów wyżynnych Przemsza, Gostynia i Pszczyńska.

Na dolinnym, silnie nawodnionym terenie występują liczne stawy hodowlane i rozwinięta jest gospodarka rybacka. Na Wiśle zbudowano największy zbiornik zaporowy w województwie śląskim – Goczałkowice. Sztuczne zbiorniki oraz towarzysząca im infrastruktura hydrotechniczna są charakterystycznym elementem krajobrazu Doliny Górnej Wisły. W pokrywie glebowej dominują żyzne mady i gleby płowe na osadach lessowych.

Potencjalna roślinność naturalna to głównie grądy subkontynentalne i łągi wiązowo-jesionowe. Mniejsze powierzchnie (przy korycie Wisły) zajmują siedliska łągu wierzbowo-topolowego. Inne typy roślinności potencjalnej (m.in. bory świeże, bory mieszane, olsy, łągi olszowo-jesionowe) reprezentowane są jedynie na małych powierzchniach. Ważną cechą charakterystyczną tego pogórza jest wysoki próg morfologiczny, oddzielający je na południu od Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego. Natomiast próg, którym pogórze opada ku północy, w kierunku Kotliny Ostrawskiej i Kotliny Oświęcimskiej jest znacznie mniej wyrazisty.

Pas Pogórza Śląskiego należy do najwęższych z całego Pogórza Karpackiego (miejscami nawet mniej niż 2 km). Zajmuje 834 km², z czego 581 km² (69,7%) znajduje się w Polsce. Region zbudowany jest ze skał fliszu zewnętrznokarpackiego, przy czym w części zachodniej występują tu skały węglanowe – wapienie należące do jednostki cieszyńskiej. Region reprezentuje rzeźbę pogórzy wysokich w części południowej (najwyższy punkt obszaru – Jasieniowa 521 m n.p.m.), zaś pogórzy niskich w części północnej.

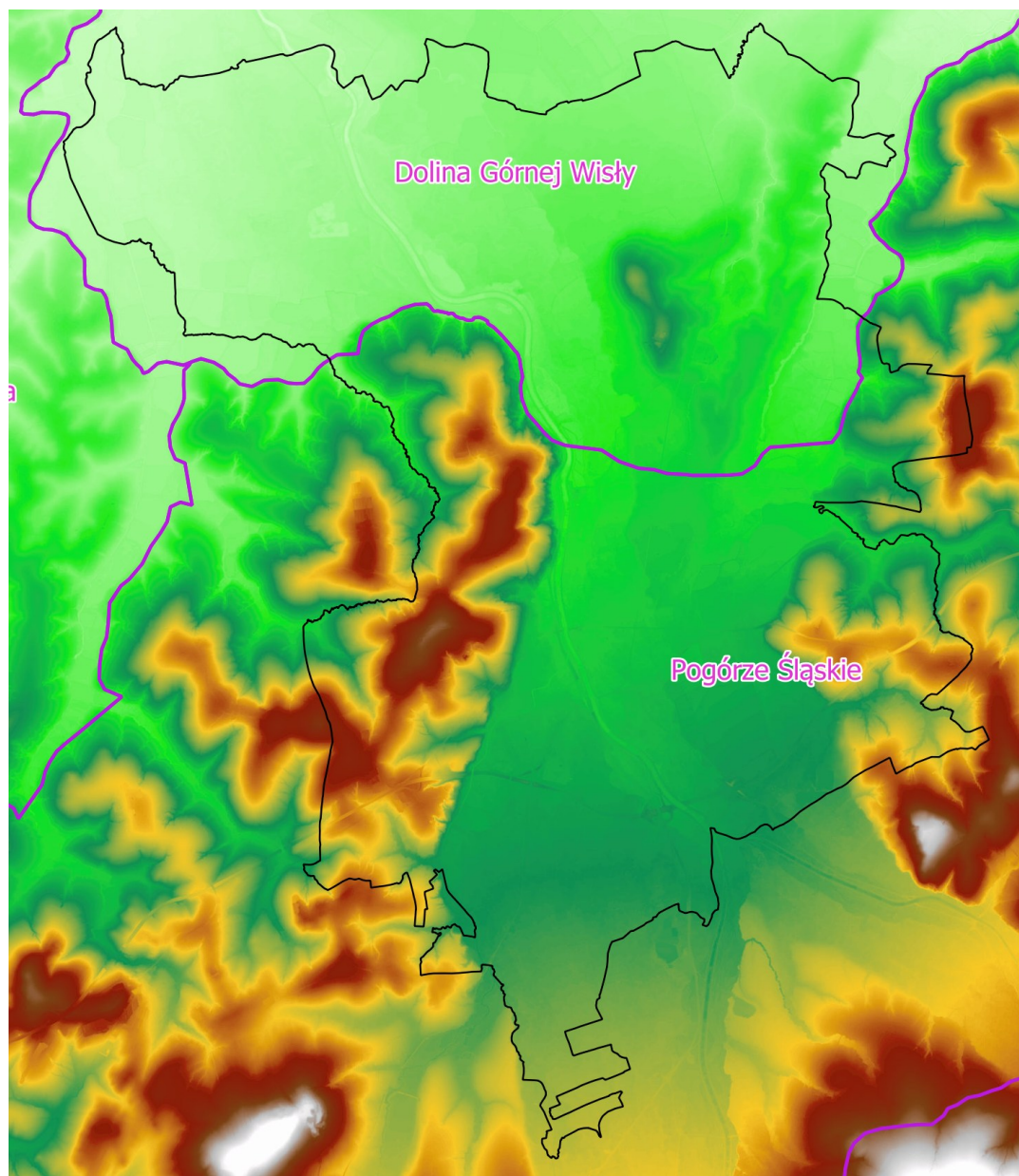
Jerzego Solona, Andrzeja Maciasa, Jarosława Balona, Jana Borzyszkowskiego i Mariusza Kistowskiego prezentująca zaktualizowany podział regionalny Polski na regiony fizycznogeograficzne.

Region przecinają tranzytowe rzeki należące do dorzecza Odry (Ostrawica, Olza) i Wisły (górna Wisła, Brennica, Biała, Piszczówka, Soła, Wieprzówka). W roślinności potencjalnej – obok typowych dla całego makroregionu grądów piętra pogórskiego i łąk w dolinach rzek, występują tu płaty siedlisk żyznej buczyny karpackiej, typowe dla podłoża węglanowego⁵.

Deniwelacje na terenie gminy wynoszą prawie 129 m, obszar zawarty jest pomiędzy rzędnymi:

- w dolinie (górnej) Wisły - 259,8 m npm (na granicy z gminą Strumień),
- na Pogórzu Śląskim - kopulaste pojedyncze garby osiągają wysokość 340 - 380 m npm, z kulminacją na Górze Wilamowickiej (388,4 m npm) na pograniczu Wilamowic i Skoczowa.

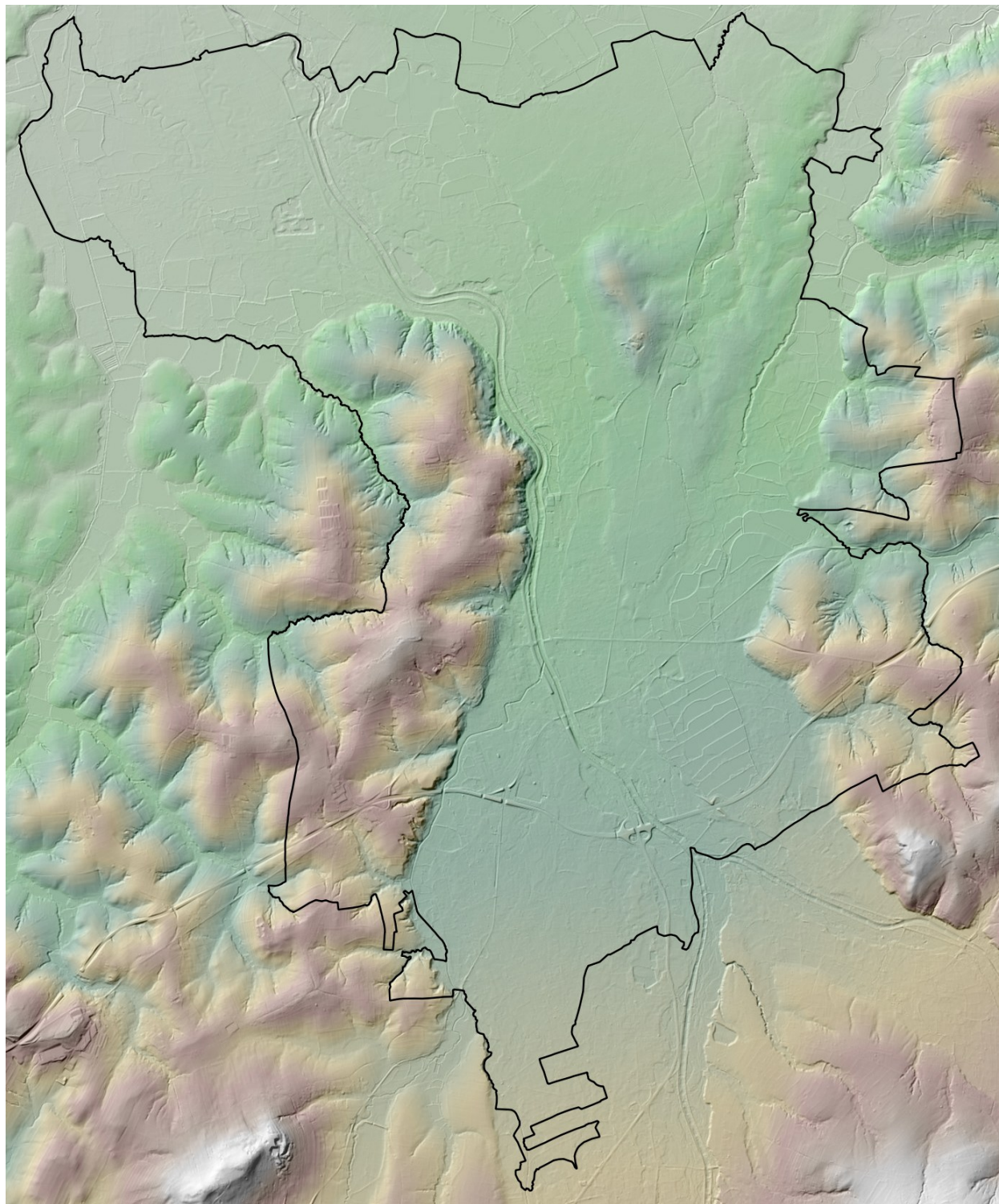
Rysunek 28. Położenie fizycznogeograficzne

źródło: GDOŚ Mezuregiony –usługa przeglądania, styczeń 2025 r., mezoregiony: GDOŚ usługa przeglądania, styczeń 2025 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, styczeń 2025 r.

⁵ Opis stanowi fragment: Regionalna geografia fizyczna Polski, Praca zbiorowa pod redakcją: Andrzeja Richlinga, Jerzego Solona, Andrzeja Maciasa, Jarosława Balona, Jana Borzyszkowskiego i Mariusza Kistowskiego, GDOŚ, Poznań 2021

Rysunek 29. Hipsometria i rzeźba terenu

Źródło: Dynamiczna hipsometria –usługa przeglądania, styczeń 2025 r., mezoregiony: GDOŚ usługa przeglądania, styczeń 2025 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, styczeń 2025 r.

3.2.2. Geologia

Pod względem tektonicznym gmina leży na pograniczu dwóch dużych jednostek geologicznych:

- zapadliska przedkarpackiego (północna część gminy),
- zewnętrznych Karpat Fliszowych (południowa część gminy).

Starsze podłoże gminy budują utwory związane z wymienionymi jednostkami.

W zapadlisku przedkarpackim są to:

- utwory karbonu górnego (kompleks piaskowców i łupków z wkładkami i pokładami węgla kamiennego),
- trzeciorzędowe mioceneskie utwory płytowe (wapniste iły i iły z ławicami piasków oraz pokładami osadów chemicznych).

W zewnętrznych Karpatach Fliszowych są to utwory fliszowe wieku kredowo - trzeciorzędowego wykształcone jako naprzemianległe łupki, piaskowce, zlepieńce i wapienie przemieszczone i sfałdowane w postaci tzw. płaszczowin w czasie orogenezy alpejskiej. W obszarze gminy są to:

- utwory płaszczowiny podśląskiej (piaskowce grodziskie, glaukonitowe i inne, zielonawe margle, pstre łupki oraz łupki menilitowe), osiągają w tym rejonie miąższość od 200 - 300 m,
- utwory płaszczowiny cieszyńskiej (dolne i górne łupki cieszyńskie przedzielone wapieniami, na nich leżą płytowe wapienie z hieroglifami, przekładane żółtawymi łupkami łącznej miąższości ok. 150 m). To one budują pasma i grzbiety Pogórza Śląskiego. W łupkach cieszyńskich górnych pojawiają się żyły ciekawych zasadowych skał magmowych noszących nazwę cieszyinitów.

Omówione utwory starszego podłoża pokryte są utworami czwartorzędowymi. W dolinie Wisły są to utwory związane z działalnością wód fluwioglacjalnych w czasie zlodowaceń. W okresie tym u wylotu doliny Wisły z obszarów górskich na płaskie przedpole utworzył się duży stożek napływowy.

Utwory plejstocenu (wodno-lodowcowe) reprezentowane są głównie przez serię żwirowo-piaszczystą. Kompleks żwirów osiąga kilkanaście metrów miąższości, często jest rozdzielony utworami spoistymi (glinami i iłami). W profilach otworów archiwalnych strop żwirów nawiercony został na głębokościach od 3,6 do 7,7m. Jest to warstwa gruntów charakteryzujących się korzystnymi parametrami geotechnicznymi.

W stropie plejstocenijskich żwirów zalegają gliny, gliny pylaste i pyły oraz warstwy utworów organicznych. Utwory te datuje się na plejstocen i holocen.

Gliny pylaste i pyły zalegające płytko przy powierzchni terenu posiadają strukturę podobną do glin i pyłów lessowatych. Utwory te swym składem mineralogicznym oraz granulometrycznym są analogiczne jak typowe lessy. Grunty te jednakże powstały w środowisku wodnym, tak więc nie posiadają struktury makroporowatej, a więc nie będą się charakteryzowały osiadaniem zapadowym.

Utwory te zaliczane są do gruntów mało i średnio spoistych, łatwo wchłaniających wodę, a ich konsystencja jest ściśle uzależniona od głębokości i charakteru występowania wody gruntowej.

Według „Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie śląskim” [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO na terenie objętym opracowaniem występują tereny zagrożone ruchami masowymi, oraz „obszary predysponowane do występowania ruchów masowych”. Procesy osuwiskowe występują w konsekwencji lokalnej geomorfologii. Podstawowa przyczyna rozwoju ruchów masowych w Karpatach (głównie speływania i osuwania) są obok warunków geologicznych i geomorfologicznych (kąt nachylenia zboczy, rodzaj warstw skalnych w podłożu, kąt i kierunek upadu warstw, obecność uskoków, spękania), ulewne deszcze, obfite pokrywy śnieżne oraz działalność człowieka przejawiająca się szczególnie w podcinaniu stoków czy ich obciążaniu budowlami. Uruchomienia procesów osuwiskowych można spodziewać się szczególnie pod wpływem zmian zwierciadła wody gruntowej lub przy zmianie geometrii zboczy. Ogólnie w literaturze przyjmuje się, że jeżeli stok zbudowany z fliszu ma nachylenie powyżej 12° (ok. 21%)

to stwarza zagrożenie osuwiskowe, a już przy nachyleniu 7^0 (ok. 12%) mogą wystąpić pojedyncze przypadki spełzania i osuwisk. Zjawisko deszczów nawalnych albo deszczów długotrwałych o szerokim zasięgu, głównie w okresie letnim, uruchamia szereg procesów w obszarach całych zlewni, a w wyniku przepojenia skał wodą deszczową również lokalnie.

Osuwiska udokumentowano na stokach wierzchowy Pogorza o spadkach już powyżej 12% w pasie od Międzyzawicia poprzez Wilamowice, Skoczów i Wiślicę. Są to w większości zsuwy strukturalne powstające na styku: zwietrzelina - skała macierzysta. Wszystkie osuwiska były czynne w momencie rejestracji.

Obszary predysponowane do powstawania różnego typu osuwisk określono w Katalogu w wyżej wymienionym pasie Pogorza a także na stokach wierzchowy w miejscowości Pogorze oraz na ostańcu erozyjnym - Kępa Winogradzka (316,6 m npm) w miejscowości Pierściec.

Rysunek 30. Osuwiska na terenie gminy

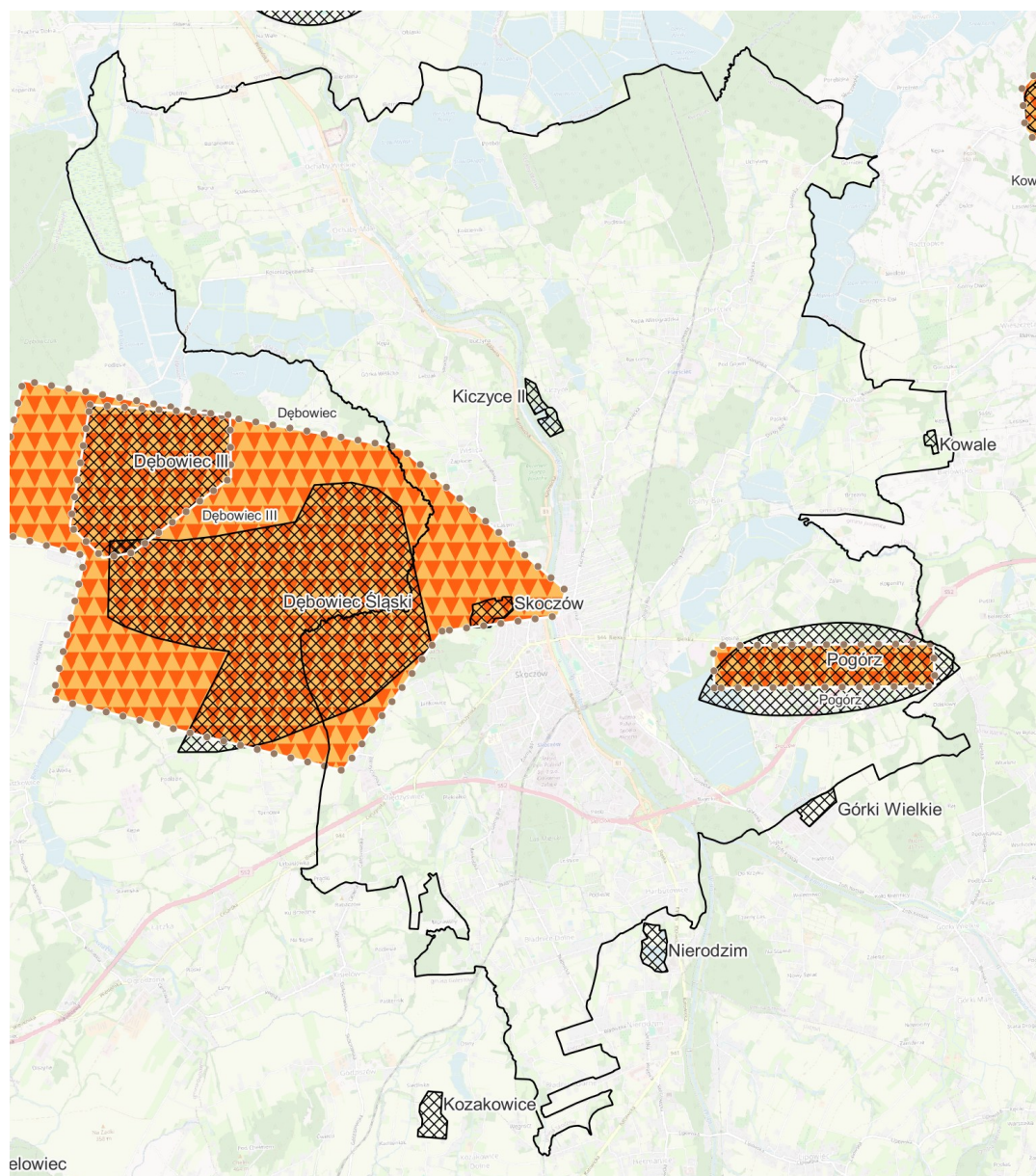
źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, System Osłony Przeciwośuwiskowej

3.2.3. Złoże kopalin

Na terenie gminy aktualnie występują udokumentowane złoże kopalin energetycznych i kopalin użytkowych:

- kruszyw naturalnych: złoże „Kiczycze II” – piaski i żwiry, złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. A+B+C₁, zasoby 433 tys. ton - nie eksploatowane,
- surowców ilastych: złoże „Skoczów” - zasoby 1284 tys. m³ - eksploatacja zaniechana;
- kruszywa drogowego i budowlanego: złoże wapieni „Kowale” - złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. A+B+C₁, zasoby 545,26 tys. ton;
- złoże gazu ziemnego „Pogórz” - zasoby wydobywalne bilansowe 10,93 mln m³, przemysłowe – 10,85 mln m³, wydobywanie 0,14 mln m³ – eksploatowane;
- złoże gazu ziemnego „Dębowiec Śląski” (w większości poza terenem gminy) - zasoby wydobywalne bilansowe 19,05 mln m³, przemysłowe – 12,66 mln m³, wydobywanie 1,17 mln m³ – eksploatowane.

Rysunek 31. Udokumentowane złoże w rejonie gminy Skoczów

Źródło: PIG – złoże udokumentowane; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna ⁶

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (Szafer, Pawłowski 1977) obszar gminy leży:

- w prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkowoeuropejskiej, działu A - Bałtyckiego, poddziału A3 - Pasa Kotlin Podgórskich, krainy 12 - Kotliny Sandomierskiej, okręgu a - Oświęcimskiego – na przeważającej powierzchni,
- w prowincji Górskiej Środkowoeuropejskiej, podprowincji Karpackiej, działu D - Karpaty Zachodnie, okręgu C - Beskidy - w niewielkim południowo-zachodnim fragmencie.

Położenie terenu w strefie przejściowej wyżyny - niziny znajduje swoje odzwierciedlenie w dużej różnorodności siedlisk, a tym samym w bogactwie szaty roślinnej.

Dla obszaru wznoszącego się od poziomu ok. 260 m npm w dolinie (górnej) Wisły do wysokości prawie 400 m npm w szczytowych partiach Pogórza Śląskiego typowa jest szata roślinna charakterystyczna dla pięter pogórza i kotlin. Łatwa dostępność, intensywne zagospodarowanie rolnicze i rozwój osadnictwa praktycznie całkowicie wyrugowały z tego obszaru roślinność naturalną. Na całym obszarze dominują pola uprawne, łąki i pastwiska. Tylko niektóre wierzchowiny i wyższe terasy rzeczne porośnięte są większymi zespołami leśnymi. Wg Z. Witkowskiego stopień odkształcenia występujących obecnie zbiorowisk roślinnych w stosunku do naturalnej roślinności potencjalnej - oceniony jako umiarkowany i silny. Tylko w niewielu miejscach zachowały się fragmenty naturalnych lasów grądowych, żyznej buczyny karpackiej, zespołów olszyny karpackiej czy łęgu wierzbowego. Większy zespół drzewostanów bukowych i łęgów o charakterze naturalnym zachował się na stoku Górki Wiślickiej, gdzie chroniony jest w rezerwacie przyrody.

Charakterystyczne zespoły roślinności występujące obecnie na terenie gminy:

- Lasy i zadrzewienia, porastające głównie grzbiety i stoki o dużych spadkach oraz doliny cieków, o strukturze gatunkowej znacznie przekształconej w stosunku do dominującej tu pierwotnie roślinności. Dziś przeważają tu gatunki iglaste (świerk, sosna) sztucznie wprowadzone na siedliska lasów liściastych. Oprócz terenów sklasyfikowanych jako lasy występują tu licznie zadrzewienia i zakrzewienia w postaci śródpolnych enklaw, zajmujących naturalne obniżenia i skarpy oraz zadrzewienia przydrożne i roślinność przyzagrodowa o zróżnicowanym składzie gatunkowym.
- Odpowiednikiem łąkowym siedlisk leśnych są tzw. łąki świeże albo grądowe o korzystnym składzie gatunkowym wykorzystywane jako łąki kośne i pastwiska. Zespoły łąkowe występujące wśród lasów, na większych spłaszczeniach terenowych o ubogiej formacji roślinnej charakterystycznej dla łąk grądowych powstałych na zakwaszonych glebach.
- W naturalnych obniżeniach terenowych zwykle podmokłych o bogatszym składzie gatunkowym zespoły łęgowe leśno – łąkowe na siedlisku olsu wierzbowo-topolowego z olszą szarą której towarzyszą zarośla łozowe, zbiorowiska roślinności wodnej i szuwarowej na stawach oraz wilgotne łąki i pastwiska w korytach i na terasach rzecznych, o charakterze zbiorowisk zbliżonych do naturalnych i składzie gatunkowym w umiarkowanym stopniu kształtowanym przez użytkowanie gospodarcze.
- Zbiorowiska synantropijne upraw polowych, o okresowo pełnej pokrywie roślinnej, rozwijające się w warunkach kształtowanych przez człowieka (rośliny uprawne z niewielkim udziałem gatunków rodzimych).
- Zbiorowiska ruderalne w strefach zabudowy charakteryzujące się dominacją gatunków obcego pochodzenia rozwijających się w nieustabilizowanych warunkach środowiska ze znacznymi powierzchniami pozbawionymi pokrywy roślinnej. Największe zagęszczenie andropofitów (taksonów nierodzinnych) występuje na terenie miasta.

⁶ Opis stanowi fragment opracowania ekofizjograficznego (2007r.)

Lasy i zadrzewienia o powierzchni ok. 1049 ha zajmują 16,6% powierzchni jednostki. Większe kompleksy leśne porastają głównie stoki wzniesień Pogórza oraz terasy wyższe w dolinie (górnej) Wisły. Ogółem 686,5 ha gruntów zalesionych tj. 65% powierzchni leśnych stanowią lasy państwowe, administrowane przez Nadleśnictwo Ustroń (obręb Brenna, Hażlach i Ustroń). Występują w kilku kompleksach: na stokach i grzbietach Pogórza we wsiach Międzyzysie, Wilamowice, Wiślica i Pogórze i w dolinie Wisły - w Kiczycach, Pierścu i Skoczowie.

Według przyrodniczo - leśnej regionalizacji Polski lasy na obszarze gminy położone są w obrębie następujących jednostek:

<u>Kraina</u>	<u>Dzielnica</u>	<u>Mezoregion</u>
V. Śląska	6 - Kędzierzyńsko - Rybnicka	6c - Pszczyński (część północna gminy) 6d - Pogórza Cieszyńskiego (część południowa gminy)

Naturalną roślinność stanowią różnorodne zespoły leśne, głównie liściaste. W występujących obszarach leśnych można wyróżnić następujące typy siedliskowe lasów: las mieszany wyżynny, las wyżynny, bór mieszany wyżynny, las górski oraz lasy łęgowe i zadrzewienia dolinne.

- Lasy wyżynne, grądowe - zbiorowiska charakterystyczne dla Pogórza, porastają głównie grzbiety i wyższe, bardziej strome stoki, w podłożu gleby brunatne bądź zbielicowane. Struktura gatunkowa zespołów leśnych znacznie przekształcona w stosunku do dominującej tu pierwotnie roślinności. Dziś przeważają tu gatunki iglaste (świerk, sosna) sztucznie wprowadzone na siedliska lasów liściastych (buk, dąb) o bogatym podszyciu i runie. Trawiasto - zielne runo tworzą paprocie średnio wysokie oraz zioła: zachyłka, kosmatka, płonnik, gajowiec, starzec. Warstwę podszytu stanowią głównie samosiewy gatunków występujących w warstwie drzewostanu czasem z domieszką jarzębiny, bzu koralowego i czarnego czy suchodrzewu. Podobny drzewostan występuje w lasach państwowych i prywatnych.
- Las świeży - siedlisko najbardziej rozpowszechnione w dolinie (górnej) Wisły, występuje na madach brunatnych wytworzonych z glin pylastych lub pyłów ilastych różnej grubości. Pierwotnie o charakterze liściastym, obecnie struktura gatunkowa znacznie przekształcona. Dziś przeważają drzewostany mieszane iglasto - liściaste sztucznie wprowadzone na siedliska lasów liściastych o bogatym podszyciu i runie. Skład gatunkowy drzewostanu tworzą świerk i sosna z domieszką drzewostanów pierwotnych: buk, modrzew, dąb, jawor, klon, brzoza i olcha.
- Lasy łęgowe i zadrzewienia dolinne - to głównie zespoły olszy szarej, wierzb, świerka i krzewów z domieszką wierzb i jesionu, w podszyciu z suchodrzewem, porzeczką i jeżyną, z bogatymi zbiorowiskami zielnymi w dolinach wąwozów, na stromych skarpach i odcinkach nieuregulowanych koryt dopływów Wisły, w podłożu gleby typu mad. Zespoły łęgowe leśno - łąkowe na siedlisku olsu wierzbowo-topolowego z olszą szarą której towarzyszą zarośla łozowe, zbiorowiska roślinności wodnej i szuwarowej oraz wilgotne łąki i pastwiska w korytach i na terasach rzecznych, o charakterze zbiorowisk zbliżonych do naturalnych o składzie gatunkowym w umiarkowanym stopniu kształtowanym przez użytkowanie gospodarcze. Występują tu szczególnie rzadkie okazy chronionej paproci - pióropusznika strusiego, udokumentowane w Ochabach i ujścia Brennicy do Wisły.
- Zalesienia i zakrzewienia - nie sklasyfikowanych jako lasy występują licznie w postaci śródpolnych enklaw, zajmujących naturalne obniżenia i skarpy oraz zadrzewienia przydrożne i roślinność przyzagrodowa o zróżnicowanym składzie gatunkowym.

Stan sanitarny upraw leśnych Lasów Państwowych administrowanych przez Nadleśnictwo Ustroń - średni, narażone na oddziaływanie przemysłu (II strefa zagrożenia przemysłowego).

Dostępne materiały dotyczące świata zwierzęcego dają ograniczony obraz właściwego rozeznania fauny. Występowanie różnorodnych zbiorowisk roślinnych, dużych kompleksów stawów i zespołów leśnych, sąsiedztwo obszaru w stanie naturalnym, pozwala wnioskować, że jest to rejon bogatej i urozmaiconej fauny.

Badany obszar pomimo swojej stosunkowo niewielkiej powierzchni jest zróżnicowany siedliskowo, co jest widoczne również w występowaniu licznych przedstawicieli fauny, zróżnicowanych zarówno pod względem przynależności systematycznej, jak i wymagań siedliskowych. Na terenach leśnych, wzdłuż doliny Wisły, Bajerki, Bładnicy i na obrzeżach ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej oraz na terenach rolnych występuje możliwość względnie swobodnego bytowania zwierzyny leśnej i leśno - ławkowej.

Spotkać można przedstawicieli ssaków: sarnę, lisa rudego, zająca szaraka, kunę leśną, nornicę rudą, orzesznicę, gacka szarego, mroczka złocistego, jeża, chomika, polnika zwyczajnego i in. Fauna ptactwa wodno - błotnego reprezentowana jest przez pospolicie występującego bociana białego i kaczki krzyżówki. W okolicach stawów hodowlanych obserwuje się okresowo kormorany. Z obszaru ostoi wymienić można następujące gatunki ptaków gniazdujących: zausznik, bąk, ślepowron, gęgawa, krakwa, cyranka, płaskonos, błotniak stawowy, bekas, rycyk, brodziec krwawodzioby, brodziec piskliwy, śmieszka, rybitwa zwyczajna, rybitwa czarna, okresowo łabędź niemy. Ponadto w zadrzewieniach, lasach i nad polami uprawnymi spotkać można myszolową, dzięcioła czarnego, świstunkę leśną, ziębę, skowronka polnego, kosa, trznadla, sikory i in.

Wody stawów, rzek i potoków występujące na analizowanym terenie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie są sprzyjającym siedliskiem dla gadów i płazów. Zgodnie z „Inwentaryzacją kręgowców i wybranych grup bezkręgowców województwa bielskiego z propozycjami ochrony najcenniejszych stanowisk fauny województwa” spodziewać się można tutaj jaszczurki zwinki, jaszczurki żyworódki, żaby trawnej, żaby wodnej, ropuchy szarej, zaskronca i in.

3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne

Obszar położony jest w zasięgu zlewni rzeki Wisły, zwanej przez hydrografów na odcinku od źródeł do ujścia rzeki Przemszy - górną Wisłą lub Małą Wisłą.

Obszar gminy odwadniany jest bezpośrednio przez Wisłę w pasie przylegającym do rzeki oraz jej dopływy - lewostronne: Bładnica, Knajka i prawostronne: Brennica, Bajerka, Hłownica. Układ sieci rzecznej i jej gęstość uzależnione od rzeźby terenu - dopływy Wisły o kierunku południkowym odwadniają poszczególne pasma Pogórza i Kotliny. W dolinie Wisły i jej dopływów zlokalizowane są liczne sztuczne zbiorniki wodne użytkowane jako stawy hodowlane.

Wisła - wpływa na teren gminy z południa (Ustroń) i po przepłynięciu ok. 10,7 km wypływa w kierunku północnym (Drogomyśl - gm. Strumień), dolina płaskodenna z wykształconymi poziomami terasy zalewowej i nadzalewowej, miejscami wysokiej, o zmiennej szerokości koryta rzeki (25 - 50 m) i spadku rzędu 3‰. Dno koryta wyrównane o zmiennej konfiguracji uzależnionej od stanu wody w rzece. Z powodu meandrowania nurtu ciek w obrębie koryta podcinane są jego brzegi. Koryto częściowo uregulowane, tereny dolinne na obszarze gminy zabezpieczone obustronnymi obwałowaniami.

Bładnica i Knajka - lewostronne dopływy Wisły - odprowadzają wody z części zachodniej gminy. Bładnica uchodzi do Wisły w centrum Skoczowa w 71,4 km rzeki. Knajka płynie wzdłuż północno - wschodniej granicy gminy i poprzez lokalne „Młynki” odwadnia kilka ciągów stawów w Ochabach i sąsiedniej gminie Dębowiec - uchodzi do Wisły w Strumieniu przed zbiornikiem Goczałkowice.

Brennica, Bajerka i Hłownica - prawostronne dopływy Wisły - odprowadzają wody z części wschodniej i północno - wschodniej gminy. Brennica wpływa do Wisły w km 73,9 dokładnie na granicy między gminą Skoczów a gminą Brenna i praktycznie nie odwadnia obszarów gminy. Bajerka, ciek częściowo sztuczny

(młynówka) i częściowo powstający z przesiąkania połączonych wód Wisły i Brennicy, płynie przez szeroką równię aluwialną i odwadnia fragmenty Pogórza, Skoczowa, Pierśca i Kiczyc - uchodzi bezpośrednio do zbiornika Goczałkowice. Iłownica wpływa na teren gminy na granicy między Kowalami i Pogórzem już jako rzeka nizinna, skręca w kierunku północnym i wraz ze swymi dopływami (Pogórzanka, Kowalówka) odwadnia wieś Kowale i części wsi Pogórze i Pierściec - uchodzi do Wisły w Czechowicach - Dziedzicach poniżej zbiornika Goczałkowice.

Zgodnie z danym z II aktualizacji Planów gospodarowania wodami (IIaPGW), które obowiązują od 2023 r. teren gminy Skoczów położony jest w zasięgu następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW200006211172 Bajerka;
- RW20000621129 Iłownica;
- RW200004211149 Brennica;
- RW200006211151 Wisła od Dobki do Bładnicy wraz z Bładnicą;
- RW200006211179 Wisła od Bładnicy do zb. Goczałkowice.

Obszar gminy należy do dwóch regionów hydrogeologicznych:

- przedkarpackiego, podregionu przedkarpacko - śląskiego (część północna gminy),
- karpackiego, podregionu zewnętrzno - karpackiego (część środkowa i południowa gminy).

Tabela 1. Charakterystyka JCWPd

Nr JCWPd	Ocena stanu JCWPd* (2019 r.)	% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (źródło: warstwa GIS – OSN (Obszary Szczególnie Narażone))	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Cele środowiskowe (stan chemiczny/ilościowy)
PLGW2000162	dobry	25,2	Brak	niezagrożona	dobry / dobry
PLGW2000163	dobry	65,3	Brak	niezagrożona	dobry / dobry

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy - Karty charakterystyk JCWPd

W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) Państwowa Służba Hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz aktualizację ich charakterystyk. Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016-2021. Zgodnie z obowiązującym (2023 r.) podziałem teren opracowania jest w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd PLGW2000162 i PLGW2000163.

Wody podziemne JCWPd PLGW2000162 i PLGW2000163 zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych.

Rysunek 32. Położenie terenu opracowania względem jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych

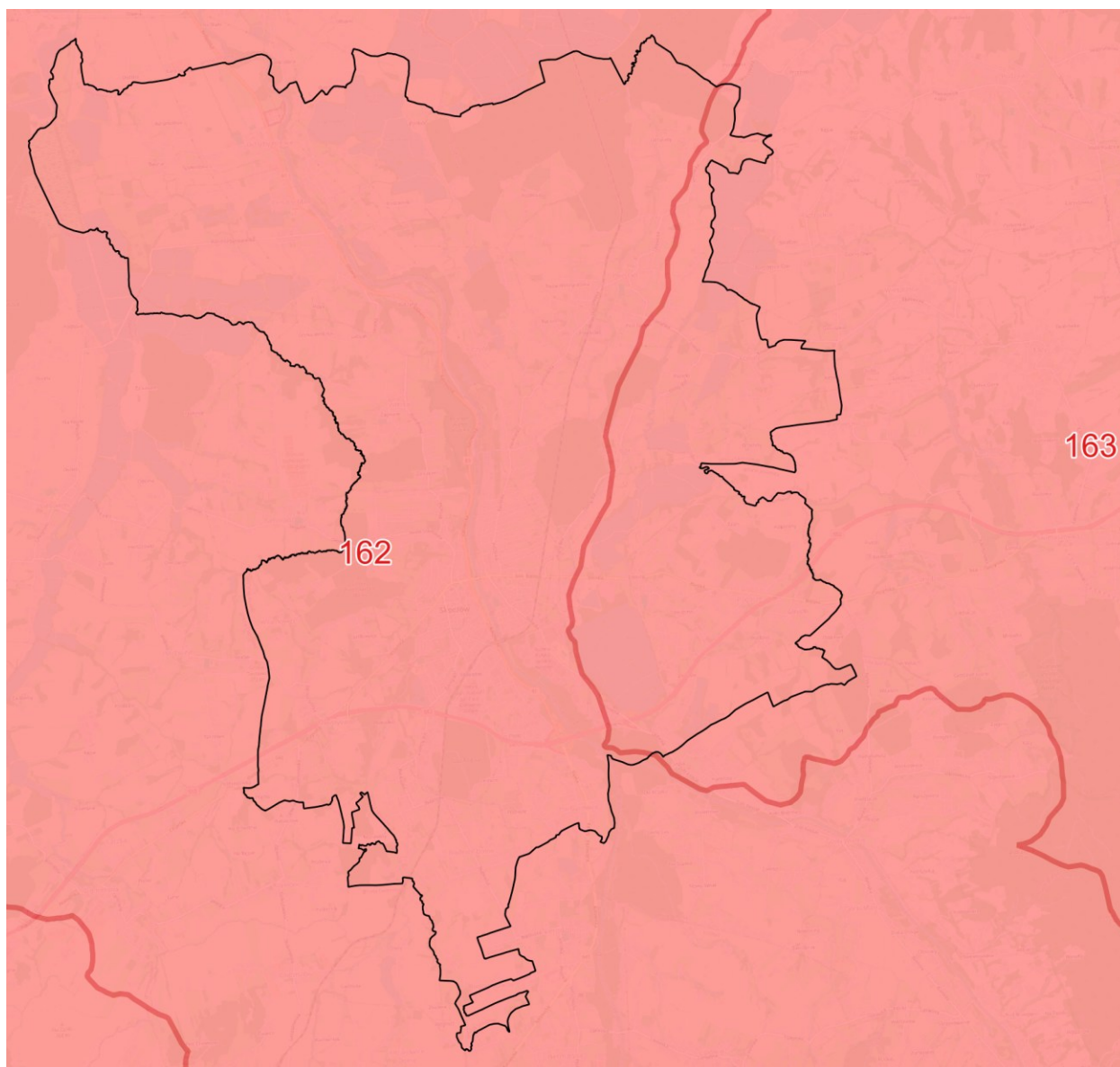
źródło: PGW Wody Polskie, projekt IIaPGW - usługa pobierania, luty 2025 r.: <https://www.apgw.gov.pl/pl/III-cyklmaterialy-do-pobrania>

W dokumentach planistycznych obligatoryjnie ujawniane są obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn.zm.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- ❖ obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano
- ❖ wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 ww. ustawy), stanowiące działki ewidencyjne,

- ❖ pas techniczny brzegu morskiego stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu.

Rysunek 33. Położenie terenu opracowania względem jednolitych części wód podziemnych

źródło: PGW Wody Polskie, projekt IIaPGW - usługa pobierania, luty 2024 r.: <https://www.apgw.gov.pl/pl/III-cyklmaterialy-do-pobrania>

Gmina położona jest częściowo w zasięgu zbiornika wód podziemnych wymagającego szczególnej ochrony. Jest to Główny Zbiornik Wód Podziemnych (Kleczkowski 1990, Witkowski 1993) - czwartorzędowy GZWP nr 347 „Dolina rzeki Górna Wisła”.⁷

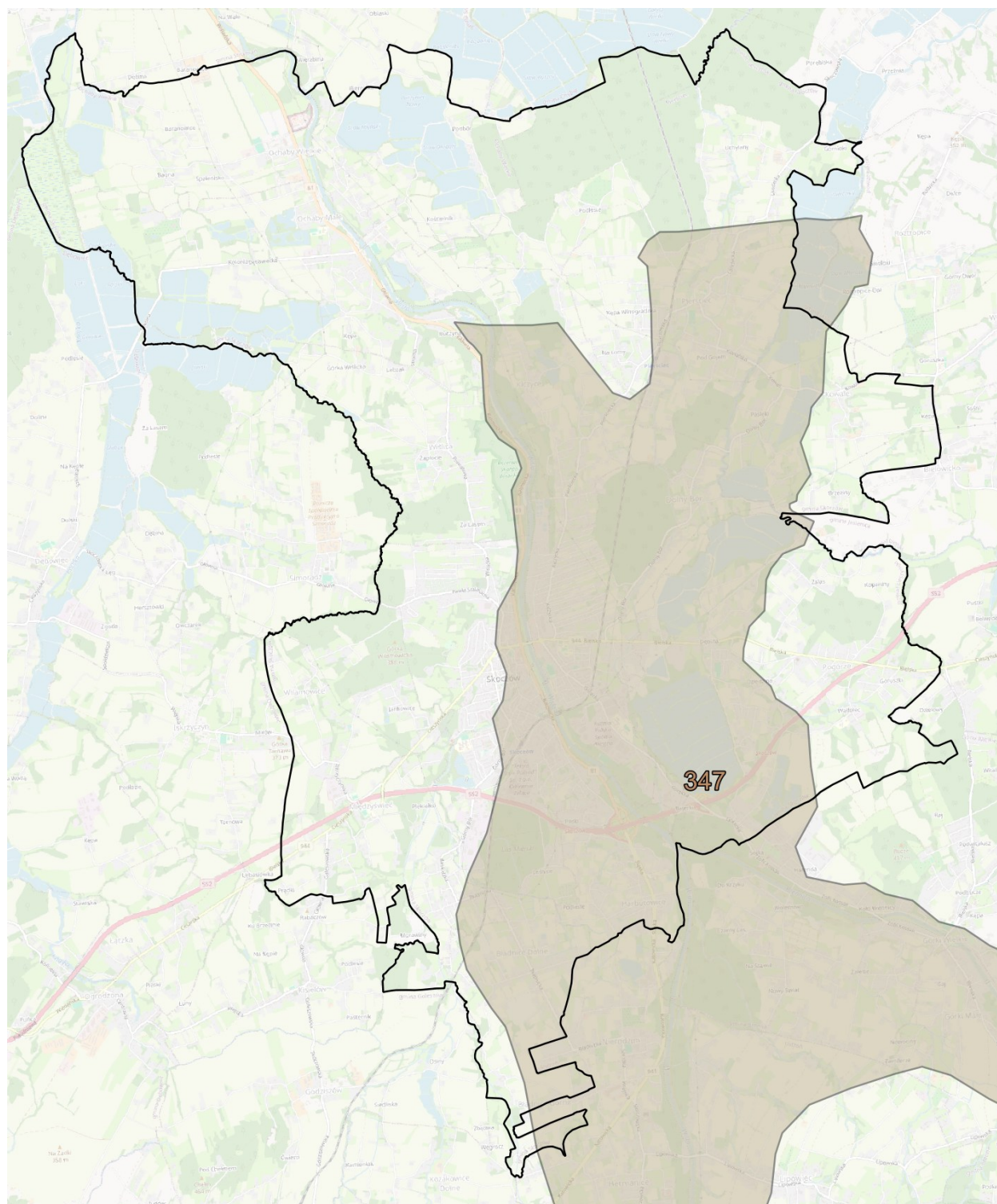
Na obszarze zasilania GZWP nr 347 kształtują się zasoby wód podziemnych, a także powierzchniowych, bardzo istotnych z punktu widzenia potrzeb całego regionu.

GZWP nr 347 Dolina rzeki Górna Wisła, o powierzchni 52,9 km², wyznaczono w górskiej części zlewni Wisły, w rejonach gdzie miąższość piaszczystych utworów wodonośnych przekracza 2 m, a ich

⁷ Opis GZWP nr 347 pochodzi w całości z Informatora PSH – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIB, Warszawa 2017

wodoprzewodność 40 m²/d. W centralnej i północnej części zbiornika, na pogórzu, miąższość utworów czwartorzędowych jest większa (>8 m), lepsze są również parametry warstw wodonośnych (T >60 m²/d, a w rejonie Pogórza >500 m²/d). Natomiast północną granicę zbiornika poprowadzono wzdłuż przypuszczalnej granicy nasunięcia karpackiego.

Rysunek 34. Położenie gminy na tle rozmieszczenia Głównych Zbiorników Wód Podziemnych

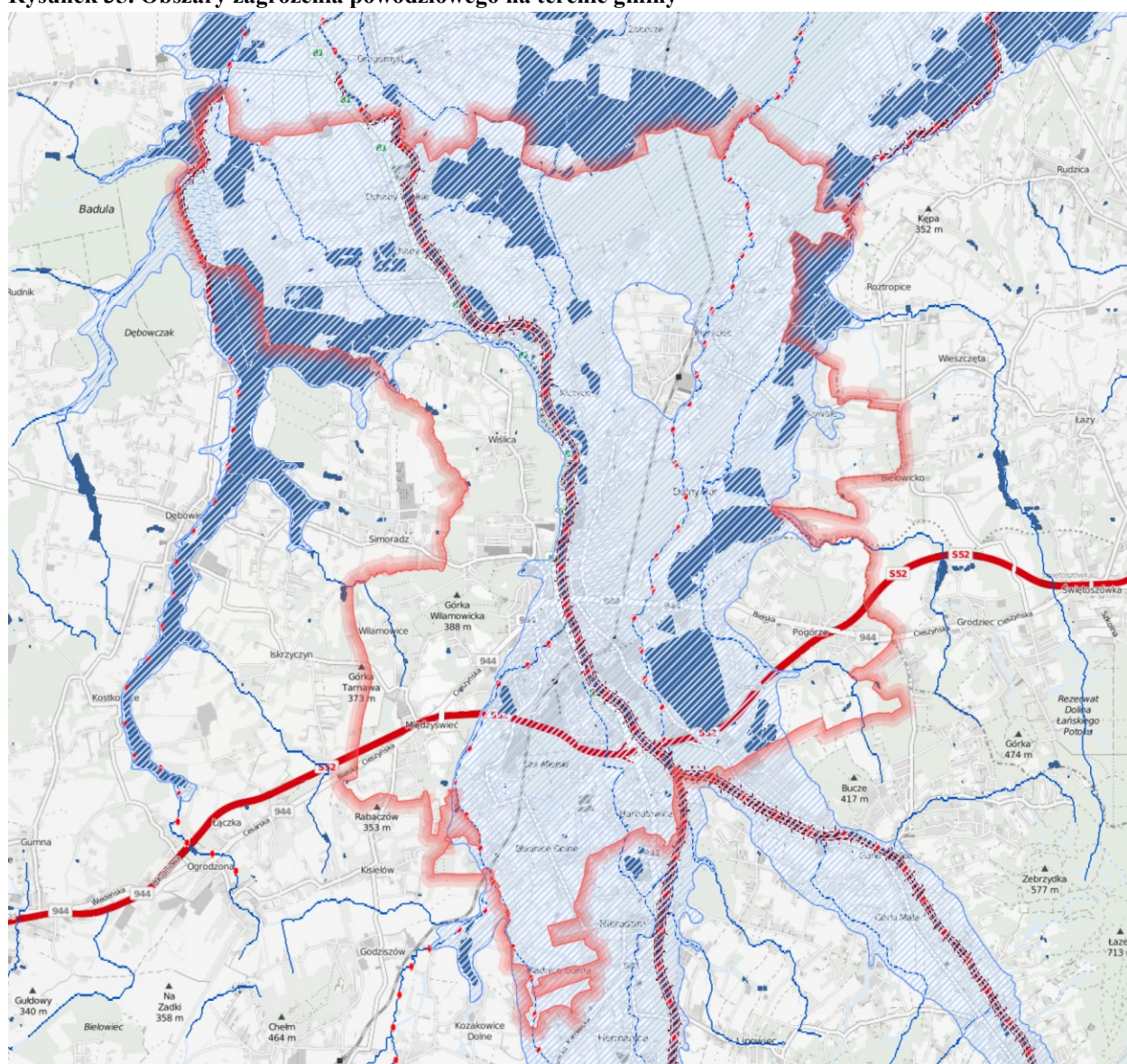
Źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądarki, luty 2025 r.

Poziom zbiornikowy jest zbudowany z czwartorzędowych osadów dolinnych (piaski różnej granulacji, żwiry, otoczaki), silnie związanych z wodami powierzchniowymi, zalegającymi bezpośrednio na podłożu fliszowym, pozostając z nim w kontakcie hydraulicznym. Wody podziemne stanowią ciągły horyzont o swobodno-naporowym charakterze zwierciadła.

Zasilanie wód podziemnych GZWP nr 347 następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych w obrębie zbiornika, infiltracji z lokalnych cieków powierzchniowych, spływu ze zboczy i z dopływu wód z podłoża (drenaż fliszowego kompleksu wodonośnego).

Pobór wód podziemnych w 2013 r., ze wszystkich ujęć zlokalizowanych w obrębie GZWP nr 347, wynosił ok. 11 921 m³/d, z tego ok. 99,6% z poziomu zbiornikowego. Jeśli wyłączyć z całkowitego poboru wód wody pochodzenia powierzchniowego pobór wód podziemnych, bez wód infiltrujących z Wisły i Brennicy w rejonie Skoczowa, wynosił 7 628 m³/d, co stanowi 56% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych.

Rysunek 35. Obszary zagrożenia powodziowego na terenie gminy

Źródło: System Informacji Przestrzennej Gminy Skoczów

Stan chemiczny wód poziomu czwartorzędowego w rejonie zbiornika, oceniono ogólnie jako dobry, jedynie w jednym otworze stwierdzono stan słaby. Dominują wody zaliczone do II klasy (55% wszystkich analiz), a wody bardzo dobrej jakości – I klasa, stanowią 26% zbioru aktualnych analiz. Do III klasy zaliczono 16% analiz. Do wód przynależnych do IV klasy (wody niezadawalającej jakości) zaliczono jedynie jedną studnię, znajdującą się poza północną granicą zbiornika.

Poziom wodonośny GZWP nr 347 stanowi dobre źródło do zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i różnych gałęzi przemysłu, lecz w bardzo dużym stopniu jego zasoby są już zagospodarowane, a jakość wód z uwagi na bardzo dużą podatność na zanieczyszczenia, może być nietrwała.

W związku z tym granice projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 347, wydzielone ze względu na możliwość migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu, obejmują cały zbiornik oraz obszary zasilania tego zbiornika, łącznie 312,2 km². Proponowane zalecenia ochronne zbiornika, zakazy, nakazy oraz ograniczenia w użytkowaniu terenu mogą nieść ze sobą skutki społeczno-ekonomiczne, lecz powinny przyczynić się do utrzymania dobrej jakości wód podziemnych i stanu ekologicznego regionu, co jest istotne także z uwagi na turystyczno-rekreacyjny charakter tego obszaru.

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), która jest dokumentem ustanawiającym ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. RDW jest wdrażana w Polsce, przede wszystkim, w postaci przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są jednym z podstawowych dokumentów planistycznych, przyjmowanych w drodze rozporządzeń. Stanowią one podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w perspektywie sześciolletniej.

RDW określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w rozdz. II.2.4. dla Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd PLGW2000162 stan chemiczny i ilościowy został określony jako dobry a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone. Podobnie dla JCWPd PLGW2000163.

Z kolei dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została wskazana jako zagrożona. Pojęcie jednolitej części wód powierzchniowych wprowadzone zostało w związku z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej, stosowane jest w kontekście zarządzania wodami. JCWP oznacza oddzielny element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny lub sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Poniższe dane stanowią w całości informacje z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300).

Cele środowiskowe i presje:

RW200006211172 Bajerka

- PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
- PRESJA_TROFI: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
- Cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych

RW20000621129 Iłownica

- PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
- PRESJA_TROFI: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
- PRESJA_HYMO: prostowanie koryta rg, budowle piętrzące rg, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) rg, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) rg,
- Cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D

RW20000421149 Brennica

- PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
- PRESJA_TROFI: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
- PRESJA_HYMO: prostowanie koryta rg, rp, budowle piętrzące rg, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) rg, obiekty mostowe rp, wały przeciwpowodziowe rg,
- Cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny

RW20000621151 Wisła od Dobki do Bładnicy wraz z Bładnicą

- PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)
- PRESJA_HYMO: prostowanie koryta rg, rp, budowle piętrzące rg, rp, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) rg, rp, obiekty mostowe rp, wały przeciwpowodziowe rg, górnictwo rg,
- Cel środowiskowy: umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w kolumnach nr 49-50, pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych

RW20000621179 Wisła od Bładnicy do zb. Goczalkowice

- PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)
- PRESJA_HYMO: prostowanie koryta rg, rp, budowle piętrzące rg, rp, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) rp, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) rg, wały przeciwpowodziowe rg, górnictwo rg, rp,
- Cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300), JCWPd 62 i 63 jest monitorowana, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Jej stan ilościowy oceniono na dobry, natomiast stan chemiczny na słaby.

Cel środowiskowy dla JCWPd 62 i 63 to dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Dla JCWPd 62 i 63 zastosowano odstępstwa i przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 roku ze względu na brak możliwości technicznych. Ze względu na nieuporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową (skutkiem są zanieczyszczenia wód podziemnych związkami NH₄). W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWPd zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające negatywny wpływ presji na stan JCWPd. Niemniej jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki, aby mogła nastąpić poprawa stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej.

Tabela 2. Charakterystyka jcw na terenie gminy Skoczów

JCW	OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022 r.)			OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej			OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej			ocena ryzyka ZAGROŻONA/ NIEZAGRO- ŻONA
	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	
RW200006211172	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW200006211129	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW200004211149	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW200006211151	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW200006211179	Brak danych	Brak danych	Brak danych	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300)

3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery

Obszar położony pomiędzy rzędnymi 260 - 390 m npm, pod względem klimatycznym znajduje się w zasięgu Karpackiej dzielnicy klimatycznej, charakteryzującej się zmiennością poszczególnych czynników klimatycznych w zależności od wysokości npm, ekspozycji i kształtu form terenowych. Według klasyfikacji Hessa obszar gminy znajduje się w dolnej partii piętra klimatycznego „umiarkowanie ciepłego” (zawartego w przedziale od 250 - 420 m npm).

Klimat lokalny - jego warunki modyfikuje zróżnicowana ilość bezpośredniego promieniowania słonecznego padająca o różnych porach roku na stoki o różnym nachyleniu i ekspozycji, położenie w stosunku do przeważającego kierunku napływu wilgotnych mas powietrza, form terenowych oraz przeszkód na drogach spływu mas powietrza. Na kształtowanie się stosunków mezo- i mikroklimatycznych decydujący wpływ wywierają:

- przebieg głównych dolin rzecznych warunkujący ogólne kierunki przepływu powietrza,
- w terenach pogórskich w ciągu roku przeważają wiatry wiejące zgodnie z południkowym przebiegiem jednostek morfologicznych, a więc z sektora południowo - zachodniego (31%) i zachodniego (10%), ze średnią prędkością 1,8 - 3,4m/sek.,
- dzięki pięciowemu układowi jednostek morfologicznych (pogórza - obniżenia dolinne) występuje duże zróżnicowanie stosunków opadowych - wyższe opady na stokach i zamknięciach dolin o ekspozycji zbliżonej do zachodniej; leżące w cieniu opadowym Beskidu Śląskiego Skoczów i wschodnia część gminy przyjmują rocznie znacznie mniej opadów niż obszary położone na zachód,
- schodowy układ teras doliny Wisły i dolnych odcinków jej dopływów przyczynia się w dużym stopniu do powstawania inwersji temperatur i zastoisk zimnego powietrza oraz mgieł w dolinnych formach terenowych, szczególnie w półroczu zimowym; inwersje sięgają wysokości do 30 m, a częste występują do wysokości 10 m ponad dno doliny Wisły, wpływając na skrócenie długości okresu wegetacyjnego oraz jakość warunków areosanitarnych, doliny otwarte o kierunku południe - północ najlepiej przewietrzane,
- na stokach o ekspozycjach SW-S-SE i na formach wypukłych klimat korzystniejszy; zwłaszcza w terenach położonych na wysokości ponad 40 m nad dnami dolin.

Za niekorzystne czynniki klimatyczne tego rejonu można uznać:

- silne wiatry fenowe, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, wiejące z prędkością powyżej 15 m/sek.,
- spóźnione przymrozki wiosenne i występowanie inwersji i mgieł w dolinach,
- obfite opady śniegu zimą oraz długotrwałe, nawalne letnie opady deszczu w czerwcu i lipcu.

Według obowiązujących przepisów, ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza wojewoda dokonuje przynajmniej co pięć lat klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, wyodrębniając strefy w których przekroczone są wartości kryterialne (dopuszczalne, progowe) oraz co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref.

Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie śląskim w roku 2024 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Tabela 3. Klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})

Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
PL2405	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Warszawie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim - raport wojewódzki za rok 2024”, Warszawa, 2025

Ocena pod kątem ochrony zdrowia ludzi została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀: benzo(a)pirenu (B(a)P), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb). Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana dla strefy śląskiej odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃).

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe.

W celu umożliwienia właściwego użytkowania terenu oraz zapewnienia warunków bezpieczeństwa, stosownie do odrębnych przepisów ustalono strefy techniczne wzdłuż tych linii. Linie napowietrzne 110 kV posiadają pasy ochronne o szerokości 30 m (po 15 m od osi linii), natomiast dla linii napowietrznych 15 kV szerokość pasów ochronnych wynosi 15 m (po 7,5 m od osi linii). Ponadto, szerokości tych pasów mogą ulec zmianom, w wyniku wytycznych i decyzji zarządów sieci elektroenergetycznych.

Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten, na wysokości ich zainstalowania.

Sposób prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych określa rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311). Rozporządzenie określa zakres i sposób prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, w tym: sposób wyboru punktów pomiarowych, wymaganą częstotliwość prowadzenia pomiarów oraz sposoby prezentacji wyników pomiarów. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

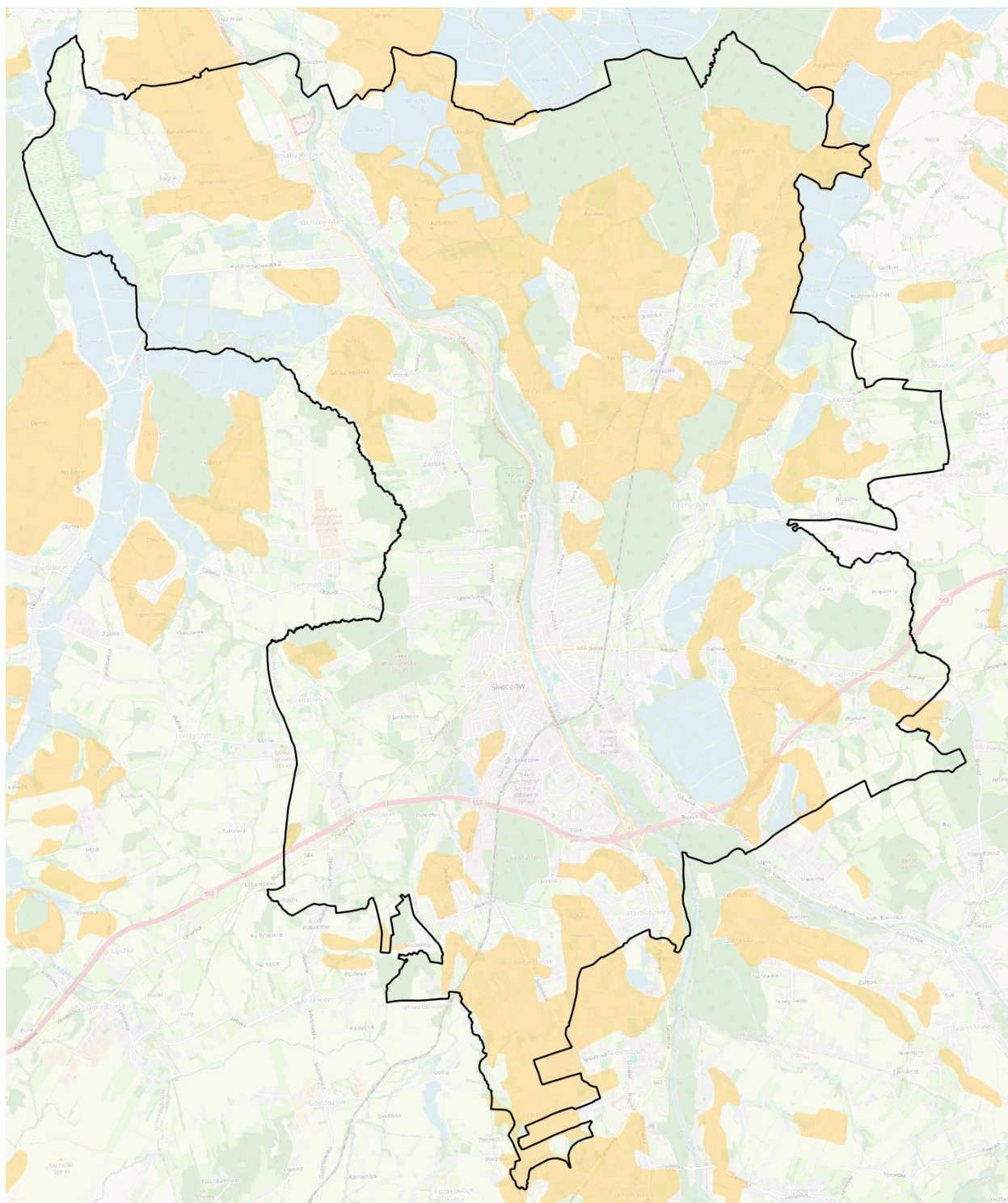
3.6. Gleby

Ponad 60% gruntów ornych stanowią gleby średnio dobre i średnie (klasy IIIB, IVa i IVb). Wśród gleb z terenu gminy Skoczów, możemy wymienić:

- gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane i brunatne deluwialne – zajmują największą część gminy, wykształcają się na podłożu lessowym, występują w obrębie płaszczowin, wierzchowin lub na łagodnych stokach, we wsiach: Wilamowice, Wiślica, Pierściec,

- gleby pseudobielicowe, brunatne właściwe i brunatne kwaśne utworzone z glin powstałych ze zwietrzenia skał osadowych o spoiwie niewęglanowym, na piaskowcach i łupkach fliszowych - występują na stokach o średnich i wysokich spadkach oraz w obrębie wierzchołków na terenie wsi: Międzyświeć, Pogórze, Kowale,

Rysunek 36. Grunty rolne klasy I-IVa użytków rolnych

Źródło: PGI - usługa pobierania, luty 2025 r.: <https://emgsp.pgi.gov.pl/mgspIIUzytkTerenu/service.svc/get>

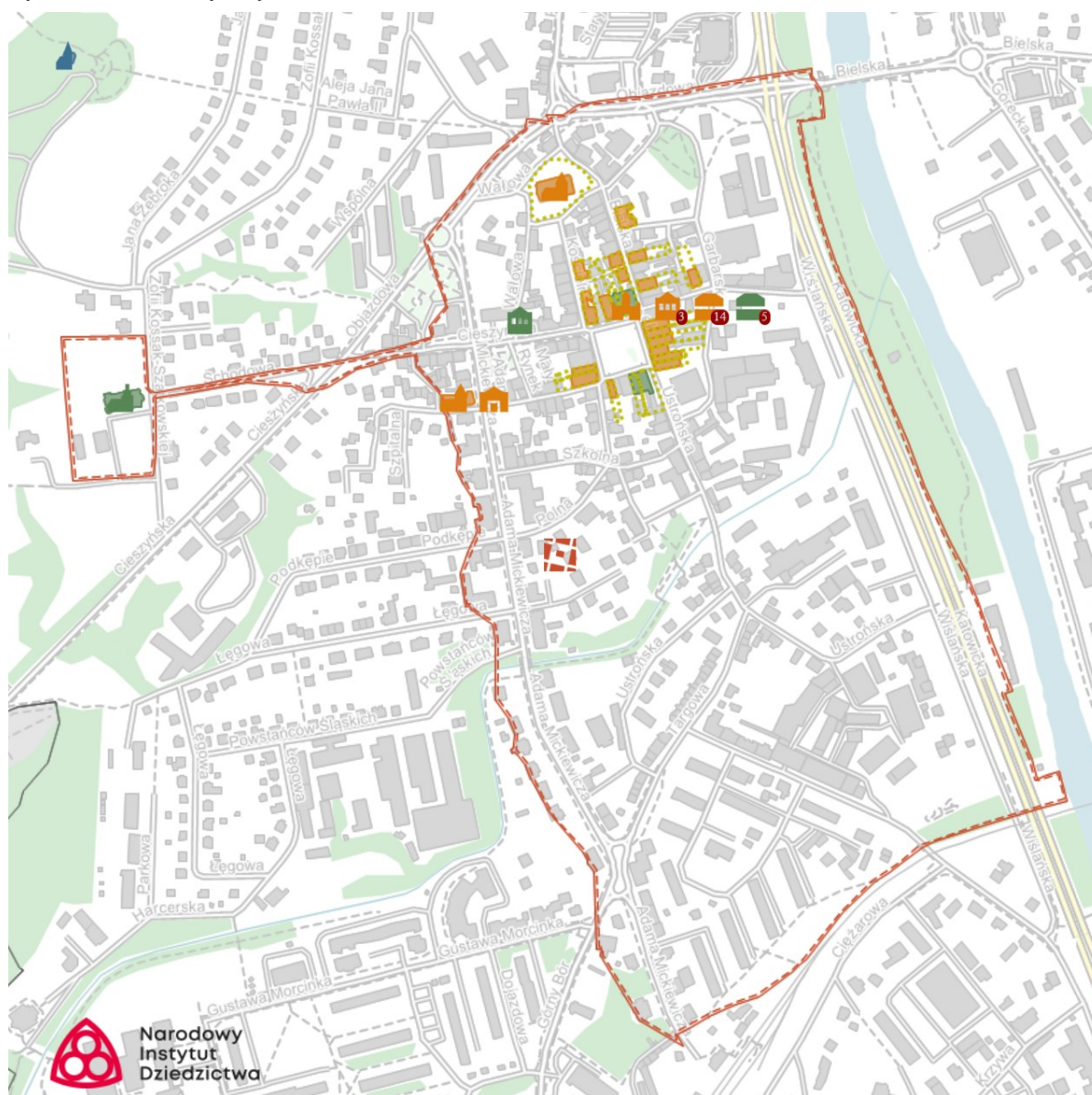
- gleby aluwialne - mady brunatne – powstają w dolinach rzek ze znajdujących się w korycie glin i żwirów – najbardziej żyzne z nich (II klasa bonitacyjna) znajdują się w Skoczowie i Ochabach,
- rędziny brunatne i próchniczne wytworzone ze zwietrzelin skał wapniowych - występują na wierzchołkach i stokach o średnich spadkach w części pogórskiej gminy, wsiach: Międzywieć, Wilamowice, Wiślica, Pogórze i Kowale.

3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Gmina posiada Gminną ewidencję zabytków, a Program Opieki nad Zabytkami na lata 2025 – 2028 jest w trakcie sporządzania. Na obszarze objętym opracowaniem występują obiekty i obszary cenne pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego. Na terenie gminy występują obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego jak i obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Do gminnej ewidencji zabytków wpisano łącznie 288 obiektów, do rejestru zabytków wpisano 43 obiekty. Na terenie gminy zewidencjonowano 10 stanowisk archeologicznych.

Rysunek 37. Historyczny układ miasta Skoczów

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>

Fotografia 1. Kościół ewangelicki pw. Świętej Trójcy

Źródło: Autor: Hons084, Licencja: CC BY-SA 3.0

https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_24_UU.11001&rejestr=rejestr-zabytkow

3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Jako główne zagrożenie wymienia się wystąpienie powodzi i ich negatywne skutki. Przez gminę Skoczów, a ponadto przez samo centrum miasta Skoczów, przepływa Wisła - największa rzeka w Polsce. Powoduje to w okresie jesiennym i wiosennym, przy długich i ciągłych opadach, bardzo duże zagrożenie powodzią bądź lokalnymi podtopieniami.⁸

W zakresie zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego wskazuje się realizację zadań inwestycyjnych:

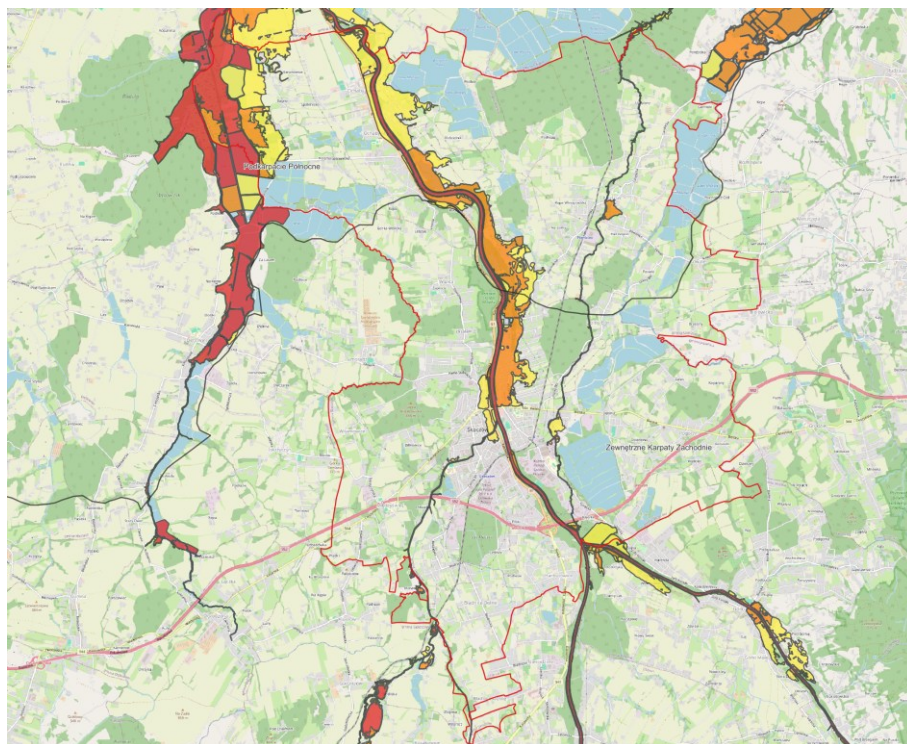
- ❖ remonty i podwyższenie wałów przeciwpowodziowych;
- ❖ odbudowa, czyszczenie i odmulanie rowów melioracyjnych, rolniczych i przydrożnych we wszystkich sołectwach;
- ❖ budowa i modernizacja przepustów przy drogach gminnych, powiatowych i krajowych;
- ❖ odwodnienie terenów zalewowych;
- ❖ modernizacje i remonty instalacji burzowych;
- ❖ modernizacje i remonty sieci hydrantowych i wodociągowych;
- ❖ przygotowanie miejsca do wodowania jednostek ratowniczych na rzece Wiśle;
- ❖ pozyskiwanie środków zewnętrznych na poprawę bezpieczeństwa powodziowego na terenie gminy.

Wśród zagrożeń należy też wymienić osuwiska. Istotne zagrożenie osuwiskami może występować przy drogach, w tym przy drodze krajowej nr 81 w miejscowościach Ochaby i Wiślica. Na terenach zagrożonych powstawaniem osuwisk należy dążyć do wykluczania zabudowy, szczególnie wielkokubaturowej oraz budowy dróg związanej z podcinaniem stoków.⁹

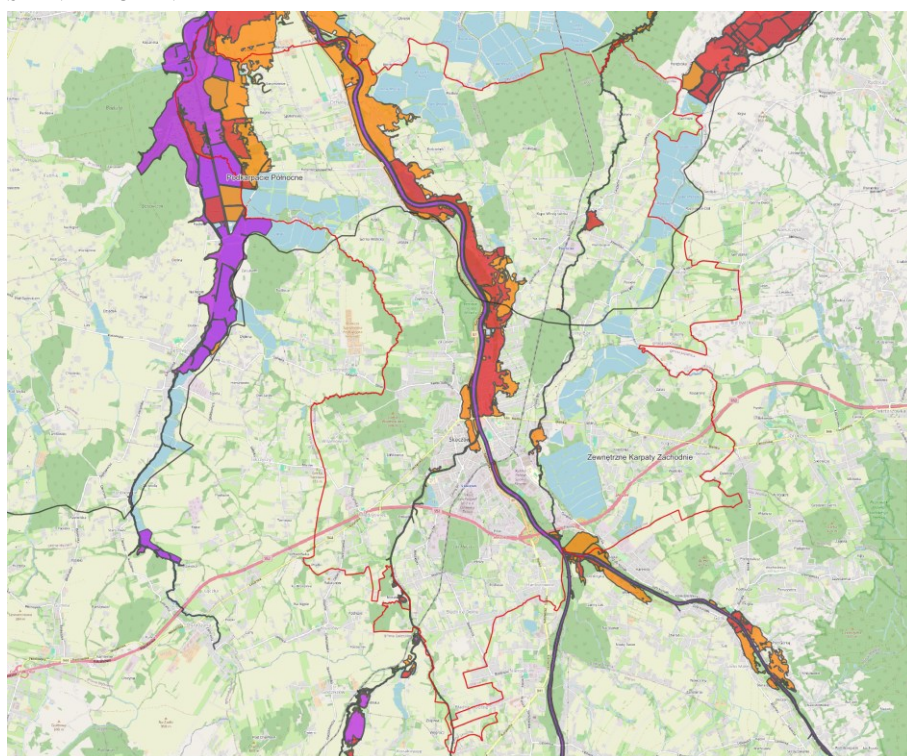
⁸ Studium Gminy (...) s. 46

⁹ Ibidem s. 11

Rysunek 38. Poziom narażenia obszaru objętego przedsięwzięciem na zagrożenie powodziowe od strony rzeki – stan aktualny i prognozowany

STAN AKTUALNY

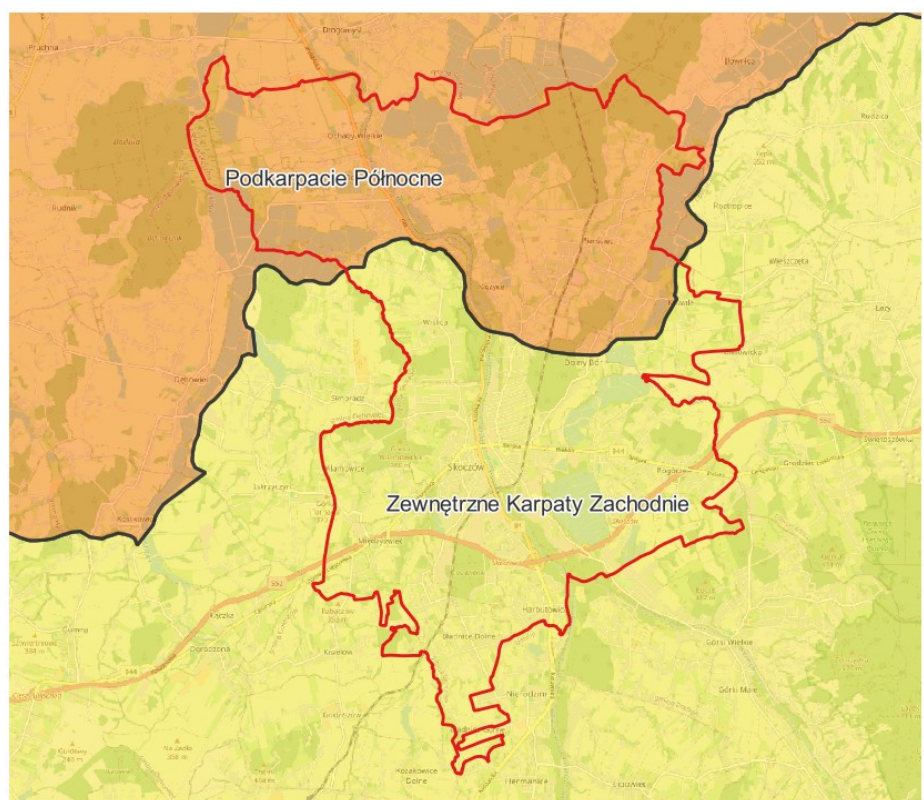

STAN PROGNOZOWANY

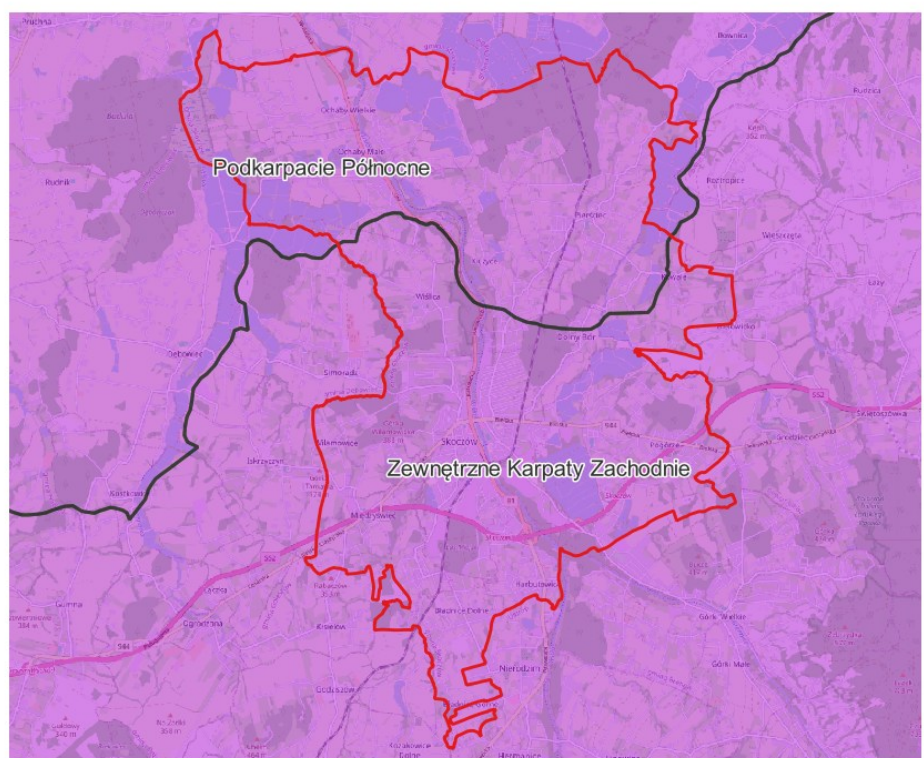
- granice gminy
- Stopień narażenia
- bardzo niski
- niski
- średni
- wysoki

Opracowanie własne na podstawie danych E-OBS oraz CORDEX regional climate model data on single levels, C3S Climate Data Store

Rysunek 39. Poziom narażenia obszaru objętego przedsięwzięciem na występowanie fal upałów – stan aktualny i prognozowany

STAN AKTUALNY

STAN PROGNOZOWANY

- granice gminy
- Stopień narażenia
- bardzo niski
 - niski
 - średni
 - wysoki

3 0 3 6 km

Opracowanie własne na podstawie danych E-OBS oraz CORDEX regional climate model data on single levels, C3S Climate Data Store

3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu

Ustalenia projektu *Planu* nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne działania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

1. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji. Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione.
2. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.;
3. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);
4. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.;
5. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.;
6. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.;
7. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r.,zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków;
8. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do celów działań określonych w Planie Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego 8 Programu Działania Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP) przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego

i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- ❖ osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- ❖ wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu,
- ❖ dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- ❖ osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ❖ ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- ❖ redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

Na szczeblu krajowym:

1. *„Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

Głównym celem SZRWiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji,:

Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej

Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa

2. *„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”*

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Wśród kluczowych działań o charakterze horyzontalnym, które powinny być realizowane we wszystkich województwach wymieniono uwzględnienie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej (climate proofing).

Wśród głównych celów określono Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu.

Do działań priorytetowych tego celu zaliczono:

- Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego;
- Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej;
- Stworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych.

Powyższe działania uwzględnia projekt *Planu*.

3. „*Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*”

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

Projekt dokumentu *uwzględnia powyższe cele*.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

W granicach gminy Skoczów znajdują się są następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478):

- Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001 – obowiązuje Zarządzenie Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. Plan Zadań Ochronnych,
- Obszar Natura 2000 „Pierściec” PLH240022 - obowiązuje Zarządzenie z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań
- ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pierściec PLH240022,
- Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001 - obowiązuje Zarządzenie nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 wraz ze zmianą z dnia 7 grudnia 2022 r.,
- Rezerwat „Skarpa Wiślicka” - obowiązuje Zarządzenie Nr 25/2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Skarpa Wiślicka",
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kaplicówka” - obowiązuje Uchwała Nr XI/160/2003 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia formy ochrony przyrody poprzez ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego z dnia 11 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2003 r. Nr 91, poz. 2399) wraz ze zmianą z dnia 11 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2004 r. Nr 6, poz. 217),
- 15 pomników przyrody. W odniesieniu do ww. pomników przyrody obowiązują zarządzenia wydane w 1986 r. i w 1987 r. na podstawie już nieobowiązującej ustawy. Aktualna jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dlatego dla tych pomników przyrody obowiązują zakazy wynikające z aktów ustanawiających, które są uwzględnione w obowiązującej ustawie z 2004 r. (art. 45 ust. 1).

Podstawą wprowadzenia aktualnych danych o obiektach objętych ochroną jako pomniki przyrody, w tym weryfikacja ich położenia i parametrów, jak również wprowadzenie zakazów zgodnych z obowiązującą ustawą, jest uchwała rady gminy. Zasadnym jest zatem aby rada gminy jako organ nadzorujący od 2009 r. pomniki przyrody uregulowała stan prawny ww. pomników przyrody w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawnych wydając uchwałę aktualizującą w sprawie pomników przyrody¹⁰.

Ponadto, Gmina leży w zasięgu otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

Sposób uwzględnienia uwarunkowań wynikających z form ochrony przyrody na terenie gminy został opisany w rozdziale 9.3. Części tekstowej Uzasadnienia.

¹⁰ Zgodnie z „Rekomendacjami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych” wydanymi w 2018 r.

Zgodnie z zasadami sporządzania planu ogólnego oprócz ogólnego zakwalifikowania terenu do danej strefy można wskazać tzw. profil dodatkowy uwzględniający specyfikę danego terenu. Należy podkreślić, że profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) określa jedynie jakie funkcje będą w ogóle dopuszczalne do wyznaczenia w planie miejscowym czy decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy). Profil funkcjonalny nie odnosi się w żadnym stopniu do proporcji między funkcjami i nie ma wpływu na udział tych funkcji w docelowym ani planowanym zagospodarowaniu na poziomie planu miejscowego. Szczegółowe warunki zagospodarowania są do ustalenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wybierając profil dodatkowy w POG Skoczów dla poszczególnych stref przeanalizowano indywidualny, lokalny charakter każdej wyodrębnionej jednostki przestrzennej oraz uwarunkowania, w tym wynikające z odrębnych przepisów.

Z analizy uzasadnienia wynika, że ww. strefy wyznaczone w granicach gminy oparto na obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub jako uzupełnienie zabudowy występującej w sąsiedztwie.

Ze względu na ogólny charakter ustaleń Planu Ogólnego można odnieść się ogólnie do celów ochrony, zakazów czy działań ochronnych ustanowionych dla ww. form ochrony przyrody. I tak, dla otuliny Parku ustalone strefy wynikają z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz z obecnego zagospodarowania.

Dla Obszaru Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001 wyznaczono strefę otwartą. W strefie otwartej nie wskazuje się profili dodatkowych. Profil podstawowy uwzględnia wiele form zagospodarowania terenu bez możliwości wykreślenia któregośkolwiek: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Projekt planu nie wpłynie też na realizację działań ochronnych oraz na przedmioty ochrony Obszaru.

Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001 obejmuje północną część gminy, gdzie projekt planu wyznacza szereg stref. W granicach tego Obszaru, na terenie gminy Skoczów rozciąga się Obszar Natura 2000 „Pierściec” PLH240022. Granice stref na terenie tych Obszarów Natura 2000 wynikają głównie z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nie przewiduje się tu zmiany w polityce przestrzennej gminy.

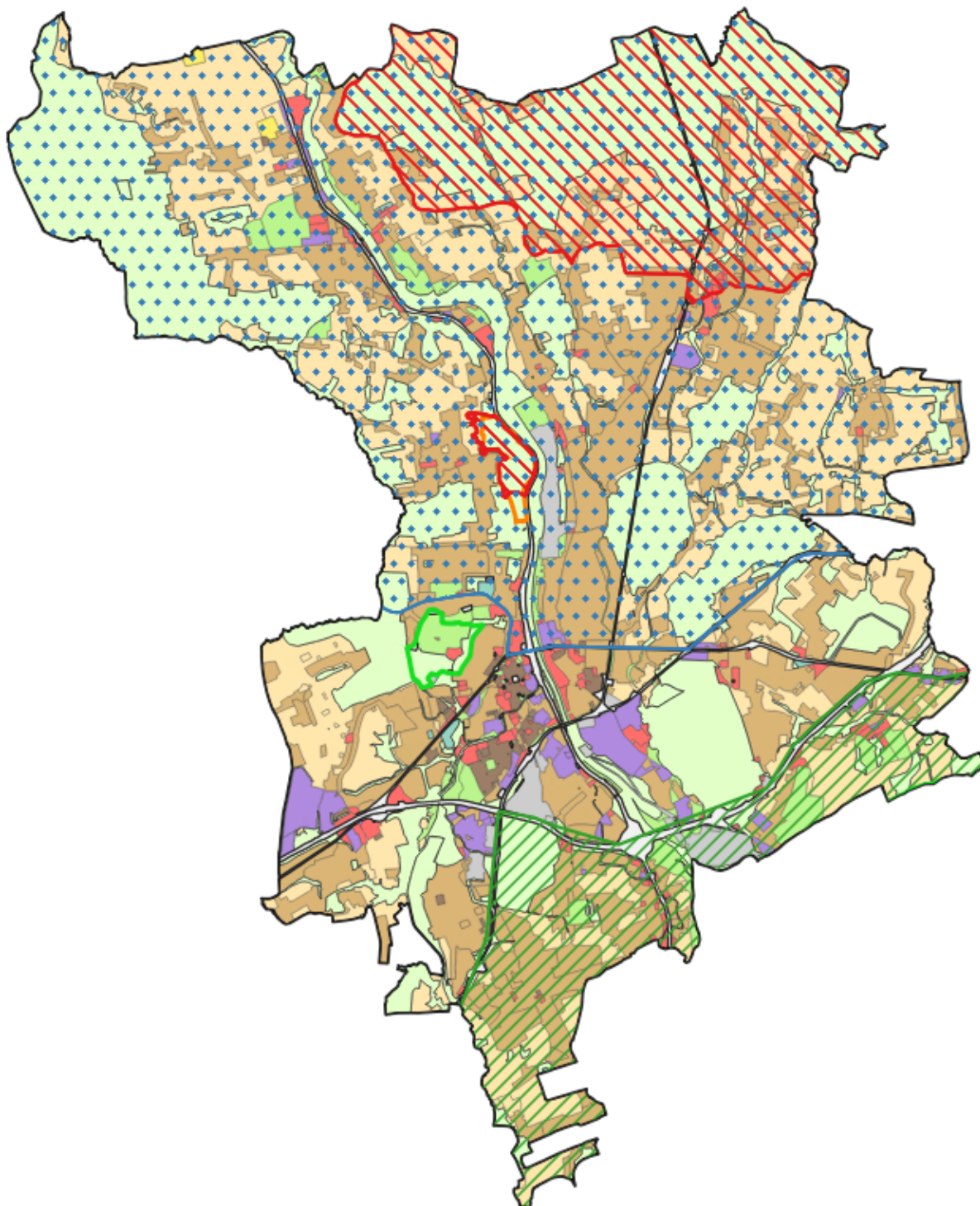
Rezerwat „Skarpa Wiślicka” w projekcie planu został w całości ujęty w strefę otwartą. W strefie otwartej nie wskazuje się profili dodatkowych. Profil podstawowy uwzględnia wiele form zagospodarowania terenu bez możliwości wykreślenia któregośkolwiek: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Projekt planu pozwala na zachowanie funkcji przyrodniczych tego terenu.

Strefy wyznaczone dla zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Kaplicówka” wynikają z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z obecnego zagospodarowania oraz polityki gminy.

Ustalenia projektu planu nie przewidują zmian najbliższego otoczenia pomników przyrody, stąd projektowany dokument nie złamie zakazów obowiązujących dla pomników przyrody.

Z analizy uzasadnienia wynika, że strefy wyznaczone w granicach gminy oparto w znacznym stopniu na istniejącym stanie lub jako uzupełnienie zabudowy występującej w sąsiedztwie.

Analiza wykazała, że Plan Ogólny, zgodnie z zapisami rozdziału 9. „Sposób uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b” uwzględnia warunki ochrony określone w poszczególnych aktach prawa ustanowionych dla tych form ochrony.

5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

5.2.1. Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

W granicach gminy Skoczów występują:

- Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001 - Zarządzenie Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. Plan Zadań Ochronnych

- działania ochronne na terenie gminy Skoczów:

7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*

Opracowanie wskazań do stosowania nawozów na działkach położonych w obrębie obszaru. Co 3 lata, począwszy od trzeciego roku obowiązywania planu

Działanie fakultatywne: stosowanie dawek nawozowych zgodnie z opracowywanymi wskazaniem. Corocznie, począwszy od trzeciego roku obowiązywania planu.

Ograniczenie rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych lub gatunków ekspansywnych. Corocznie, począwszy od drugiego roku obowiązywania planu.

Usunięcie oruowań i prowizorycznych urządzeń ujmujących wypływ wód.

Monitoring działań ochronnych. Kontrola terenowa i analiza dokumentacji w celu potwierdzenia wykonania działań ochronnych związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Trzy razy w okresie obowiązywania planu.

Wykonanie badań w zakresie standardów jakości gleby w zlewni bezpośredniej źródeł oraz standardów jakości wód źródeł. Co najmniej 2 razy, począwszy od drugiego roku obowiązywania planu.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati Fagenion*)

Pozostawianie martwych i obumierających drzew w drzewostanach. Dążenie do osiągnięcia wskaźnika „Martwe drewno (łącznie zasoby)” na poziomie >10% miąższości żywego drzewostanu oraz wskaźnika „Martwe drewno leżące i stojące >3 m długości i 50 cm grubości” na poziomie >5 szt./ha.

Preferowanie odnowienia naturalnego.

Monitoring działań ochronnych. Kontrola terenowa i analiza dokumentacji w celu potwierdzenia wykonania działań ochronnych związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Raz w okresie obowiązywania planu

9170 Grąd środkowo europejski i subkontynen talny (*Galio Carpinetum*, *Tilio Carpinetum*)

Mechaniczne zwalczanie populacji niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*. Corocznie do końca czerwca, począwszy od drugiego roku obowiązywania planu.

Preferowanie odnowienia naturalnego.

Pozostawianie martwych i obumierających drzew w drzewostanach. Dążenie do osiągnięcia wskaźnika „Martwe drewno (łącznie zasoby)” na poziomie >10% miąższości żywego drzewostanu oraz wskaźnika „Martwe drewno leżące i stojące >3 m długości i 50 cm grubości” na poziomie >5 szt./ha.

Monitoring działań ochronnych. Kontrola terenowa i analiza dokumentacji w celu potwierdzenia wykonania działań ochronnych związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Raz w okresie obowiązywania planu.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso incanae*, olsy źródłiskowe)

Preferowanie odnowienia naturalnego.

Pozostawiane martwych i obumierających drzew w drzewostanach. Dążenie do osiągnięcia wskaźnika „Martwe drewno (łącznie zasoby)” na poziomie >10% miąższości żywego drzewostanu oraz wskaźnika „Martwe drewno leżące i stojące >3 m długości i 50 cm grubości” na poziomie >5 szt./ha.

Monitoring działań ochronnych. Kontrola terenowa i analiza dokumentacji w celu potwierdzenia wykonania działań ochronnych związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Raz w okresie obowiązywania planu.

Dla Obszaru Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001 wyznaczono strefę otwartą. W strefie otwartej nie wskazuje się profili dodatkowych. Profil podstawowy uwzględnia wiele form zagospodarowania terenu bez możliwości wykreślenia któregośkolwiek: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Projekt planu nie wpłynie też na realizację działań ochronnych oraz na przedmioty ochrony Obszaru.

- Obszar Natura 2000 „Pierściec” PLH240022 - Obowiązuje Zarządzenie z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pierściec PLH240022
- działania ochronne na terenie gminy Skoczów:

1303 podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*

Usuwanie guana wraz z utylizacją odchodów (ręcznie lub z wykorzystaniem przemysłowego odkurzacza z rurą ssącą wprowadzaną od zewnątrz)

Zabezpieczenie podłogi poddasza przy pomocy paro przepuszczalnej trwałej folii oraz jej okresowa wymiana.

Granice projektowanych stref na terenie Obszaru Natura 2000 „Pierściec” PLH240022 wynikają głównie z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nie przewiduje się tu zmiany w polityce przestrzennej gminy.

- Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001 - Obowiązuje Zarządzenie nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 wraz ze zmianą z dnia 7 grudnia 2022 r. Zarządzenie nie wskazuje działań ochronnych konkretnie na terenie gminy Skoczów. Działania odnoszą się do utrzymania gatunku w stanie niepogorszonym oraz utrzymania siedlisk gatunku dzięki funkcjonowaniu gospodarki stawowej oraz in.

Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001 obejmuje znaczną część gminy, gdzie projekt planu wyznacza szereg stref w oparciu o obowiązujące MPZP. Nie przewiduje się tu zmiany w polityce przestrzennej gminy.

W przypadku stref gospodarczych czy komunikacyjnych i usługowych wyznaczonych w projekcie POG, oddalonych od Obszarów Natura 2000 kluczowe znaczenie ma skala przedsięwzięcia. Wszystkie te tereny znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000. Nie przewiduje się żadnego wpływu działania tych stref na przedmioty ochrony Obszarów jak i na ich ochronę. W opracowanych dokumentach dla Obszarów Natura 2000 (SDF, PZO) nie wskazuje się wśród zagrożeń zewnętrznych takiego rodzaju działalności. W granicach Obszarów Natura 2000 projekt planu wskazuje strefy otwarte. Na niewielkich fragmentach strefy związane z obecnym zagospodarowaniem.

Stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu na Obszary Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001, „Pierściec” PLH240022 i „Dolina Górnej Wisły” PLB240001.

Plan Ogólny nie przewiduje zmian w polityce przestrzennej gminy, które mogłyby zagrażać przedmiotom ochrony. Powyższe pozwala stwierdzić brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu Ogólnego na Obszary Natura 2000 oraz na przedmioty ich ochrony.

5.2.2. Integralność obszaru Natura 2000

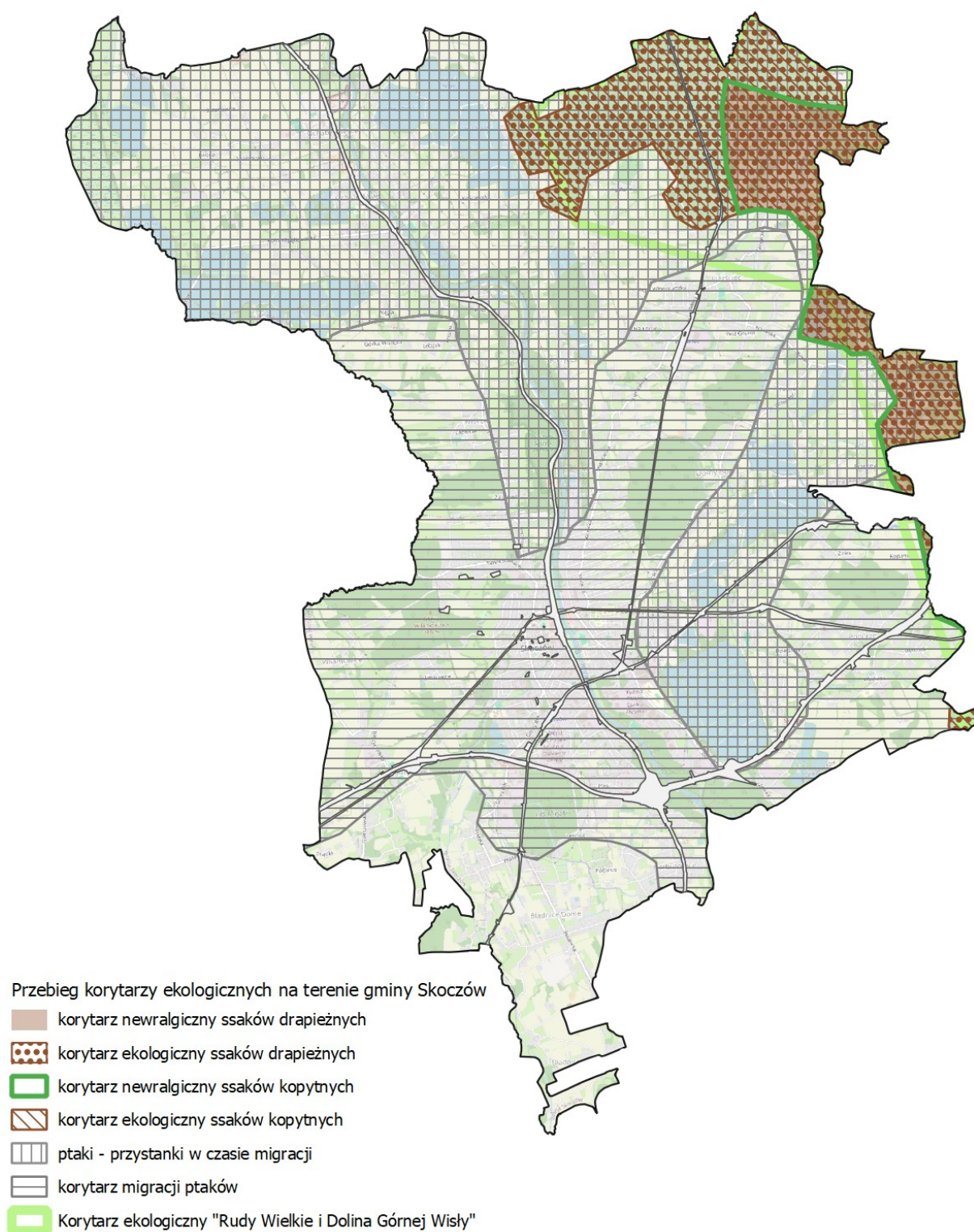
Ocenę oddziaływania ustaleń projektu planu na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

- ❖ stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- ❖ skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- ❖ skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu.

Planowane strefy nie wprowadzają wielkopowierzchniowych jednostek czy obiektów liniowych mogących zagrażać przecięciu, przerwaniu czy zwężeniu korytarza ekologicznego. Ustalenia projektu wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000.

W stosunku do regionalnych korytarzy ekologicznych wyznaczonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego nastąpi przewężenie korytarzy na skutek uzupełnienia zabudowy. Ustalenie zasięgu terenów zabudowy na terenach północno – wschodniej części gminy, gdzie przebiegają korytarze ssaków drapieżnych i kopytnych powinno być przedmiotem mpzp, gdzie dla poszczególnych stref wyznaczone tereny o różnych przeznaczeniu, tak by nie została przerwana ciągłość korytarzy, a migracja zwierząt – zachowana. Każda strefa zakłada w profilu dodatkowym teren lasu, co umożliwi prawidłowe kształtowanie przestrzeni na tych terenach.

Na skutek wybranej polityki przestrzennej określonej w projekcie Planu, nie przewiduje się powstania negatywnych oddziaływań w zakresie integralności obszarów Natura 2000.

5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność

5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ❖ ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące tereny przyległe do istniejących cieków, a także okoliczne lasy i zarośla;
- ❖ wzmożonym ruchem pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z funkcjonowaniem zaplecza budowy, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami;
- ❖ fragmentacji siedlisk poprzez tworzenie efektu bariery na szlaku migracji małych zwierząt.

Na terenie gminy Skoczów występują cenne gatunki zwierząt i roślin. Dotyczy to w szczególności doliny Wisły. Na terenach, gdzie wyznaczono strefy związane z uzupełnieniem zabudowy czy infrastruktury technicznej siedliska mogą utracić gatunki roślin i zwierząt co będzie mieć niewielki, lokalny wpływ na bioróżnorodność. Dla części gatunków powstanie terenów zabudowy w poszczególnych strefach będzie mieć charakter chwilowy, wynikający jedynie z uciążliwości związanych z etapem budowy. Projekt planu nie przewiduje znacznych terenów zabudowy, głównie w sąsiedztwie już zainwestowanych terenów o niższej bioróżnorodności. Ustalenia projektu planu uwzględniają zachowanie terenów zieleni naturalnej i urządzonej.

Następnie pojawi się hałas związany z obsługą komunikacyjną nowopowstałych budowli lub z eksploatacją przedsięwzięć. Oddziaływanie będzie miało już charakter stały.

Przeważająca część obszaru gminy została ujęta w strefy otwarte. Profilem podstawowym tej strefy to: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. Są to tereny otwarte, mało przeobrażone, których oddziaływanie na środowisko jest znikome. Funkcjonowanie tych stref wiąże się to z występowaniem na tych terenach gatunków ptaków i drobnych gryzoni, których często miejsce żeru i schronienia są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz miedze.

Pozytywnie na florę i faunę oddziałują tereny leśne i wód śródlądowych, które są miejscem schronienia licznych gatunków oraz pełnią rolę korytarzy ekologicznych. Staną się one potencjalnym siedliskiem licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz prawdopodobnie staną się miejscem odpoczynku dla migrujących ptaków.

Należy zastosować działania minimalizujące (szeroko wskazane w rozdziale 6.2.):

- ❖ z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- ❖ pozostawianie starodrzewi oraz drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach i na terenach rolniczych;
- ❖ tereny zajmujące znaczne powierzchnie należałoby pozostawić bez ogrodzenia lub grodzić je w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielkim otworem – „światłem” pod siatką.

Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych i montażowych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesiennego poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennego poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy, a ograniczenie wycinki istniejącej zieleni do niezbędnego minimum w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie.

Realizacja ustaleń stref, gdzie przewiduje się zabudowę, będzie się wiązała z przygotowaniem terenu. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń

technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów

Na terenie gminy należy spodziewać się występowania gatunków roślin objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz gatunków zwierząt objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183). Ze względu na położenie w granicach form ochrony przyrody, należy założyć występowanie ww. gatunków roślin i zwierząt też na pozostałym obszarze gminy (nie tylko na terenie objętym ochroną).

Strefy na terenie gminy wyznaczono z uwzględnieniem danych dla ww. form ochrony (dostępnych na serwisie GDOŚ i Zarządzeniu dot. pzo N2000). Stąd nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu* na gatunki chronione, siedliska i ostoje roślin i zwierząt.

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej na terenach nowo zainwestowanych. Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne

5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców

Wyznaczone strefy mają na celu polepszenie warunków życia i ogólnego dobrobytu mieszkańców Gminy Skoczów. Jednak na etapie realizacji zabudowy, wydobywania kopalin, działalności gospodarczej, przemysłowej itp. mogą wystąpić uciążliwości. Chwilowe zagrożenia na zdrowie ludzi wiązać się z etapem realizacji poprzez pracę ciężkiego sprzętu i w związku z przemieszczaniem mas ziemnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje mają jednak charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i nadzorowane nie powinny powodować dużej uciążliwości.

Działalność gospodarcza prowadzona będzie na podstawie wydanych decyzji środowiskowych oraz koncesji. Strefy wyznaczono z uwzględnieniem odległości od zabudowy stąd na tym etapie wyklucza się możliwe uciążliwości na zdrowie ludzi.

W projekcie POG Skoczów wyznaczono strefy gospodarcze i usługowe. Strefy gospodarcze SP i usługowe SU zostały w pierwszej kolejności wyznaczone na terenach przewidzianych do rozwoju funkcji produkcyjno-gospodarczej w dotychczasowych aktach planowania przestrzennego, w tym także w obrębie istniejącej zabudowy produkcyjnej. Z kolei strefy SU są bezpośrednio związane z rozwojem terenów wzdłuż drogi DK81. Na terenie gminy nie wyznaczono terenów elektrowni słonecznej ani terenów elektrowni wiatowej.

5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków

W celu ochrony obszaru objętego ochroną konserwatorską ustalono w strefach na których występują obiekty zabytkowe - strefę z profilem dodatkowym - teren zieleni urządzonej tam, gdzie przedmiotem

ochrony jest np. założenie parkowe. Obiekty natomiast położone są w strefie odpowiednio do pełnionej funkcji.

Dla terenu cmentarza wyznaczono strefę cmentarza SC z profilami dodatkowymi uwzględniającymi teren usług kultu religijnego, które zwykle towarzyszą tym obiektom. Ze względu na wyznaczenie strefy cmentarza poza granicami cmentarza istniejącego wskazuje się, że zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studziń, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Realizacja może zatem nastąpić przy spełnieniu powyższych wymagań sanitarnych. Przed wyznaczeniem terenu cmentarza na etapie mpzp, należy wcześniej przeprowadzić badania hydrogeologiczne oceniające możliwość powiększenia cmentarza.

Przekształcenie obecnego krajobrazu związane w wyznaczeniem stref, gdzie przewiduje się wzrost udziału powierzchni zabudowanych – realizacja tych założeń ma cechę nieodwracalną. Nowe tereny zainwestowania będą zlokalizowane w sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej. Ponadto, nie przewiduje się powstanie nowych jednostek osadniczych ani wielkoskalowych zakładów, w związku z tym skala zmian nie spowoduje przekształceń krajobrazu naturalnego. Zawsze ostateczny wpływ na walory krajobrazowe uzależniony będzie od ostatecznego zagospodarowania terenu. Strefa jedynie wskazuje profil jaki będzie podstawą do określania rodzaju przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Nie mniej wskazane standardy urbanistyczne uniemożliwiają powstania dominant wysokościowych w krajobrazie.

Dla województwa śląskiego podjęto Uchwałę NR VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Na terenie gminy zidentyfikowano 4 krajobrazy priorytetowe:

- Stawy Pruchna ID 1335

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu z kryterium unikatowości ze względu na zabytkowy most drogowy;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na kontynuację wielowiekowej tradycji zakładania i utrzymywania stawów hodowlanych; jest to środkowa część tzw. „Żabiego kraju” i hodowli wielu gatunków ryb. Jednostka znajduje się w obrębie obszaru Natura 2000 (Obszary Specjalnej Ochrony) "Dolina Górnej Wisły". Malowniczy krajobraz stawów z licznymi groblami.

- Skoczów ID1421

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium reprezentatywności, ze względu na występowanie zestawu cech charakterystycznych i właściwych dla modelowego, klasycznego wzorca danego podtypu;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na dobrze zachowany układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków oraz występowanie licznych cennych obiektów architektury mieszczańskiej i sakralnej. Szczególne walory fizjonomiczne stanowi silnie eksponowany kościół Ewangelicko-Augsburski Św. Trójcy górujący nad miastem.

- Żabi Kraj ID 1333

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu, w zakresie kryterium reprezentatywności z uwagi na zachowaną czystość formy rozumianej jako fizjonomicznie nieprzekształcona forma użytkowania, a także ze względu na wyrazisty i doskonale zachowany styl krajobrazowy (w tym fizjonomiczny i funkcjonalny); ponadto krajobraz

stanowi modelowy, klasyczny przykład podtypu krajobrazu sztucznych zbiorników wodnych (stawów) w dolinie górnej Wisły. Fragment dużego obszaru powszechnie znanego jako Żabi Kraj;

- z kryterium ważności z uwagi na wielowiekową historię i tradycję gospodarki stawowej, o wysokich walorach przyrodniczych (obszary Natura 2000) i widokowych. Malowniczy krajobraz z licznymi groblami, o dużej wartości ekologicznej, społecznej i kulturowej.

- Gołysz ID 1338

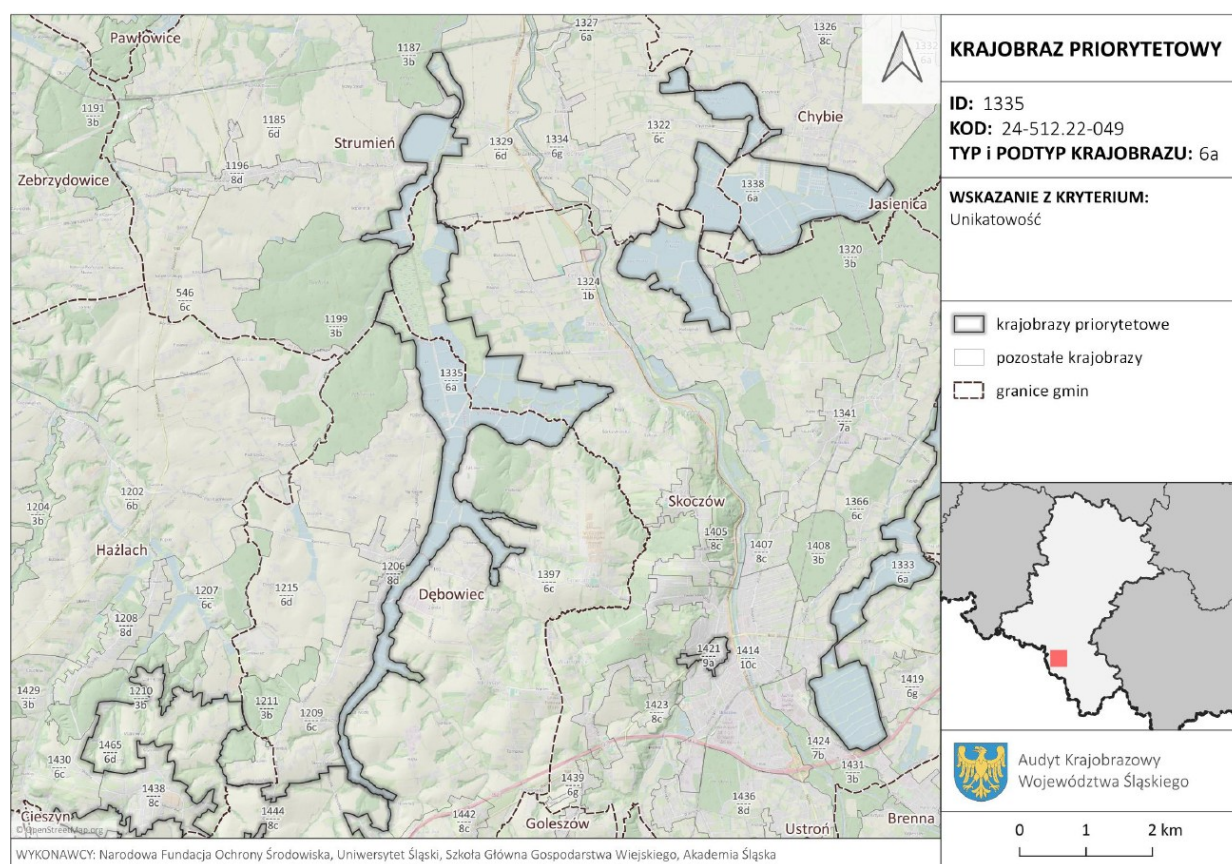
Krajobraz wskazany jako priorytetowy

- w wyniku zastosowania algorytmu, w zakresie kryterium reprezentatywności z uwagi na zachowaną czystość formy rozumianej jako fizjonomicznie nieprzekształcona forma użytkowania, a także ze względu na wyrazisty i doskonale zachowany styl krajobrazowy (w tym fizjonomicznym i funkcjonalnym). Ponadto krajobraz stanowi modelowy, klasyczny przykład podtypu krajobrazu sztucznych zbiorników wodnych (stawowy) w dolinie górnej Wisły. Fragment dużego obszaru powszechnie znanego jako Żabi Kraj;

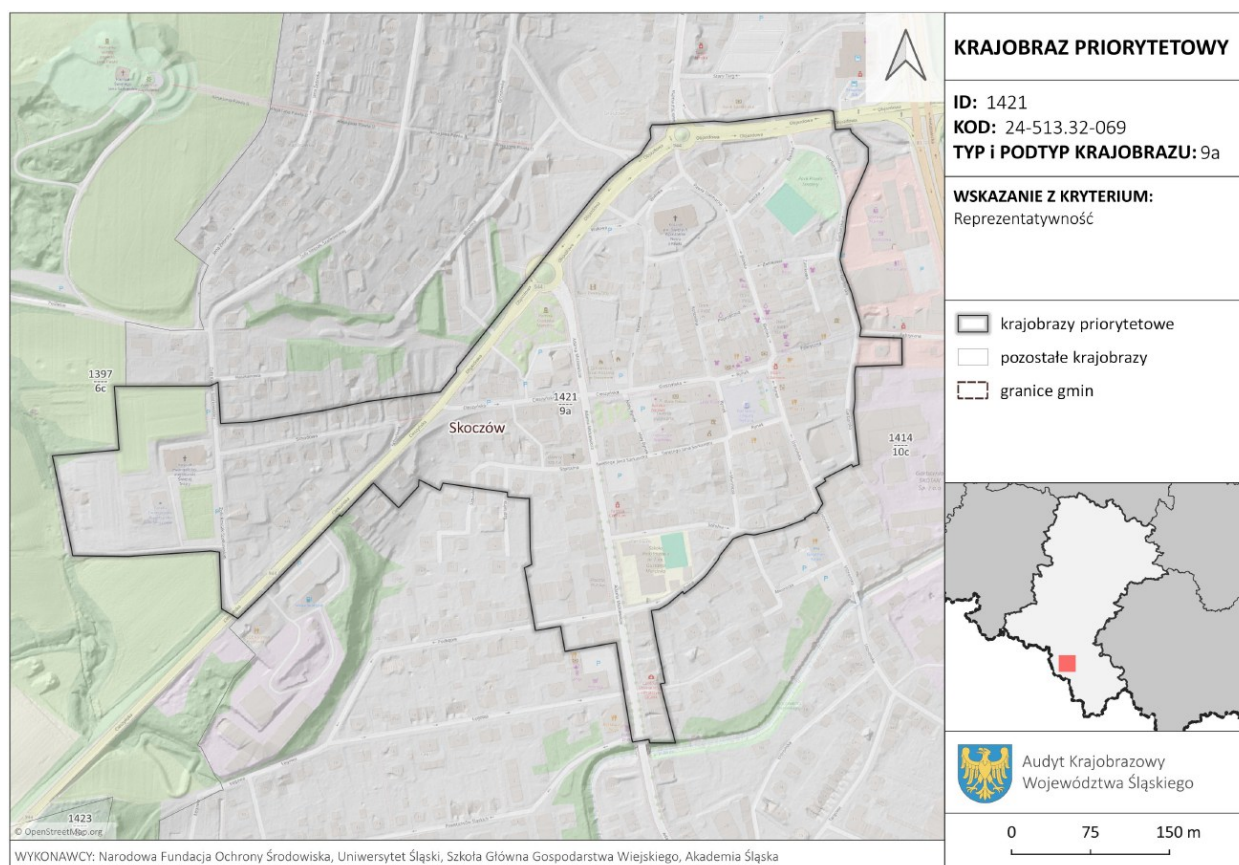
- z kryterium ważności z uwagi na wielowiekową historię i tradycję gospodarki stawowej, o wysokich walorach przyrodniczych (obszar Natura 2000) i widokowych. Malowniczy krajobraz z licznymi groblami, o dużej wartości ekologicznej, społecznej i kulturowej.

Ustalenia projektu planu nie zagrażają wartościom wyznaczonych krajobrazów priorytetowych. Ustalenia projektu POG Skoczów pozwalają na kształtowanie krajobrazu gminy przy zachowaniu wartości krajobrazu.

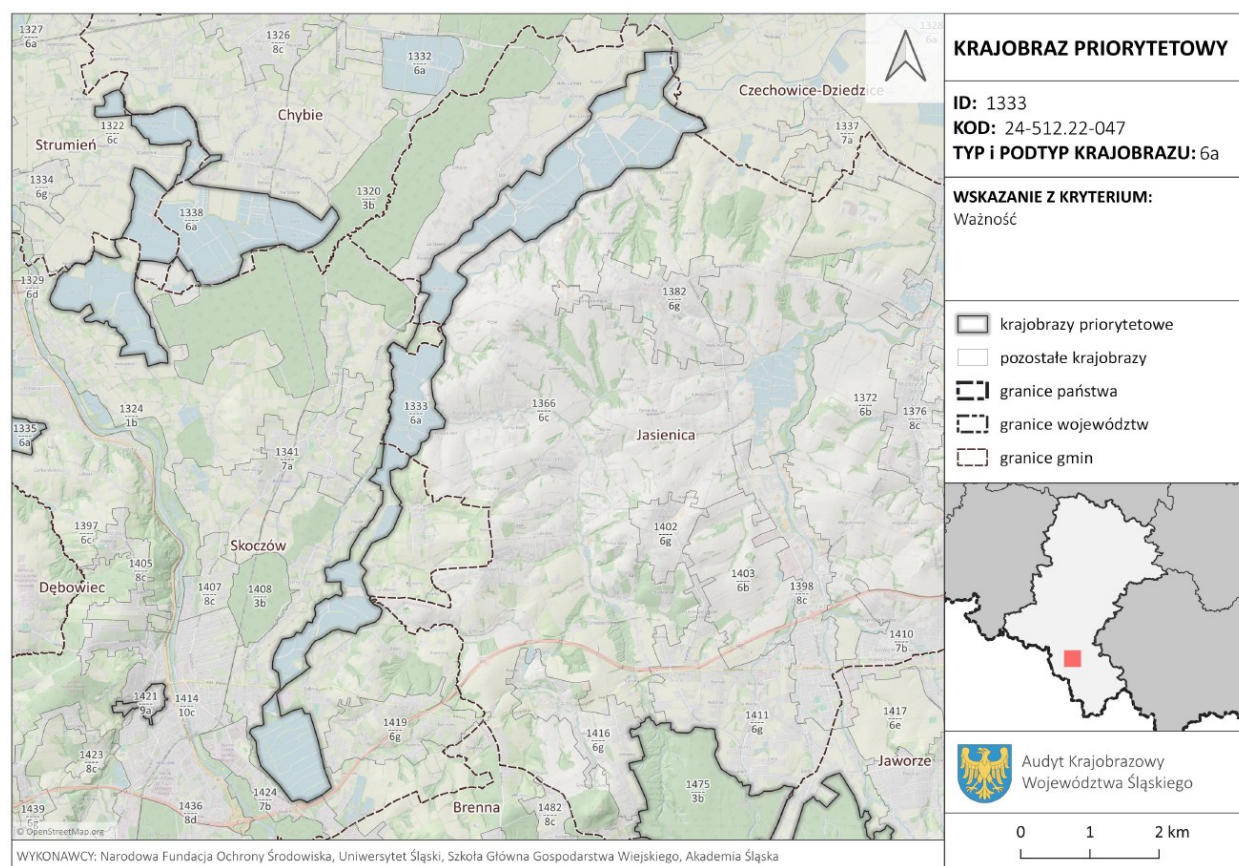
Rysunek 41. Położenie krajobrazu priorytetowego Stawy Pruchna ID 1335

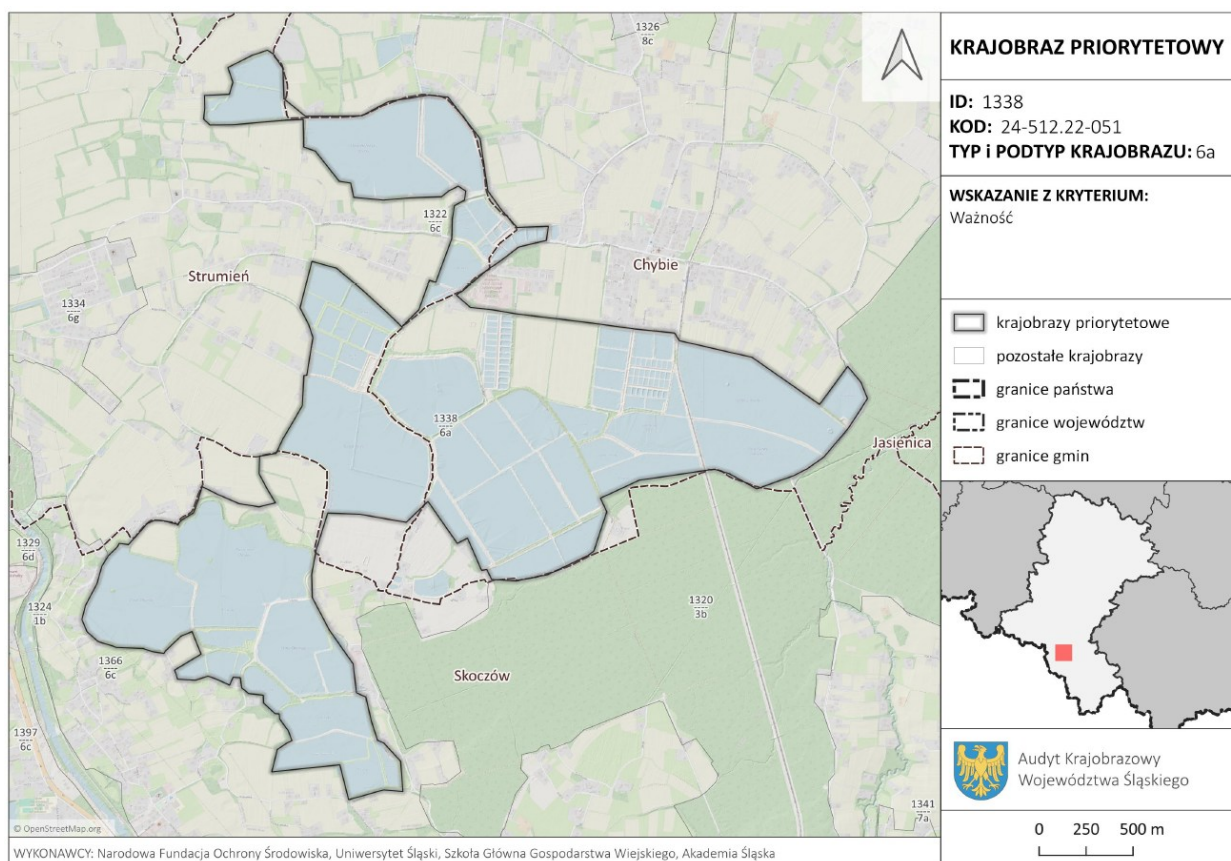
Rysunek 42. Położenie krajobrazu priorytetowego Skoczów ID1421

Rysunek 43. Położenie krajobrazu priorytetowego Żabi Kraj ID 1333

Rysunek 44. Położenie krajobrazu priorytetowego Golysz ID 1338

Ocenia się brak negatywnego oddziaływania postanowień projektu Planu na krajobraz.

5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska

W projekcie *Planu Ogólnego* wyznaczono dwie strefy górnictwa (złóże Pogórz).

W wyniku realizacji inwestycji na terenach poszczególnych stref, na etapie realizacji należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu* na gleby i ukształtowanie powierzchni ziemi.

5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne

5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych

Rozwój osadnictwa (uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę pociągają za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno – gruntowego.

Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225 ze zm.) działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi,

powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej.

Projekt *Planu Ogólnego* ustala rozwój istniejącej sieci wodociągowej i in. W przypadku wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę określa się następujące zasady minimalizujące oddziaływanie na środowisko przyrodnicze:

- ❖ wprowadzanie systemów gospodarki ściekowej (kanalizacja zbiorcza, oczyszczalnie ścieków – grupowe i indywidualne);
- ❖ wprowadzanie centralnych (zbiorczych) systemów grzewczych;
- ❖ wprowadzanie podziemnej infrastruktury liniowej (linii energetycznych, rurociągów);
- ❖ lokalizacja elementów przeciwhałasowych oraz ograniczających dyspersję zanieczyszczeń atmosferycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- ❖ prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej oraz zalesianie;
- ❖ wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pasmowych i kępowych w obrębie terenów rolnych i wsi;
- ❖ stosowanie zintegrowanej i ekologicznej gospodarki rolnej;
- ❖ dostosowywanie pokrywy roślinnej i użytków do warunków przyrodniczych, np. rzeźby terenu i głębokości poziomu wód gruntowych.

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z oddziaływaniem na gleby:

- etap realizacji - emisja zanieczyszczeń związanych z pracami maszyn - nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych.

Zapisy ustaleń Planu Ogólnego nie przewidują działań mogących istotnie wpłynąć na stan jakościowy wód obszaru opracowania.

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. W miejscach zagrożenia powodziowego projekt Planu nie wyznacza stref z przewidzianą zabudową mieszkaniową.

Na terenie gminy Skoczów obowiązują dwie strefy ochronne ujęcia wody podziemnej:

1. strefa ochronna ujęcia wód podziemnych w Pogórze k/Skoczowa – rozporządzenie Nr 5/2017 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach z dnia 11 maja 2017 r.;

§ 4. Na terenie ochrony pośredniej ujęcia wody, o którym mowa w § 2 ust. 2 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, za wyjątkiem ścieków z już istniejących oczyszczalni ścieków, ścieków ze stacji uzdatniania wody w Pogórze oraz wód opadowych lub roztopowych spełniających wymogi i warunki zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 2) rolniczego wykorzystania ścieków;
- 3) lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych, obojętnych i innych niż niebezpieczne i obojętne oraz wylewisk ścieków płynnych (pól asenizacyjnych);
- 4) przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- 5) mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi, prowadzącymi działalność na podstawie przepisów odrębnych;
- 6) lokalizowania nowych ujęć wody (nie dotyczy wykonywania studni awaryjnych lub zastępczych dla ujęcia w Pogórze oraz studni do zwykłego korzystania z wód na terenach, na których brak jest technicznych

możliwości przyłączenia działek do komunalnej sieci wodociągowej);

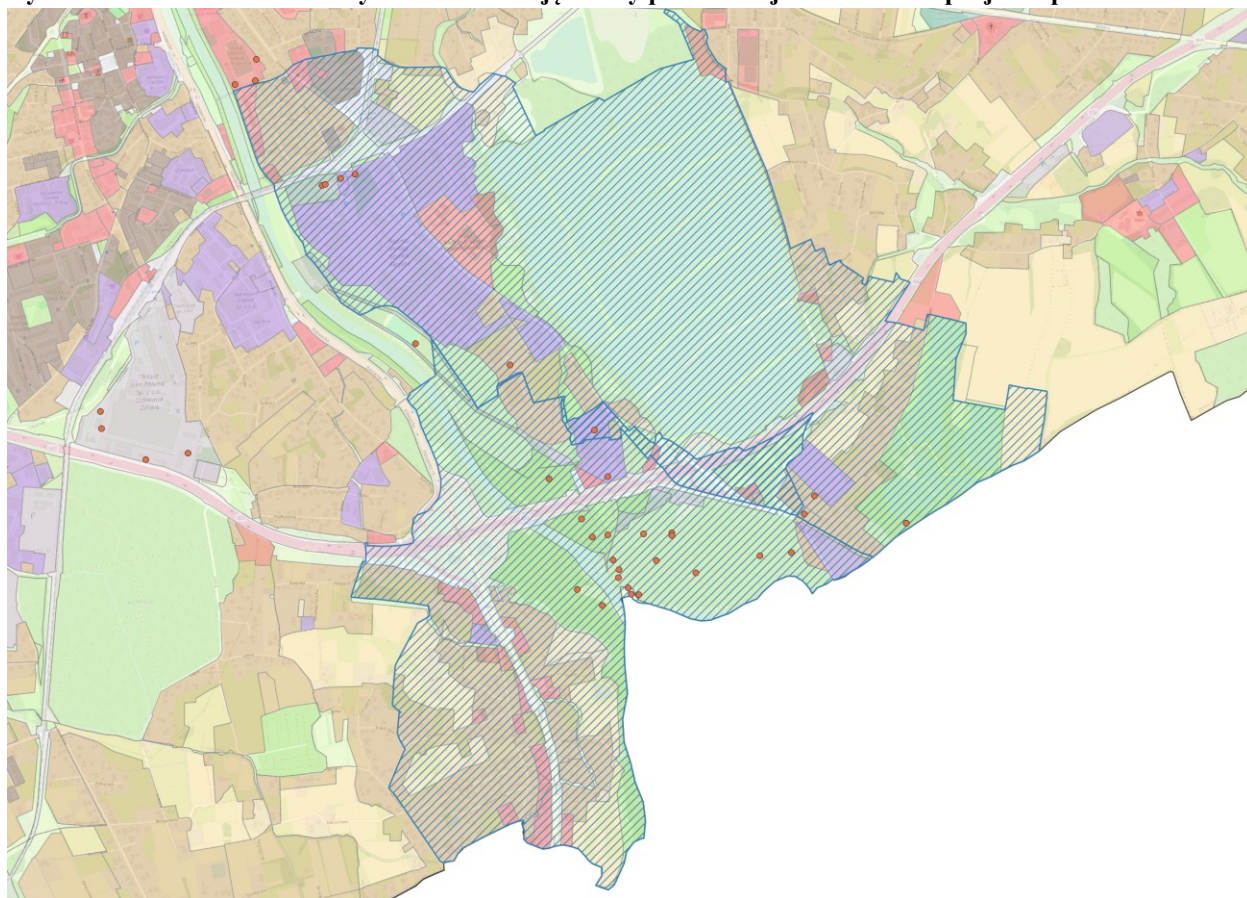
7) lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych;

8) wykonywania otworów wiertniczych lub instalacji podziemnych w celu pozyskiwania ciepła geotermalnego ziemi lub w celach chłodniczych;

9) lokalizowania przedsięwzięć należących do kategorii mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem przedsięwzięć, które w ocenie oddziaływania na środowisko wykażą, że zakres prowadzonej działalności nie będzie negatywnie wpływał na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych.

2. strefa ochronna ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w Skoczowie – Zawisłu – Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 7 stycznia 2020 r.

Rysunek 45. Ustanowione strefy ochronne od ujęć wody podziemnej na tle ustaleń projektu planu

§ 3. 1. Na terenie ochrony pośredniej, o którym mowa w § 1 ust. 4 wprowadza się następujące zakazy:

1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, z wyjątkiem ścieków z już istniejących oczyszczalni ścieków spełniających wymogi i warunki zgodnie z obowiązującymi przepisami;

2) rolniczego wykorzystania ścieków;

3) lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;

4) przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;

5) lokalizowania nowych ujęć wody, z wyłączeniem wykonywania studni awaryjnych lub zastępczych dla

ujęcia wód podziemnych w Skoczowie-Zawisłu oraz ujęć budowanych i eksploatowanych w ramach zwykłego korzystania z wód na terenach, na których brak technicznych możliwości przyłączenia działek do komunalnej sieci wodociągowej;

6) lokalizowania cmentarzy oraz grzebania martwych zwierząt;

7) lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykaże brak negatywnego wpływu na zasoby jakościowe i ilościowe wód podziemnych i powierzchniowych.

W granicach stref projekt planu przewiduje strefy zgodne z obecnym zagospodarowaniem terenu, co umożliwia kształtowanie przestrzeni zgodne z ustanowionymi przepisami.

5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych

Negatywne oddziaływanie na środowisko wodne może wystąpić przy niewłaściwie prowadzonych pracach – na etapie realizacji (zabudowy, infrastruktury drogowej i in.). Dlatego też nie należy lokalizować bazy materiałowo – surowcowej w pobliżu wód powierzchniowych. Należy też przewidzieć zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed przedostaniem się produktów ropopochodnych.

5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), która jest dokumentem ustanawiającym ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. RDW jest wdrażana w Polsce, przede wszystkim, w postaci przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są jednym z podstawowych dokumentów planistycznych, przyjmowanych w drodze rozporządzeń. Stanowią one podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w perspektywie sześciolletniej.

RDW określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w rozdz. 3.4. dla Jednolitych Części Wód Podziemnych – JCWPd na których znajduje się gmina Skoczów stan chemiczny i ilościowy został określony jako dobry a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone. Z kolei dla wszystkich Jednolitych Części Wód Powierzchniowych ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została wskazana jako zagrożona.

Dużym zagrożeniem dla jakości wód może być nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin używanych w rolnictwie. Zbyt wysokie dawki tych substancji tylko częściowo są wykorzystywane przez rośliny, podczas gdy pozostała ilość spływa z wodami opadowymi do wód powierzchniowych oraz przenika w wyniku infiltracji do wód podziemnych.

Skażenie pestycydami stanowi poważne zagrożenie dla życia biologicznego w wodach. W wyniku dopływu biogenów zawartych w nawozach (gł. związków azotu i fosforu) następuje stopniowy proces eutrofizacji wód. Zwiększa się ilość organizmów, gł. planktonowych (masowe zakwity glonów), zmniejsza się przezroczystość wód, następuje spadek stężenia tlenu w wodzie oraz nasycenie wody szkodliwymi metabolitami i produktami rozkładu materii organicznej. W krańcowych przypadkach może dojść do saprotrofizacji, czyli „duszenia” się zbiornika z powodu braku tlenu i wysokich stężeń trujących produktów beztlenowego rozkładu materii.

W celu zapobiegania spływów powierzchniowych należy:

- ❖ stosować odpowiednie dawki nawozów i środków ochrony roślin,

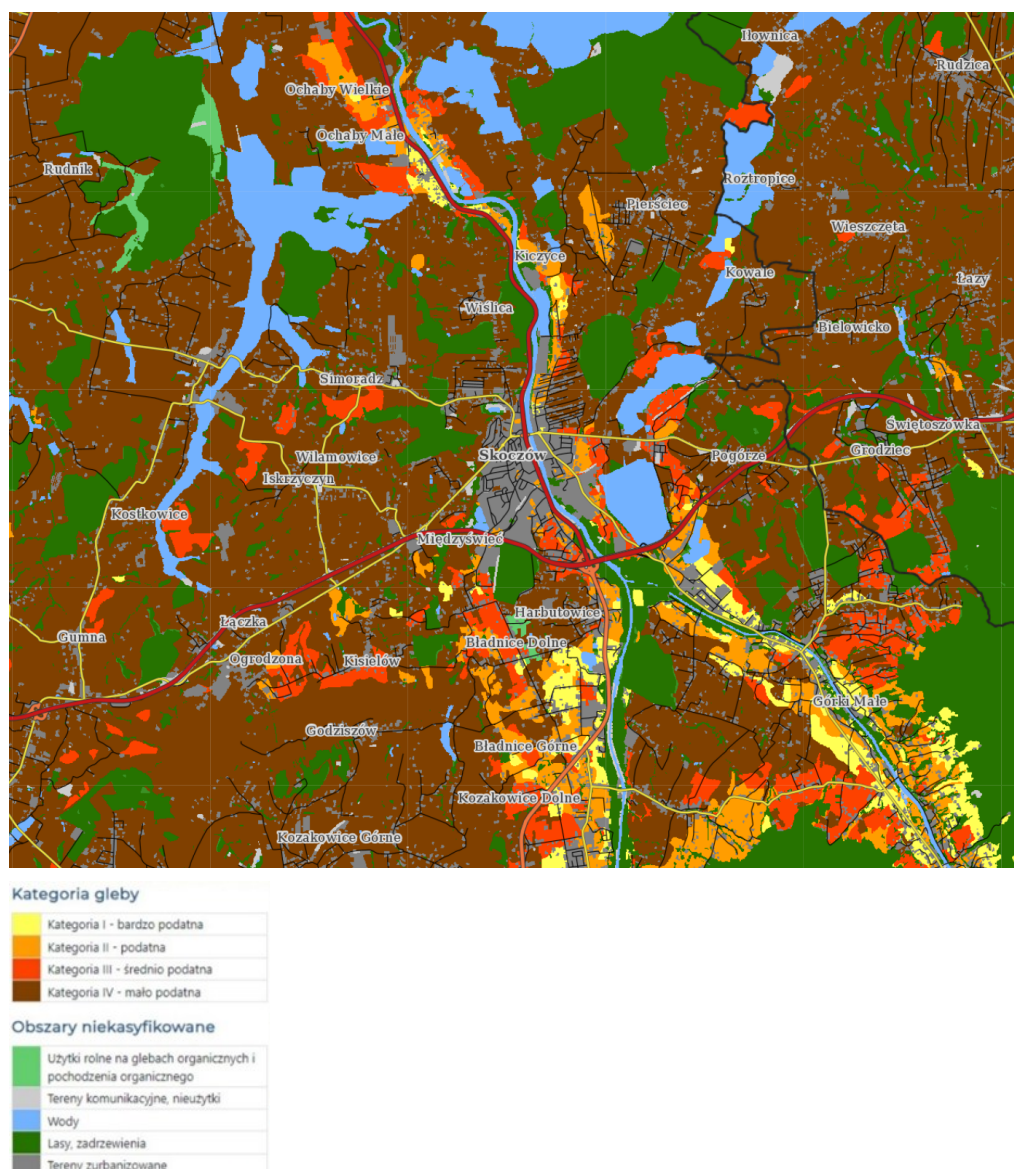
- ❖ stale utrzymywać gleby pod okrywą roślinną,
- ❖ stosować ochronne pasy zadrzewień, zakrzewień, zbiorowisk szuwarowych oraz
- ❖ roślinności łąkowej i nadwodnej wzdłuż cieków wodnych i zbiorników wód, które stanowią skuteczną barierę biogeochemiczną, przechwytyjąc i neutralizując spływające zanieczyszczenia.

5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu

5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Puławy prowadzi System Monitoringu Suszy Rolniczej – SMSR (<https://susza.iung.pulawy.pl/>), który ma za zadanie wskazać obszary, na których wystąpiły straty spowodowane suszą w uprawach uwzględnionych w ustawie o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w Polsce.

Rysunek 46. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Skoczów i okolicach wg kategorii podatności na suszę

Źródło: <https://susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/>

Zgodnie z definicją określoną w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, susza oznacza szkody spowodowane wystąpieniem w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września danego roku - klimatycznego bilansu wodnego poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych.

Kategorie podatności gleb na suszę określono dla gleb użytków rolnych wytworzonych z utworów mineralnych na podstawie informacji zawartej na mapie glebowo-rolniczej. Na terenie gminy Skoczów gleby najbardziej podatne na suszę występują północnej i wschodniej części.

5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi

Na skutek uzupełnienia zabudowy wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Na stan aerosanitarny wpływać będzie rozwój funkcji osadniczej. Bezpośrednio - poprzez zanieczyszczenia powietrza, związane z zabudową i użytkowaniem. Na skutek zagospodarowania tych terenów wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Funkcjonowanie terenów wód, terenów lasów, zieleni naturalnej przyczynia się do poprawy mikroklimatu. Skala zmian przewidzianych w projekcie dokumentu wskazuje na brak znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie ochrony klimatu¹¹.

5.8. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego, innych planowanych inwestycji, poza ujętymi w projekcie *Planu* jak i ustaleń projektu *Planu* względem siebie.

Zadania z zakresu ochrony powietrza można rozpatrywać pod kątem poprawy jakości powietrza, ale też uciążliwości powstałych na skutek ich bezpośredniej realizacji. Rozwój sieci drogowej powinien być prowadzony w poszanowaniu zasad ochrony przyrody.

Zawsze, nie tylko w stosunku do inwestycji przewidzianych w projekcie *Planu*, może dojść do możliwych oddziaływań skumulowanych w przypadku przekroczenia norm dotyczących ochrony środowiska np. w zakresie ochrony przed hałasem, zapyłania bądź innego zanieczyszczenia powietrza, w zakresie awarii sprzętu na terenach dróg, zajezdni, parkingów.

Tereny mieszkaniowe zakwalifikowane są do terenów, dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie

¹¹ S. Pietruszko. Photovoltaics in the world OPTO-ELECTRONICS REVIEW 12(1), 7–12 (2004), s. 11

dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Już na etapie projektowym uwzględnia się odległość zabudowy od projektowanej bądź przebudowywanej drogi.

W przypadku, gdy badania będą wskazywać na możliwe ponadnormatywne oddziaływania na tereny chronione akustycznie, proponuje się działania zapobiegawcze. Do najczęstszych działań w zakresie dróg należą: ograniczenie prędkości i odcinkowe pomiary prędkości pojazdów bądź ekrany akustyczne. Są to jednak zagadnienia wykraczające poza ustalenia planów ogólnych – ich uszczegółowienie do poziomu zagospodarowania terenu następuje na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu *Planu* nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

5.10. Podsumowanie

W związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie *Planu* przewiduje się różnorodny wpływ zachodzących zjawisk na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podstawowym elementem rozróżniającym charakter zachodzących oddziaływań jest ich kierunek wpływu, który może być pozytywny lub negatywny. Przewidywane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (związany z daną inwestycją czy też będący wyraźnym następstwem podjętych działań) lub pośredni (związany z już istniejącymi okolicznościami lub dodatkowymi przedsięwzięciami, które są ze sobą powiązane). Biorąc pod uwagę okres występowania oddziaływań wyróżnia się chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Największe znaczenie przypisuje się oddziaływaniom o charakterze długoterminowym, gdyż występują one od zakończenia danego działania i trwają wraz z funkcjonowaniem zrealizowanych przedsięwzięć. Znaczna część oddziaływań ma charakter skumulowany i jest wynikiem nałożenia się na siebie różnorodnych czynników, które przyczyniają się do wygenerowania pozytywnego bądź negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Poniżej zaprezentowano bardzo ogólne wnioski wpływu poszczególnych zapisów Planu w zakresie profilu podstawowego i profilu dodatkowego w danej strefie. Macierz nie uwzględnia konkretnej lokalizacji danej strefy i jej oddziaływania, co zostało omówione w poprzednich rozdziałach.

Tabela 4. Macierz oceny oddziaływania na środowisko

Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Kierunek oddziaływania	Charakter oddziaływania	Czas trwania
SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,			

teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren wód, teren lasu			
SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren wód, teren lasu	P	B, S	D, S
SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ				
teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SU – STREFA USŁUGOWA				
teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren składów i magazynów	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren wód, teren lasu	P	B, S	D, S
SP - STREFA GOSPODARCZA				
teren produkcji, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren wód, teren lasu,	P	B, S	D, S
SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ				
teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa,	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren lasu	P	B, S	D, S
SG – STREFA GÓRNICWA				
teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych		P	B, S	D, S

SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA				
teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji	teren produkcji, teren usług	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SC – STREFA CMENTARZY				
teren cmentarza, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego teren usług handlu detalicznego	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SO – STREFA OTWARTA				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren lasu	P	B, S	D, S
SK – STREFA KOMUNIKACYJNA				
teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej,	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren lasu	P	B, S	D, S

Oznaczenia:

Kierunek wpływu: P – pozytywny; N – negatywny

Charakter wpływu: B – bezpośredni; P – pośredni; W – wtórny; S – skumulowany

Czas trwania: K – krótkoterminowe; Ś – średnioterminowe; D – długoterminowe; S – stałe; C – chwilowe

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie

Na etapie sporządzania, tj. na etapie projektowym *Planu*, wprowadzono zmiany mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Projekt *Planu* zostanie poddany konsultacjom społecznym, na skutek których będzie można złożyć uwagi.

Ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko nie spowodowały potrzeby wprowadzenia dalszych zmian do projektu *Planu*, ze względu na brak wskazań do wyeliminowania negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie

Niniejszy rozdział ma na celu przedstawienie działań, które zapobiegą negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w *Planie Ogólnym*. Zadania:

I. Działania w zakresie inwestycji odnawialnych źródeł energii¹² - montaż ogniw fotowoltaicznych

- w zw. z realizacją obiektów budowlanych bądź zagospodarowaniem terenów sąsiadujących;

II. Przebudowa, rozbiórka istniejących obiektów i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę¹³;

III. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę¹⁴;

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną¹⁵;

V. Budowa obiektów budowlanych (uciążliwości związane z pracami budowlanymi).

Ad. I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

Zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku olśnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;
- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału mających na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody;
- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;
- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.

Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:

- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,
- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;

¹² Opracowane na podstawie wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie farm fotowoltaicznych

¹³ „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody”, A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007

¹⁴ Opracowane na podstawie: Ochrona ptaków przed liniami energetycznymi: Praktyczny przewodnik na temat zagrożeń dla ptaków ze strony urządzeń do przesyłu energii elektrycznej oraz sposobów minimalizacji negatywnych konsekwencji takich zagrożeń. Raport sporządzony przez BirdLife International w imieniu państw-sygnatariuszy Konwencji Berneńskiej (D Haas, M Nipkow, G Fiedler, R Schneider, W Haas, B Schürenberg dla NABU – Niemieckiego Towarzystwa Ochrony Przyrody, BirdLife Niemcy); XXIII posiedzenie Strasburg, 1-4 grudnia 2003 r.

¹⁵ Opracowano na podstawie wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Ochrona zadrzewień”, „Wycinka drzew lub krzewów a ochrona gatunkowa”

- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa, rozbiórka istniejących obiektów i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

Przed przystąpieniem do szczegółowego planowania prac związanych przebudową lub rozbiórką istniejących obiektów, w szczególności kolejowych, tramwajowych i autobusowych (np. zajezdni) konieczne jest przeprowadzenie rozpoznania budynków przez odpowiednio przeszkolonego ornitologa i chiropterologa (specjalisty od nietoperzy).

Obserwacje ornitologiczne (dotyczące ptaków) powinny zostać przeprowadzone 2-krotnie w drugiej połowie kwietnia i w drugiej połowie maja. Jeśli prace budowlane mają być realizowane między 1 września a 31 marca, badania te można przeprowadzić wiosną poprzedzającą prace. Jeżeli prace są planowane na okres 1 kwietnia - 31 sierpnia, badania należy przeprowadzić wiosną roku poprzedniego. W szczególnych przypadkach badania mogą być przeprowadzone w innym czasie.

Ponieważ jednak nie ma wówczas możliwości identyfikacji rzeczywistego zajęcia budynku przez ptaki, przy szacowaniu potencjalnej szkody i planowaniu działań zapobiegawczych oraz podstawowych, uzupełniających i kompensacyjnych środków zaradczych należy przyjmować maksymalne zasiedlenie przez ptaki, jakie jest możliwe w tego typu budynku przy stwierdzonej liczbie i rodzaju potencjalnych schronień.

Jeżeli prace nad budynkiem mają się odbywać w okresie, gdy potencjalnie mogą się w nim znajdować gniazda ptasie z lęgami lub nietoperze - konieczne jest wcześniejsze zabezpieczenie wszystkich zinwentaryzowanych uprzednio miejsc, w których zwierzęta te mogłyby się ukryć. Ze względu na ptaki, prace zabezpieczające przed zakładaniem gniazd muszą być prowadzone poza okresem lęgowym – w okresie od połowy sierpnia do końca lutego. Należy pamiętać, że do połowy października na usuwanie pustych gniazd z budynków trzeba mieć zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Najodpowiedniejszym terminem do przeprowadzenia takich prac przygotowawczych jest późne lato i wczesna jesień (sierpień-wrzesień) ponieważ wszelkie ślady świadczące o wykorzystywaniu schronienia przez nietoperze są świeże i dobrze widoczne.

Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac powinna być przeprowadzona ponowna kontrola ornitologiczna (jeśli prace są prowadzone w okresie lęgowym) oraz wspomniane powyżej szczegółowe poszukiwanie schronień nietoperzy. W przypadku odnalezienia zajętych przez zwierzęta schronień, należy je oznakować. Dalsze postępowanie powinno być uzależnione od sytuacji i w razie potrzeby uzgodnione z organami ochrony przyrody. Czasami możliwe jest pozostawienie kilku szczelin i otworów wykorzystywanych do tej pory przez zwierzęta. Jest to szczególnie korzystne w przypadku nietoperzy, które są bardzo przywiązane do swoich schronień. Jest to też często rozwiązanie najprostsze z technicznego punktu widzenia.

Należy pamiętać, że liczba tych alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populacje tych gatunków w czasie remontu. Powinno się zapewnić zastępcze miejsca lęgowe i schronienia, np. odpowiednie budki dla ptaków i schrony dla nietoperzy. Proponowane rozmiary skrzynek, odległości między otworem wylotowym, a dnem skrzynki, wysokości zawieszania nad ziemią oraz inne dane dotyczące montażu skrzynek dla jerzyków, wróbli, puszczyków i skrzynek podociepleniowych (dla nietoperzy) przedstawiono w poradniku „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody” (A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007).

III. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne. Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględniać inne zjawiska sezonowe.
- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie“ linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg i linii kolejowych, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie, bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.
- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów – niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli – od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków – od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) – uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoi, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek) są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno- zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności).

Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

V. Roboty budowlane

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Na obszarze gminy obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Eksploatacja przedsięwzięć planowanych do realizacji musi być też prowadzona przy użyciu takich technologii, instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska, co gwarantuje prawo powszechne. Technologie te muszą funkcjonować na wysokim poziomie, by ograniczyć ewentualne zagrożenia.

Ponadto, wskazuje się na potrzebę dalszego kształtowania świadomości wśród mieszkańców i przedsiębiorców, konieczność dbania o walory i zasoby przyrody. W tym przedmiocie partycypacja społeczna powinna opierać się na wspólnym działaniu lokalnych liderów i władz, zarówno w kontekście gospodarczym, jak i przyrodniczym, aktywnym i skutecznym informowaniu i włączaniu mieszkańców w proces decyzyjny oraz prowadzić akcje edukacyjne promujące zachowania proekologiczne wśród mieszkańców, których celem jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych. Ustalenia projektowanego dokumentu wskazują na pro-środowiskowy rozwój gminy. Wydzielone strefy w projekcie *Planu* stawiają za cel rozwój Gminy Skoczów w oparciu o poszanowanie zasad ochrony środowiska. Projekt *Planu* godzi zatem interesy wszystkich zainteresowanych stron, a planowane inwestycje stanowią optymalne rozwiązania zgodne z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień *Planu* pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- ❖ oddziaływania inwestycji,
- ❖ przestrzegania ustaleń obowiązujących decyzji administracyjnych, w szczególności o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, gdzie wskazuje się metodę i rodzaj monitoringu środowiska,
- ❖ w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego *Planem*; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w gminie wykonywane co 5 lat.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt *Planu* nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Obrane cele i działania *Planu* nie będą oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie gminy na tle granic administracyjnych powiatu cieszyńskiego i województwa śląskiego	10
Rysunek 2. Gminy sąsiadujące.....	11

Rysunek 3. Podział gminy Skoczów na obręby	12
Rysunek 4. Strefa SW na terenach gruntów rolnych i budowlanych w Skoczowie	14
Rysunek 5. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW	15
Rysunek 6. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ	16
Rysunek 7. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ.....	17
Rysunek 8. Strefa usługowa – SU	18
Rysunek 9. Strefa gospodarcza – SP	19
Rysunek 10. Strefa produkcji rolniczej SR	20
Rysunek 11. Strefa infrastrukturalna SI	21
Rysunek 12. Strefa zieleni i rekreacji – SN.....	22
Rysunek 13. Strefa cmentarzy – SC	23
Rysunek 14. Strefa otwarta – SO	24
Rysunek 15. Strefa komunikacyjna - SK	25
Rysunek 16. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	29
Rysunek 17. Gmina Skoczów z oznaczonymi formami ochrony przyrody	30
Rysunek 18. Położenie projektu planu na tle granic Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego wraz z jego otuliną.....	31
Rysunek 19. Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” PLH240001 na terenie gminy Skoczów	33
Rysunek 20. Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” PLB240001 na terenie gminy Skoczów	34
Rysunek 21. Rezerwat „Skała Wiślicka”	35
Rysunek 22. Granice zespołu przyrodniczo–krajobrazowego „Kaplicówka”.....	36
Rysunek 23. Lokalizacja pomników przyrody na terenie gminy	37
Rysunek 24. Korytarze ekologiczne w rejonie gminy Skoczów	38
Rysunek 25. Teren opracowania na tle korytarzy ekologicznych	39
Rysunek 25. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie województwa śląskiego	40
Rysunek 26. Położenie fizycznogeograficzne	42
Rysunek 27. Hipsometria i rzeźba terenu	43
Rysunek 28. Osuwiska na terenie gminy	45
Rysunek 29. Udokumentowane złoża w rejonie gminy Skoczów.....	46
Rysunek 30. Położenie terenu opracowania względem jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych.....	51
Rysunek 31. Położenie terenu opracowania względem jednolitych części wód podziemnych.....	52
Rysunek 32. Położenie gminy na tle rozmieszczenia Głównych Zbiorników Wód Podziemnych	53
Rysunek 33. Obszary zagrożenia powodziowego na terenie gminy	54
Rysunek 34. Grunty rolne klasy I-IVa użytków rolnych	60
Rysunek 35. Historyczny układ miasta Skoczów.....	61
Rysunek 36. Poziom narażenia obszaru objętego przedsięwzięciem na zagrożenie powodziowe od strony rzeki – stan aktualny i prognozowany	63
Rysunek 37. Poziom narażenia obszaru objętego przedsięwzięciem na występowanie fal upałów – stan aktualny i prognozowany	64
Rysunek 38. Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Skoczów na tle obszarowych form ochrony przyrody ...	70
Rysunek 39. Położenie krajobrazu priorytetowego Stawy Pruchna ID 1335.....	78
Rysunek 40. Położenie krajobrazu priorytetowego Skoczów ID1421	78
Rysunek 41. Położenie krajobrazu priorytetowego Żabi Kraj ID 1333	79
Rysunek 42. Położenie krajobrazu priorytetowego Gołysz ID 1338	79
Rysunek 42. Ustanowione strefy ochronne od ujęć wody podziemnej na tle ustaleń projektu planu.....	82
Rysunek 43. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Skoczów i okolicach wg kategorii podatności na suszę	84
Spis tabel:	
Tabela 1. Charakterystyka JCWPd.....	50
Tabela 2. Charakterystyka jcw na terenie gminy Skoczów.....	57

Tabela 3. Klasy strefy ślaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5}).....	59
Tabela 4. Macierz oceny oddziaływania na środowisko	86

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest *Plan Ogólny gminy Skoczów*. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć *Plan* ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, redukcję CO₂, stworzenie lepszych warunków do życia, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko - np. podczas budowy, realizacji czy eksploatacji przedsięwzięcia. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy *Plan* prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi wypracowanymi od 2008 r., od kiedy wszedł taki obowiązek. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Projekt *Planu Ogólnego Gminy Skoczów* obejmuje teren położony w granicach administracyjnych gminy wiejskiej *Skoczów*.

Rozdział 2.2.

Na terenie gminy Skoczów wyznaczono 12 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SU – strefa usługowa,

SP – strefa gospodarcza,

SR - strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji

.

Rozdział 2.3.

W projekcie *Planu* wykazano powiązanie z szeregiem dokumentów rangi europejskiej, krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. W prognozie wykazano powiązanie tych dokumentów z *Planem*.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

W granicach gminy znajdują się formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn.zm.):

Rozdział 3.2.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwsuwiskowej (SOP) Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy znajdują się osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Rozdział 3.3.

Cenna krajobrazowo część gminy objęta została ochroną w ramach obszaru Natura 2000.

Rozdział 3.4.

Obszar gminy charakteryzuje się dobrze wykształconym systemem sieci rzecznej, której głównym elementem jest rzeka Wisła.

Rozdział 3.5.

Obszar położony pomiędzy rzędnymi 260 - 390 m npm, pod względem klimatycznym znajduje się w zasięgu Karpackiej dzielnicy klimatycznej, charakteryzującej się zmiennością poszczególnych czynników klimatycznych w zależności od wysokości npm, ekspozycji i kształtu form terenowych. Według klasyfikacji Hessa obszar gminy znajduje się w dolnej partii piętra klimatycznego „umiarkowanie ciepłego” (zawartego w przedziale od 250 - 420 m npm).

Rozdział 3.6.

Ponad 60% gruntów ornych stanowią gleby średnio dobre i średnie (klasy IIIb, IVa i IVb).

Rozdział 3.7.

Gmina posiada Gminną ewidencję zabytków, a Program Opieki nad Zabytkami na lata 2025 – 2028 jest w trakcie sporządzania. Na obszarze objętym opracowaniem występują obiekty i obszary cenne pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego. Na terenie gminy występują obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego jak i obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Do gminnej ewidencji zabytków wpisano łącznie 288 obiektów, do rejestru zabytków wpisano 43 obiekty. Na terenie gminy zewidencjonowano 10 stanowisk archeologicznych.

Rozdział 3.8.

Zdiagnozowane zagrożenia na terenie opracowania dotyczą głównie:

- ruchów masowych ziemi,
- zagrożenie powodziowe.

Rozdział 3.9.

Ustalenia projektu *Planu* nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne rozwiązania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych.

W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane strefy nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Nie przewiduje się też negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 stref przewidzianych w *Planie*.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji proponowanych stref z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji niektórych działań. Zmiany w krajobrazie będą więc mieć charakter przejściowy, po którym nastąpi rekultywacja terenu. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja *Planu* będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi ze względu na wydobycie złoża piasków.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno – gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu na higienę powietrza. Strefy przewidziane w projekcie *Planu* wykazują też wpływ pozytywny.

Rozdział 5.8.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń *Planu*, nie stwierdza się oddziaływania skumulowanego.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

Rozdział 5.10.

Rozdział zawiera analizę oddziaływania poszczególnych zadań określonych w dokumencie w formie tabeli - macierzy.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu *Planu* przedstawiono rozwiązania mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Wszystkie ustalenia projektu mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców również poprzez poprawę środowiska przyrodniczego.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji działań, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu na środowisko

Projekt nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel

11. Streszczenie w języku niespecjalistyczny

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU OGÓLNEGO GMINY SKOCZÓW

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że posiadam ponad trzyletnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i jestem autorem ponad pięciu prognoz oddziaływania na środowisko. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Kama Kotowicz